

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 111 / 15 Ekim 1990 / 2.50 DM

ARGK SÖMÜRGEKİ DEVLETİ ŞEHİRLERDE ZORLUYOR

- Kurtalan İlçe merkezini basan gerillalar, İlçe hükümet konağı, emniyet binası ve polis lojmanlarını roketlediler. Van-Reşadiye İlçesi baskınında, ARGK, bölük binasını roketledi. Bismil'de sömürgeci kurumlara karşı kundaklama eylemi yapıldı. Cizre ve Şırnak İlçe merkezinde gerillalar, sömürgeci güçlerle çarşıtı
- Çatak'ın Alan mıntıkası ve Müks nahiyesi yakınındaki 2 ayrı çarpışmada düşmanın 1 astsubay ve 10 askeri öldürdü. Şirvan'daki çarpışmada 1 subay ve 3 asker öldürdü
- Bitlis'te gerillalar, Geliyê Şexcuma'da karakol bastı ve birçok mevkide sömürgeci güçlerle çarşıtmaya girdi
- Mardin-Mazıdağı İlçesi yakınlarında gerilla pususuna bir düşman askeri aracı düştü. Şırnak-Gilindor yolundaki ARGK mayınına çeteleri taşıyan araç çarptı

- Silopi, İdil ve Cizre İlçe merkezlerinde sömürgecilere ajanlık yapan 4 hain ölümle cezalandırıldı
- İdil-Memulan'da 2, Lice'de 1, Şirvan'da 3 korucu ölümle cezalandırıldı. Lice'deki eylemde korucular köy halkına ateş açtı. Çukurca'nın Güzareş köyünde de gerillalar suçlu 6 korucuyu silahlıyla birlikte yargılamak üzere yanlarına aldılar
- Gerillalar, Derik-Viranşehir arasında bir işbirliği ait tesisi, Elbistan'da Çiftlikli köyü ve Kars-Selim Yukarıdamlaçınar köyündeki okulları yaktılar. Selim'deki eylemde ajanlık yapan bir öğretmen de cezalandırıldı

ARGK Dicle-Fırat Havzası Askeri Konseyi'nin 14 Ekim 1990 tarihinde Mardin bölgesinde dağıtıtı bildiri

Haberleri 3-6. sayfalarda

ARAŞTIRMA RAPORU

"Botan bölgesi insansızlaştırılıyor"

Eruh, Şırnak ve Uludere İlçelerinde gözlem gezisine çıkan İHD, SP, bazı demokratik sendika ve meslek odaları yöneticilerinden oluşan heyetin raporu
Yazısı 14-16. sayfalarda

Faşist Türk devleti sıkışınca idamlara sarılıyor

Kurdistan'da ölçülere vurulamayan sömürgeci şiddet, köy yakma, tutuklama, işkence ve öldürme olayları yetmemiş olacak ki, Türk devleti şimdi de idamlara sarılıyor.

Denecektir ki, zaten hergün Türk askeri ve polisi onlarca masum Kurt yurtseverinin kanına giriyor. Bir de idam etmiş ne çıkacak.

Ancak idamların gündeme getirilmesinin nedenleri olmalı. Günlerdir sömürgeci basın-hükümet işbirliği ile "terör" manşet yapılıyor, "önlem reçeteleri" sunuluyor.

Türk hükümeti idamları çaresizliğinden gündeme getiriyor. Güya bununla otoriter, güçlü devlet, "terör"ün üzerine giden devlet olduğunu gösterecek. Aynı zamanda ulusal ve toplumsal muhalefete gözdağı verecek, onları sindirecek.

Faşist devletin ikinci bir hedefi de dikkatler içine düştüğü ağır ekonomik ve siyasal bunalımdan başka yönleré çevirmek.

Bir üçüncü amaç ta intikam almak. Kurdistan'da üst üste darbe alan sömürgeci faşist devlet, şimdi de Türkiye'de açık hedef durumunda. Türk devleti misilme peşinde.

Faşist devletin taktiği de belli: Önce terör eylemleri yap, politik ortamı terörite et, sonra da bu eylemleri devrimci eylemle aynılıyor ve arkasından "terör"ü cezalandırma adı altında esir devrimcileri idam etmeye çalış.

12 Eylül rejiminin faşist generali Kenan Evren de "Asmayın da besleyeceğiz miyiz?" diyor. Aldığı sonuç ortada. Şimdi de ANAP hükümetinin ağızı salyalı faşist bakanları "Devletin balyozunu göstermekten", "İpte sallandırmaktan" bahseder oldular.

Eğer bu bir oyun değilse, Türk hükümet bakanlarına ve arkalarındaki generallere hatırlatıyoruz; ateşle oyun olmaz. Bir devrimcinin idamına karşılık bedel olarak çok daha fazlasını ödemeye hazır olmalısınız. Göz nuru savaş esirlerinin yaşamına en küçük bir kastın en sert şekilde karşılık göreceğini iyi bilmelisiniz.

Öte yandan faşist rejimin insan yaşamı üzerindeki flörtüne karşı durmak, ses çıkarmak ve faşist sözcülerin tehditleri doğrultusunda adım atmaları durumunda en sert şekilde karşılık vermek ve bunun için hazır olmak, sadece PKK ile Kurdistan halkın görevi değil, aynı zamanda Türkiyeli tüm devrimci, demokrat güç ve kişilerin de ivedi temel görevi olduğu görülmelidir.

Berxwedan

Diyarbakır'da sürgün ve direniş

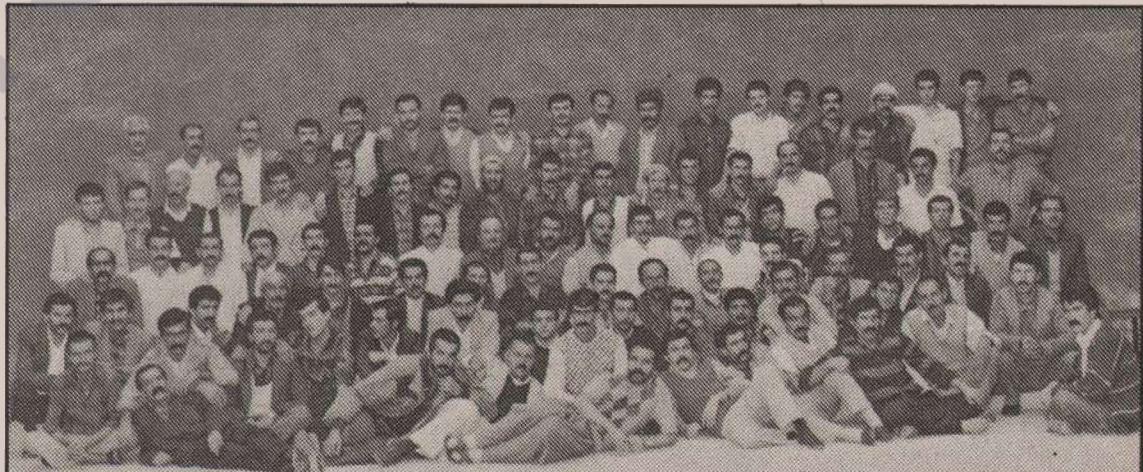
- Diyarbakır 1 Nolu Özel Tip Cezaevi'nden 84 siyasi tutuklu sürgün edildi. Askerler tutsaklara saldırdı. Diyarbakır cezaevinde savaş esirleri, süresiz açlık grevine başladı
- Antep, Çanakkale, Ceyhan,

Malatya, Bartın, Sağmalcılar, Ankara Merkez ve diğer cezaevlerinde kalan siyasi tutuklular da dayanışma amaçlı açlık grevine başladılar

- Tutsak aileleri ve yakınları da Diyarbakır ve Nusaybin'de açlık

grevine başladılar

- İHD Diyarbakır Şubesi, HEP ve SP Diyarbakır örgütleri ile ERNK-Avrupa Temsilciliği, savaş esirleri ve yakınlarının direnişiyle dayanışma amaçlı açıklamalar yaptılar / Haberleri 7-8. sayfada

Sömürgeci devletin terör ve gözaltına alma uygulamaları

- Silvan ve Batman'da çok sayıda yurtsever gözaltına alındı
- Eruh, Pervari ve Baykan'da 5 köy daha boşaltıldı
- Eruh'un Terhem köyünden

imam ve muhtarın gözaltında kalma rekoru

- Polis aradıklarını bulamayınca akrabalarını gözaltına alıyor / Haberleri 10. sayfada

ŞEHİT VE TUTUKLU YAKINLARININ ÖRGÜTLÜ HAREKETİNİ YARATMA SORUNUNA NASIL YAKLAŞMALIYIZ?

Yazısı 12-13. sayfalarda

İÇİNDEKİLER

TÇ'nın altına imza attığı sözleşmelere "sadakat": İşkenceye karşı Avrupa heyeti

gelmeden tüm birimler uyarıldı

11. sayfada

* * *

Kurdistan çocukları bölgelik suçlamasıyla idamla yargılanıyor

11. sayfada

Ortadoğu'da emperyalist güçlerin diploması trafiği

Ekim ayının ilk yarısında her ne kadar "diplomasi görüşmeleri" ve "uzlaşma" sözünün geçtiği ifadeler, savaş nararlarından çok iştildiye de, bu, kimsede savaştan uzaklığını kanısını uyandırmadı. Tam aksine bölgede savaş bulutları daha da yoğunlaştı.

Son onbeş günün görülmlesi gereken bir gelişmesi de bölge halklarıyla emperyalist işgal arasındaki çelişkinin iyice belirginleşmesi ve surada burada çatışmalara dönüşme aşamasına gelmesi oldu.

Yazısı 17. sayfada

Direniş
kahramanları

1989 Şemdinli-Salara direniş şehidi Ferhat (Salih KARA) yoldaş, 1975 yılında Hakkari-Ulusere'nin Hilal köyünde ekonomik bakımdan orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailesi tarafından küçük yaşılda Kur'an kursuna gönderildi. Her iki ağabeyi okul okudugundan, maddi durumları kendisinin de okumasına elvermediği için bir süre sonra Kur'an kursunu bırakmak zorunda kaldı.

Ailesinin geçim yüküne kendisi de omuz vermek için daha o küçük yaşta ot biçme, çobanlık yapma vb. işlerde çalışmaya başladı. Kişiliğinde emekçi özellikleri taşıdığından dolayı çalışmaya seven bir yapıya sahipti. Hayvanları ve kırları sever, dağlarda yayılarda aylarca kalır kopmak istemezdi. Tertemiz, saf duygularla doluydu. Köy ortamında yada kendisine ihtiyaç duyulan herhangi bir işte, hiç bir sorun çıkarmadan köylülerine ve arkadaşlarına yardımcı olur, hatta kimseye bırakmadan kendisi yapmak isterdi. Bu candan arkadaşlık özelliklerinden dolayı, köydeki arkadaşları tarafından sevilir ve hiç kimse yanından ayrılmak istemezdi.

Kendisi de çocukluk arkadaşlığına büyük değer verir; yaşıının küçük olmasına rağmen sahip olduğu olgun kişiliğiyle hiç bir yapı içerişine girmede zorlanmaz, adeta büyüklerle büyük, küçüklerle küçük olurdu. Arkadaşlarını sevip-sayıdı, onlara her konuda yardım ettiği ve kimseyi incitecek yaradılısta olmadığı için, çevresindeki köylü çocuklar O'nun son derece severlerdi. Aile içinde de oldukça sevilen bir konumu vardı. Çünkü gerek aile içinde gerekse de çevresine karşı gayet saygılı davrandı. Çok küçük olmasına rağmen, kendi ailesi ile köylüler arasında gelişmiş doğrudan, bu yapıdan olumsuz etkilenmezdi, ailesinin gelişkide olduğu kesimlerle ilişkisini kesmeden sürdürür, çocukluk arkadaşlığını devam ettirirdi. Köyde biri haksızlık yapsa bundan rahatsızlıyordu, öfke besler ve her fırsatında buna karşı çıkar, haksızlık olduğunu açıkça ortaya koyardı.

Ferhat yoldaş daha o yıllarda pratığe karşı oldukça meraklı ve giriştik. Bir işe başladığını, mutlaka sonuca götürmek isterdi. Bütün bu yaşam biçimini O'nun kişiliğini henüz küçük yaşıldan itibaren şekillendirdi; dürüstlük, fedakarlık, cesaret, kendine güven ve pratik beceri O'nun yaşamydı.

15 Ağustos 1984 tarihsel atılımla yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz, 1985'de sömürgecilerle kırın kirana bir boğuşmayla geliştiğinde, henüz 10 ya-

Kahramanlık ödülünün 14 yaşındaki gencecik sahibi: Salih KARA

şında genç bir dimağ olan Ferhat yoldaş üzerinde, benliğinin bütün derinliklerine isleyen bir etki yapar. Kendi içinde bağımsızlık mücadeleşini bütün yönleriyle yaşarken, gerillaları doğrudan görme ve tanuma arzusu giderek dayanılmaz hale gelir. Niçin buna 1986'da kavuşur. Partizanlarla direk ilişki içine girer. Ve ilk eylemini ciddi bir sorumlulukla yerine getirir. Dağda konumlanmış olan gerilla birliğine, düşmanın üstlerine gelmekte olduğu haberini kestirme yoldan aceleyle ulaştırarak, tedbir almalarını sağlar.

Ferhat yoldaş 2 yıllık ilişkiden sonra, 1988 sonbaharında çokça özlem duyduğu, ARGK safarlarına savaşçı olarak katılır. Yurtsever olan ailesinin geçimine katkıda bulunması gereken Ferhat yoldaş, ailesinin bu durumunu mücadele saflarına katılmakla önündeki engel olarak görmez. Saflara katılımı, mücahouetteye katılmak isteyen bir yanıyla olan "Ben mi katılıyorum, sen mi?" ceşitmesi sonucu Ferhat yoldaşın kesin dayatıcılığıyla gerçekleşir bu.

Gerilla yaşamına direk katıldığı zaman sevincinden içine sızmaz, uçaçak gibidir. Yılların tekrarıyla savaşçı gibi yeni yaşama ve doğa savaş koşullarına hemen adaptasyon sağlar.

Uludere alanında başladığı savaş faaliyetlerinde 1989 baharına kadar savaşçı olarak kalır. Bu sürede, kırsal alanda askerlik yasasının uygulanmasına canla-başla katılır. Ulusal kurtuluş için aldığı her yeni savaşçı, Ferhat yoldaşın coşku ve sevincini, üretim kapasitesini daha da artırır.

Gençlik enerjisinin pompalandığı dolu-dizgin çalışma içinde, çocukluk yaşamının olumlu özellikleri devrimci mayaya karışarak hızla gelişir. Yoldaşlarına candan bağlanır. Onlarla ilişkileri teremiz ve saf bir sevgi-sayıgı temeli üzerinde yükselir. Pınarın kaynağından suların komple bir ulusal kurtuluşu asker olarak yeşermeye başlar. Kendisine verilen her görevi büyük-küçükligine bakmadan en iyi bir tarzda yapmaya çalışır. Hiç bir işten şu veya bu gereğeyle geri durmaz, aksine coşkulu ve dört elle görevi sarılarak mutlaka en iyi bir sonuçla tamamlar. Parti değerlerine son derece titizlikle yaklaşır, üstüne titrer, silahını çok sayar ve ona vazgeçilmez bir tutkuyla bağlanır. Artık O, genç Ferhat'in "en önde" gelen "genç arkadaştır". Yoldaşlarına içten bağlılığı, sevgi ve samimiyetin eleştiri ve özelestiri silahını yetkince kullanmadan geçtiğini bilir ve pratığe de bu temelde yönelirdi. Bu durum O'nun en önemli bir kişilik özelliği olarak göze çarpardı. Eleştiride giriştik. Kimden ve yaşamın hangi hususundan kaynaklanırsa kaynaklanınsın, eksik ve yetmezliklere göz yummaz, bunlara zaman yitirmeden eleştirisel müdahalesini

yapardı. Halka yaklaşımada ikinci temel alır. Kendisi, çevresiyle hep iyi ilişkiler içinde olmuş bir halk çocuğu olduğundan, devrimci yaşama atıldıktan sonra, Partimizin halk ilişkilerine büyük değer verir, yaşıının küçük olmasına rağmen olgun ve kazanmayı temel alır.

Onun bu kişilik özellikleri ve ahlaki, daha ilk başlarından bütün arkadaşlarının dikkatini çeker; ve birlik içinde hızlı bir şekilde ön plana çıkarır.

bir konuma düşmüştür. Eğer büyük silah düşmanın eline geçerse birligin büyük darbeleri yineceği de açıklıktır. Birligin kurarılması sorunu saniyelere süzürlmesi gereklidir. İşte kahramanlık bu tür hallerde kendisini gösterir. Ferhat yoldaş uzakta mevzilenmiş olduğu halde büyük silahın sesinin kesildiğini görünce, bu durum dikkatini çeker ve kuzgun çatışma ortamında yerinden kalkarak büyük bir cesaret ve fedakarlık örneğiyle orta-otoma-

birligin ilk toplantılarında onurlandırılarak kahramanlık ödülü alır. Gösterdiği kahramanlıktan dolayı kendisine ödül olarak manga komutan yardımçılığı ve portatif bir kalaşnikov verilir. Artık Ferhat yoldaş gözde bir savaşçı olarak sıradına çıkmaya başlamıştır. Tüm yoldaşları kendisine karşı derin saygı ve sevgi göstermektedir. Gösterdiği kahramanlığın etkisi sadece kendi birliğiyle sınırlı kalmaz, bunun etkisi tüm Ordu ve Cephe bünyemeye yayılır. 14 yaşındaki bir kahramanın birliği nasıl zor durumdan kurtardığı yapıda büyük hayranlıkla anlatılır.

Ferhat yoldaş bu başarısından sonra, oldukça güvenilen komutanların ve savaşçı yoldaşlarının taktirini elde ettiği, cesaret ve moral kaynağı genç kahraman olarak savaş faaliyetlerini daha da verimlileştirir. Bu kez Çukurca alanunda faaliyetlerine devam eder. Enerjik ve cesurane bir çalışma içerisinde girecek, bu alan faaliyetlerinde güçlü değerler yaratır. Ta ki Salara durağına kadar.

1989'un Aralık ayında, Çukurca'dan Şemdinli'ye yonelen bir takımlık gerilla birliği içerisinde mangasıyla birlikte Ferhat yoldaşta yer alır. Birlik, Şemdinli'de Salara köyü yakınlarına geldiğinde, bu köyün hainçesi ve sömürgeci askerle çatışmaya girer. Çatışma boyunca adına layık bir direniş örneği sergileyerek, kahramanca savaşan kahramanlık ödülünün 14 yaşındaki körpe sahibi başı dik bir şekilde şehit düşer.

Emsallilerinin analarının dizileri dibinden kalkmadığı, 14 yaşındaki dopdolu bir yaşam, insanlığının verdiği en zor sınavda kazandığı kahramanlık ödülünü boynuna asarak, hayat dolu gülüş yüzüyle gönül rahatlığı içinde aramızdan ayrıldı. Ferhat yoldaşın şahadeti bütün birlik üyeleri ve diğer yoldaşları arasında derin bir üzüntü yarattı. Aynı üzüntü halkın kitleleri içinde de hemen baş gösterdi. Herkes Salaları hainlere lanetler okuyor simdi. Saflara yanı katılmış, 17 yaşındaki genç bir savaşçı, öfke içinde Kurt halkının geleneksel intikam yeminini söyle haykırıyordu. "Salaları hainler! Siz, kendinizi korumak için, değil Şemdinli merkezine gitmek, bir kaşık su olup Basra'ya da karişanız, eğer sizi bulup Ferhat'ın intikamını almazsa bütün dünya bizi lanetlesin!"

Evet halkımız ve Partimiz henüz yeni ayaga kalkanlığının ve pırlanta yürekli bir insanı daha kaybettii. Acımızı içimize gömerek, Ferhat yoldaşın anısına bağlılığı da, diğer tüm şehit yoldaşlarımızda olduğu gibi, savaşı daha da yükselterek, O'nun ve daha nice değerli yoldaşlarının kanını döktüğü Şemdinli'yi sömürgeci düşmanlara ve yerli hainlere mezar ederek yerine getireceğiz.

Ferhat yoldaş nasıl bir cevher olduğunu, asıl Aşutê çatışmasında (Hakkari-Merkez ilçesinin Aşutê köyü-1989 yazısı) gösterir. Bu olayda çok sayıda düşman gücünde karşı kırın kirana bir muharebe içinde olan gerilla birliğimiz, zaman ilerledikçe faşist sümürgeci askerlere verdikleri zayıflığı artırtır. Cabbar ve Azad yoldaşlarımız da şehit düşerler. Gerilla birliğimizin orta-otomatik silahını kullanan Mehmet yoldaş, düşmanın gizli gelişini görmemesi sonucu şehit düşer. Yardımcısı da yaralanarak etkisizleşir. Orta-otomatik silah düşmanın eline geçmesi an meşesidir. Zaten büyük silah etkisizleştiği için birlik oldukça zayıf

**Bağımsızlık haykırısları
Saracak genç çocukların
Tümden delikanlı bedenlerini
Yakın gelecektedir
Özlemi duyulan bu günlerin
Belki yarın
Belki yarınlardan da önce
Parçalanırsa üzerlerinde
Karanlıkların sisli bulutları
Yepyeni bir gelecek
Yepyeni bir yaşam
Başlangıcınız o zaman
Seyredeceğiz
Güneşin doğuşunu
Özgürce seve seve
Bağımsızlığı ülkemizde**

Kurtalan

ARGK İlçe merkezini bastı, sömürgeci kurumları bombaladı

8 Ekim akşamı saat 19.00'da ilçenin kenar mahallelerinde üslenen gerillalar, saat 21.00'de sömürgeci kurumlara karşı saldırıyla geçtiler. Gerillalar, hükümet konağı, polis lojmanları ve ilçe emniyet binasını roketlediler.

Roketlerin binalara isabet etmesi sonucu, binalar yanmaya başladı. Binalarda bulunan polisler büyük bir korku içinde sağa sola kaçışmaya başladılar.

Gerillalar, biriken halkın sevgi dolu bakışları altında slogan atarak ilçeyi terk ettiler. Bu sırada gerillalar halka bildiri de dağıttılar ve bu bildirilerde halkı direnişe çağrıldılar.

Ayrıca bölgeden yurtseverler, Kurtalan İlçe merkezinden 15 gencin ARGK saflarına katıldığını gazetemize ilettiler.

Baskından sonra sömürgeci Batı ve Siirt'ten askeri birlikler, özel timleri ve çevik kuvvet polislerini yıldılar. Şaşkınlık içinde halka saldıran sömürgeci güçler, önce halktan 200 kişiyi gözaltına aldılar. Aynı gece bunlardan 180'ni serbest bırakıltılar. Gözaltında tutulan yurtseverlerden sadece ikisinin adını tespit edebildik. Bunlar; Selahattin Olcay ve Günbat soyadlı bir yurtsever.

Gerilla saldırısında düşmanın ne kadar kayıp verdiği kesin olarak ortaya çıkmadı. Ancak roketlenen binalara 4 ambulans yaklaşıyor ve yaralıları taşıyor. Binalar askeri abluka altına alındıktan sonra halk yaklaşmıyor. Siirt'te yurtseverler, hastaneyeye 3 polis ölüsünün ve de 2 yaralının taşındığını görüyorlar.

Kurtalan 1984 yılından beri ikinci defa basılıyor. Daha önce 1985 baharında şehit düşen ve Kurtalanlı olan Ali UĞUR komutasındaki gerilla birimi 1984 yılı sonrasında İlçe merkezini basmış, ilçedeki bankada bulunan paralara el koymuş ve karşı koymak isteyen banka müdüreni öldürmüştürlerdi.

Şirvan

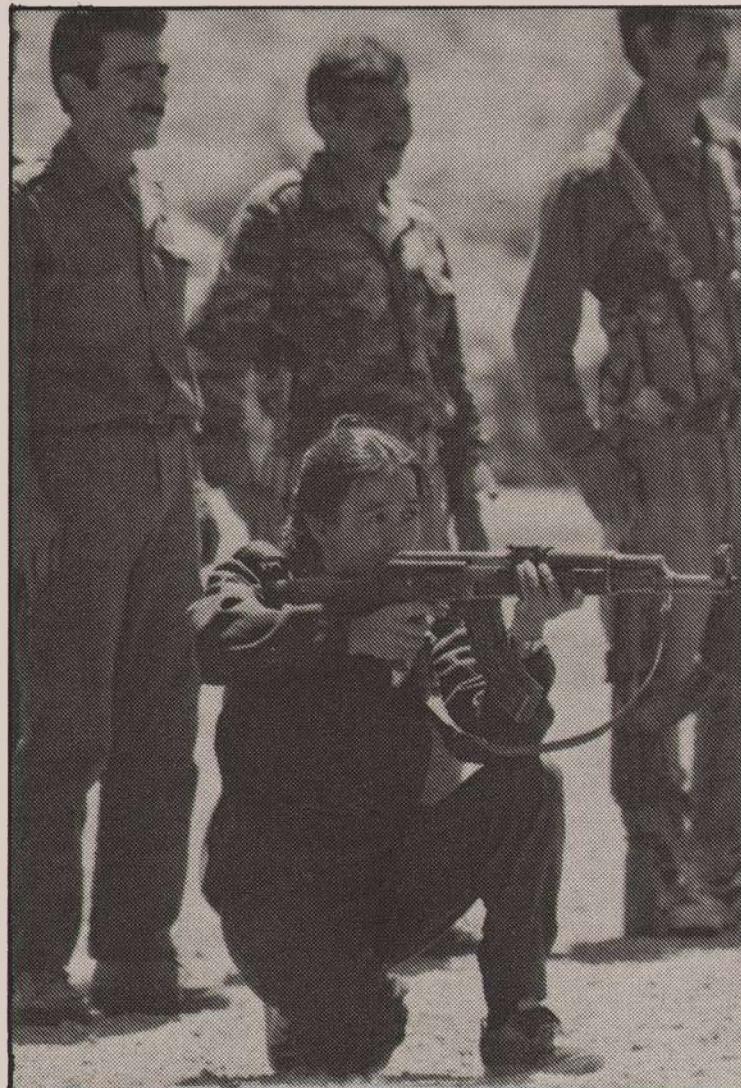
Sömürgecilere büyük darbe: 1 subay, 3 asker ve 3 korucu öldürüldü

6 Ekim günü Şirvan'ın Hesko (Çeltikyolu), İskambo (Ormanbağı) ve Gundê Dizan (Özyurt) köyleri arasında ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında meydana gelen büyük çarpışma, sömürgeci güçlerden 1 subay, 3 asker ve 3 köy korucusu öldürüldü, 1 köy korucusu da yaralandı.

Bunlar, Siirt'te hastanelere kaldırılanlar ve halkın gördükleri. Sömürgecilerin kayıplarının daha fazla olması muhtemel. Çarpışmadan gerillaların kayıpları olmadı.

Öte yandan 2 Ekim tarihinde Siirt'e 3 askerin cesedi daha getirildi. Ancak bunların hangi alandaki çarpışmadan vuruldukları belli olmadı.

Siirt'ten yurtseverler, hemen hemen her gün hastanelere ölü ve yaralı getirdiğini, bunların

büyük bir gizlilik içinde gömülüdürler ya da tedavi gördükleri, çok ender durumlarda, o da subaylar için cenaze merasimlerinin yapıldığını, halkın her çarşımda askerlerin büyük kayıplar verdiği inancını taşıdığını söylediler.

Çatak

İlçe'nin Alan mıntıkası ve Müks nahiyesi yakınlarında meydana gelen 2 ayrı çarşımda ARGK gerillaları, 1 astsubay ve 10 askeri öldürdüler

İlk çarşıma 2 Ekim günü İlçe'nin Alan mıntıkasında meydana geldi. Gerillaların kayıplarının olmadığı bu çarşımda 1 astsubay ve 6 asker öldürüldü.

İkinci çarşıma ise 9-10 Ekim gecesi meydana geldi. Bu çarşımda da kesin olarak 4 askerin olduğu öğrenildi. Bu çarşımda sömürgecilerin daha büyük kayıp verdiği kesin.

Çarpışmaların saldırısı ya da pususunu mu olduları konusunda bilgi edinemeden. Ancak düşmanın net kayıplarına karşı, ARGK'nın kayıp vermemesi, çarpışmaların pususuna şeklinde gelişliğini göstermektedir.

Bölgelerden aldığımız diğer haberlere göre, sömürgeci devlet çok sayıda köylüye zorla silah vermesine rağmen, köy korucuları Çatak'ta tümüyle atıl dumruşalar. Sadece Sadun Ağa'nın etrafındaki çete grubu belli bir etkinlik sağlayabiliyor. Bu nedenle Türk ordusu birlikleri, gerillalarla çarşımlarda başarısız kaldıktan sonra, köy korucularına saldırmayı başlıyor.

Hatta korucuları aktif saldırılarda ve gönüllü usaklığa itmek için Van Valisi köylere gidiyor, korucuları tehdit ediyor. Son olarak valinin bu tür ziynetinden sonra, ilçeye 30 km:

kadar mesafedeki Kayabogaç (Görentaş) köyü ve iki mezarındaki 15 korucunun silahları geri alınıyor.

Gerillaların köy toplantılarından sonra bu defa sömürgeci birlikler köylere baskın yaparak, onları silah almayı zorluyorlar. En son Xumar (Dalbastı) köyünde böyle bir olay meydana geldi. Bazı köylüler, sömürgeci birliklerin baskularına dayanamayarak silah aldılar.

Bölgelerdeki diğer bir gelişme de göç edenlerle ilgili. Çatak'tan özellikle Van'a göç çok fazla. Hakkari'den de göç eklenince Van'ın son bir kaç yıldır demografik yapısı hemen hemen tamamen değişmiş. Göç ve ardından gelen yoksulluk ile baskular, göç eden köylülerin bilincine olduğu gibi yansıyor. Bu durumda köylülerin bir kesimi her şeyi gize alarak geri dönmeye ve silah almadan köylerine yerleşmeye karar verirken, kalanlar da bu defa hızlı bir şekilde Van'da ayaklanma potansiyeline dönüşüyorlar.

Cizre

Gerillalar İlçe merkezinde sömürgeci güçlerle çarşıtı

6-7 Ekim gecesi, ilçenin Kale mahallesinde Hükümet konağı çevresinde uzun süre devam eden çarşıma meydana geldi. Silah sesleri ilçenin tüm mahallelerinden işitti.

Sömürgeciler, çarşının varlığını ve niteliğini gizlediler. Ancak sabah erken dükkanlarını açmaya giden halk ve pencere aralıklarından bakanmaya fırsat bulanlar, 1 özel tim elemanının ölümünün çarşında yerinden kaldırıldığını gördüler.

Çarşının gerillaların şehir içindeki hareketleri sırasında polislerle karşılaşması sonucu mu, yoksa belli bir noktaya gerillaların saldırısı sonucu mu çıktıığı öğrenilemedi.

Reşadiye-Van

Gerillalar, Reşadiye İlçe merkezini bastı, İlçe bölüğünü roketlediler

Ekim ayının ilk haftası içinde İlçe merkezine baskın düzenleyen ulusal kurtuluş gerillalarımız, ilçedeki tek askeri kurum olan bölük binasını roketlediler. Düşman askerlerinin cevap vermesiyle çarşisma uzun süre devam etti. Gerillaların kayıp vermediği çarşımada düşmanın da kesin kayıpları öğrenilemedi.

Van'dan muhabirlerimizin传递 ettiği haberlere göre, Reşadiye baskının ertesi günü çok sayıda asker ölüsü ve yaralısı Van'daki hastanelere kaldırıldı.

Şırnak

Gerillalar, İlçe merkezinde eylem koydu, Gilindor yoluna döşenen gerilla mayınına bir düşman aracı çarptı

10-11 Ekim gecesi, Şırnak'ın kenar mahallesi ve askeri tugayın hemen yanlarında bulunan Ziyaret mahallesinde ARGK gerillaları, koruculara saldırdı. Saldırıda kesin sonuç öğrenilememekle birlikte 1 korucunun yaralandığı tespit edildi. Çarşımıya tugaydan askerler müdahale ettiye de, bu havaya mermi sıkıktan öteye geçmedi.

Gilindor (Kemerli)-Şırnak yoluna döşenen mayına ise koruculara ait bir araç çarptı. Bu eylemin kesin sonucu da öğrenilemedi.

Bitlis

Gerillalar, Gelye Şexcuma'da karakol bastı, bir çok köyde toplantı yaptılar ve bir çok noktada sömürgeci güçlerle çarşımıya girdiler

5 Ekim günü ARGK gerillaları Bitlis'in Şexcuma karakoluna saldırdılar. Bu saldırının sadece 2 korucunun ölümü açıklandı. Saldırıda karakol binası büyük ölçüde tahrip edildi.

Yine aynı günlerde Tetikkaya köyünde gerillalar köy toplantılarını yaptılar ve toplantı sonunda köy genelinden ARGK birliğine katılım oldu. Toplantıdan sonra köye baskın düzenleyen sömürgeci birlikler, köylülere, özellikle de çocukların gerilla katılımlarının ailelerine baskı yapmaya başladılar.

Bölgelerden yurtseverlerden aldığımız diğer haberlere göre 5 ya da 6 Ekim günü, ARGK gerillaları, Bitlis ile Baykan arasında özel tim aracını pusuya düşürdüler. Bu pusunun sonucu hakkında çelişik haberler alındıysa da, tüm haberler 10'un üstünde özel tim elemanın öldürildiği şeklinde.

Bitlis'te gerilla faaliyetlerinin yoğunlaşması ve büyük askeri eylemlerin gerçekleştirilmesi, sömürgeci ordunu telaşa boğuyor. Zira, sömürgeci devlet, bu bölgeyi askeri açıdan kilit olarak

aliyor. Bu bölgeye yerleşen gerilla faaliyetinin Kürdistan'ın Botan ile batı bölgeleri ve kuzey ile güney bölgeleri arasında zincir olacağını bilen sömürgeciler, 1984 yılından başlayarak, gerilinin bu bölgeye yerleşmemesi için Bitlis bölgесine aşırı yüklenenler, işbirlikçileri güçlendirdiler, köy koruculuğunu geliştirmeye çalışılar, alana aşırı askeri güç yıldılar. Bu savaşa kazanan ARGK oldu. Bitlis bölgesi şimdi sıcak bir gerilla bölgesi durumundadır. Halkın ulusal kurtuluşu bilinci, bölgede tarihsel güçlü olan ve bazı dinsel güçlerde yoğunlaşan işbirlikçileri aşırı. Köy koruculuğu ise atıl dumruşadır. Zira, maaşlı geliştirilen bu sistem, aşiret bağlarından ziyade zorlamaya dayanmaktadır. Gerillalar, ikna ve şiddet yöntemleriyle korucuların üstüne gidince, sistem büyük bir çözülüş ve atılık yaşamaktadır.

Elbistan

Gerillalar, köy toplantısı yaptı, sömürgecilere ait köy okulunu yaktılar

7 Ekim gecesi Elbistan'ın Çiftlik köyünde toplantı düzenleyen ulusal kurtuluş gerillalarımız, toplantıdan sonra köy okulunu ve öğretmen lojmanlarını yakarak tahrip ettiler. Gazetemize, gerillaların köy civarında bulunan bazı diğer sömürgeci kurumları da tahrip ettikleri haberini geldiye de, ayrıntılarını öğrenemedik.

Bismil

İlçe merkezinde sömürgeci kurumlara karşı yerleştirilen iki tuzaklı bombardan biri patladı, büyük hasar meydana getirdi

3 Ekim günü Bismil İlçe merkezinde biri hükümet konağına karşı olmak üzere 2 tuzaklı bomba, ulusal kurtuluş güçlerimiz tarafından yerleştirildi. Hükümet konağının bitişliğinde patlayan bombaların biri büyük hasar meydana getirdi. Bu patlamada da kimliği tespit edilemeyen biri yaralandı. Diğer bomba ise Diyarbakır'dan getirilen uzmanlar tarafından etkisiz duruma getirildi. Sömürgeci gazeteler sadece bu patlamanın bombayı yazdırılar.

Bombalar, Eylül ayı içinde çok sayıda yurtseverin gözaltına alınmasına karşı yapıldı.

Çukurca

ARGK gerillaları 6 köy korucusunu silahlarıyla birlikte teslim aldılar

11 Ekim günü Çukurca'nın Güzareş köyü korucularına baskın düzenleyen ulusal kurtuluş gerillalarımız, köy toplantısının ardından suçu gördükleri 6 köy korucusunu yargılama üzerine yanlarına aldılar. Korucuları bulmak için sömürgeciler, yaptıkları operasyonlarda başarısız kaldılar.

Lice-Diyarbakır**Gerillalar koruculara saldırdı, korucular da köylülerini kurşunladı**

10 Ekim gecesi Lice'nin Bağış (Kutlu) köyü korucularına baskın düzenleyen ARGK gerillaları, suçlu 2 korucunun evine gittiler, birini cezalandırdılarken, diğerini ise bulamadılar. Kesin olmamakla birlikte, gerillalar, korucuların ailelerini ve eşyalarını çıkardıktan sonra 2 evi ateşe verdiler.

Gerillalar, daha sonra köylülerle konuşular ve eylemlerinin amacını açıkladılar, zorla silah alan köylüler, silahlarını geri vermeye çağrıldılar. Gerillalar, köyü terkederlerken azılı 2 korucu ve bir kaç destekçileri, gerillaları ve onlara yardım ettikleri gerekçesiyle bazı yurtsever ailelerin çocuk ve kadınlarını kurşun yağımuruna tuttular. Korucuların bu ateşi sonunda ölen ve yaralanan kadın ve çocukların olduğunu.

Sömürgeci yetkililer, hemen harekete geçerek, ölenlerin gerillalar tarafından vurulduğunu ileri sürdüler. İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi yetkilileri, Kutlu köyüne gözleme gitmek istediklerini, sömürgecilerin engel çkarlığını, olayın karanlık olduğunu, ancak halkın gerillaların çocuk ve kadınları vurduguna inanmadığını, her defaki gibi cinayetin gözü dönmüş korucular tarafından işlenerek gerillalara yüklenmek istediği görüşünü taşıdığını söyledi.

Selim-Kars**Gerillalar, bir sömürgeci kurumu yakıp, ajan bir öğretmeni cezalandırdılar**

10 Ekim akşamı Selim ilçesine bağlı Yukarıdamlapınar köyüne giden ARGK gerillaları, köylülerle toplantı yaptılar, köy okulunu yaktılar ve bölgedeki askeri güçlere fiili ajanlık yapan öğretmen Ali Karaoğlanoğlu'nu kurşuna dizdiler. Diğer öğretmen ise uyararak bırakıldı.

Bu eylemin ardından sömürgeciler, "teröristler öğretmeni vurdu" feryadiyla propaganda giriştiler. Hayret, bir halkın çocuklarına kendi dilini, ulusunu, halkın değerlerini inkâr eden, bunu gönüllüce yapan, üstelik köye koruculuğu geliştirmek için çalışma yürüten, bölgedeki askeri komutanlara rapor veren bir öğretmenin neresi öğretmen ya da ilim adamı. Böylece bal gibi ajan, hem de bir askeri komutanın çok çok daha tehlikeli ve tehlikâr bir ajan.

Bir ulus kendi varlığına yönelik tehlikeyi her türlü araçla bertaraf etme hakkına sahiptir. Herkes biliyor ki, ARGK Türk öğretmenine değil, Kurdistan'da sömürgeci eğitimi verenlerle karşıdır. Bu ister kurumda, ister kişide somutlaşın, tüm ulusal değerlerine sahip bağımsız bir halk yaratmak isteyenler tarafından tabiki bertaraf edileceklerdir.

Bu nedenle Türk sömürgeci yetkililerinin feryadi, timsahın göz yaşlarından başka bir anlam ifade etmemektedir. Bir halkı, en vahşi yöntemleriyle ortadan kal-

dirmak isteyenlerin, vahşetlerine vize vermeleri için kimseyi ikna etme ve inandırma güçleri olamaz.

Ardahan-Kars**Zorla askere alınan iki yurtsever, 2 düşman subayı vurarak firar etti**

6 Ekim günü, Ardahan ilçesindeki sömürgeci ordunun 25. Piyade Alayı'nda askerlik yapan 2 yurtsever, üsteğmen Muhammed Kaleli ve astsubay başçavuş Musa Acar'ı kurşuna dizip öldürdüler ve astsubay Hasan Yılmaz'ı da ağır yaraladılar. Abdulkadir Pakdemir ve Halil İbrahim Altındağ adlı yurtsever, eylemeden sonra G-3 silahlarıyla birlikte firar ettiler.

Olay sömürgecilerin açıklaması olduğundan tüm detayları-

Mazıdağı**Düşman askeri aracına gerilla pususu: 4 asker öldürüldü**

5-6 Ekim gecesi Diyarbakır-Mardin karayoluna pusu atan gerillalar Mazıdağı ilçesine bağlı Sultan köyü yakınlarında Sultan Şexmus olarak bilinen noktada 1 düşman askeri aracını pusuya düşürdüler. Bir saatte yakın süren çarpışmada aracın içindeki askerlerden 4'ü öldürüldü.

Derik-Viranşehir**Bir işbirlikçiye ait Çelikler tesisleri tekrar gerillalar tarafından tahrip edildi**

ARGK gerillaları, 2 Ekim günü, İpek Yolu üzerindeki, Pira Şêxwela körküne 200 m. mesafedeki Çelikler tesislerine baskın düzenlediler. Bu baskında benzilik ve lokanta yakılarak tümüyle tahrip edildi. Baskında yaralananlar da oldu. 1989 yılında da aynı tesisler gerillaların saldırısına uğramış ve tahrip edildi.

İşbirlikçiye ait Çelikler tesislerine tekrar gerillalar tarafından tahrip edildi. İŞİD, HAMO (Mehmet) adıyla bilinen ajanı kahvede sıkıştırdılar, halkın içinde suçlarını yüzüne söylediler ve kurşuna dizdiler. Cezalandırılan ajan kendisi gibi ajanlık yapan ve tüm bölgede ajan faaliyetleriyle tanınan Sim-sar Bedio'nun oğluydu.

9-10 Ekim gecesi Cizre ilçesi merkezinde sömürgecilere ajanlık yapan Abdurrahman Mistê adlı, aslen Şırnak'ın Kırkkuyu (Deşta Lalo) köyünden bir ajan gerillalar tarafından vurularak ölümle cezalandırıldı. Sömürgeciler, bu eylemeden sonra eylemle hiç bir ilişkileri olmadığı halde, başarısızlıklarını örtmek için 8 yurtseveri gözaltına aldılar.

İdil**Memulan köyünde 2 köy korucusu ölümle cezalandırıldı**

dan bir öğrencinin konuşmasına izin verilmiştir.

Öğrencilerin bunu protesto amacıyla yaptıkları alternatif açılış töreninden sonra, çok sayıda öğrenci gözaltına alındı ve ertesi gün serbest bırakıldı.

Türkiye ve Kurdistan'daki hemen hemen tüm üniversitelerin öğrenim yılına başlaması nedeniyle öğrenciler tarafından alternatif açılış törenleri düzenlendi. Bunlardan da çok sayıda öğrenci gözaltına alındı.

Açıklama**Kızıltepe-Derik****Gerillanın Rêzik baskını eyleminin başarısı halkı olumlu etkilemeye devam ediyor**

30 Eylül günü gerillaların Rêzik köyü baskını gazetemizin 110. sayısına yansımış, ancak bu başarılı eylemin detaylarını vermemisti. Daha sonra doğrudan eylemi gerçekleştiren gerilla birliğinden bilgiler aldık.

30 Eylül günü gündüz saat 12.00'de ARGK gerillaları Kızıltepe ile Derik arasında yer alan Rêzik, Melesokê ile Cehüsî (Gün-gören) köylerine baskın düzenlerler.

Rêzik köyü baskınında gerillalar, tüm köylüler köy meydanında toplarlar. Bu toplantıda kaçmaya fırsat bulamayan ajanlar da hazır bulunur. Gerillalar, bunların üzerindeki tabancalarını alır, suçlarını yüzlerine okur ve tabancalarıyla onları ölümle cezalandırırlar. Önce sayımızda öldürülenlerden birinin ismini vermiş, bunu da yanlış y�认şıtmıştık. Son olarak aldığımız bilgiye göre cezalandırılan 2 ajan: Bedran Kılıçaslan (köy muhtarı) ve yakını Hüsamettin Kılıçaslan. Diğer ikisinin ise isimlerini tespit edemedik.

Uzun süredir sömürgecilere ajanlık yapan ve bu ilişki içinde palazlanan ve ajanlık tarihleri 1980 öncesine dayanan, daha o dönemde çok sayıda PKK savaşçısı ve yurtsever köylünün kanına giren bu işbirlikçilerin cezalandırılmasının halk üzerindeki etkisi çok büyük oldu.

Eylemi ARGK'nın yaptığı ve cezalandırılan kişilerin hain ve ajan karakteri gün gibi ortadayken halen bazı iblis çevreler, kan bağına dayanarak, üstelik yurtseverlik adına anma toplantıları düzenleyebiliyorlar.

Gerillalar, Melesokê köyünde ajanları bulamadıklarından sadece köy toplantılarıyla yetiniyorlar. Yusufe Şexmus Silo adlı işbirlikçiye ait Cehüsî köyüne yapılan baskında ise, köy ERNK adına kamulaştırılıyor.

Eylemin halk üzerinde iki açıdan büyük etkisi oluyor. Eylemler gündüz gerçekleştirildiği için halka güven veriyor, halkın nefret ettiği işbirlikçilere karşı uzun süredir özlemi çekikleri cezalandırma eyleminin gerçekleştirilmiş olması halktaki ARGK'ye olan güveni çok daha artırıyor.

Köy baskını ve cezalandırma eylemlerinden sonra sömürgeciler, 200 cemse dolu asker, 3 helikopter ve 8 panzerle operasyon yürüterek, eylemlerin etkisini kırmayı hedefliyorlar. Kızıltepe-Derik alanında şimdije

Silopi-İdil-Cizre**Silopi, İdil ve Cizre ilçe merkezlerinde sömürgecilere ajanlık yapan 4 hain yargılanarak kurşuna dizildiler**

17 Eylül gecesi Reşit (şoför) ve Mihemed (sebzeci) adlı 2 hain Silopi İlçe merkezinde gerillalar tarafından yargılanarak kurşuna dizildiler. İlçeden yurtseverlerden aldığı haberlere göre cezalandırılan iki hain sömürgecilere ajanlık yapıyor, yurtseverleri şikayet ediyor ve birçok masum insanı asılsız ithamlarla ihbarlayarak yakalatıyordu.

İdil İlçe merkezindeki cezalandırma ise Eylül ayının son bir gününde gerçekleştirildi. Geril-

ARGK gerillaları, 9-10 Ekim gecesi İdil'in Memulan (Aksoy) köyü korucularından 2'sini ölümle cezalandırdılar. Cezaalanırları köy korucularının kimliğini tespit edemedik.

Protestolu açılış töreni

Diyarbakır Dicle Üniversitesi öğrencileri, sömürgeci güçlerin tüm engellemlerine rağmen, alternatif açılış töreni düzenledi. Çeşitli fakültelerden bini aşan öğrencinin düzenlediği alternatif açılış töreninde, Türk sömürgeciliğinin Kurdistan'daki baskı ve şiddet uygulamaları kınandı. Bu politika ve uygulamaların Kürt halkını yok etmeye yönelik olduğu, Saddam'ın Kuveyt'i işgalde olduğu, bulanık ortamdan yararlanarak baskı ve şiddet politikasının daha da şiddetleneceği vurgulanıp buna izin verilmeyeceği belirtildi.

Geçtiğimiz hafta üniversitenin öğrenciye başlamasıyla birlikte sömürgeci devletin İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu, Sömürge Valisi Hayri Kozaklıoğlu, Diyarbakır Valisi Cengiz Bulut ile üniversite öğretim üyelerinin katılımı bir açılış töreni düzenlenmiş, törende konuşmak isteyen öğrencilere izin verilmeyerek, onların yerine idare tarafın-

kadar yapılan bu en büyük düşman harekatında, sümürgeci birlikler tümüyle başarısızlığa uğruyorlar.

Hakkari-Gürpınar

28 ve 29 Eylül günleri Hakkari ve Gürpınar'-da meydana gelen ve 2 gerillanın şahadeti ve 20 civarında düşman askerinin olduğu çarpışmaların detayları

Bu çarpışmaların haberleri de Berxwedan'ın 110. sayısında verilmiş ve 111. sayıda detayları vereceğimizi belirtmiştim. Sonradan çarpışma bölgesinden muhabirlerimizden sağlıklı bilgiler aldık.

Alandaki ARGK birliği 28-29 Eylül gecesi Hakkari-Van il sınırlarında yer alan Kotranis (Ördekli) köyü karakoluna saldırır. Saldırıda karakol binası büyük ölçüde tahrip edilirken, 1 asker öldürülür, 4 asker de yaralanır.

28 kişilik ARGK birliği Gürpınar yönüne doğru eylem alanından uzaklaşır. Sabaha karşı dinlenmek üzere mola veren birlik, kendini düşman güçlerinin içinde bulur. Norduz mintikasına özel tim ve askeri birlikleri yanın sümürgeci ordu komutanları, birliğin çekilme yönünü az çok tahmin etmişlerdir. Düşman, ARGK birliğinin etrafına üçlü çember atar.

Gerillalar, büyük tehlikeyle yüzüye kalırlar. Zorunlu çatışmaya girerler. Gerillalar, düşmanın güçlü gözüken noktasına yönelirler. Bir gerilla 3 el bombasını birbirine bağlayarak 3 özel tim elemanının bulunduğu kayalık noktaya yaklaşır ve bombaları fırlatır, 3 özel tim elemanı da parçalanır, öyle ki, vücutlarından parçalar, bombaların şiddetile havalandılar. İçine büyük çatışma olur ve bir kaç saat devam eder. Neticede gerillalar düşmanın üç çemberini de yaralar. Bu kahramanca çatışma içinde 2 gerilla şehit düşer. 2 Gerilla da yaralanır. Yaralı gerillalar grup tarafından çatışma alanından uzaklaştırılırlar. Böylece düşmanın eline sağ olarak geçmeleri önlenir. Düşmanın kesin kayipları 3 özel tim elemanı, 2 subay ve 17 askerdir.

Karakol baskını ve çatışmadan sonra, kuduran düşman Kotranis köyüne saldırır. Köyün tüm erkekleri köyü terketmek zorunda kalırlar. Askerler, köyün kom denilen 83 ot yılınızı yakarlar, bununla yetinmez bir köylüye ait 100'ün üzerinde kuzu kurşuna dizerek öldürür ve karakolun yakınından başlayarak evleri yakmaya başlarlar. 7 ev yakıldıktan sonra tugay komutanı, "bu kadarı yeter" diyecek, köyün tümünün yakılmasına öner. Canının hesabı başkadir, bu olayı vesile bilerek köylüler silah almayı dayatacaktır. İki yıldır baskıya dayanan köylüler, silah almamakta kararlı olduklarını düşmanın yüzüne söyleller. Cesur köylüler, Hakkari'de avukat tutarlar, Van İnsan Hakları Derneği yöneticileriyle görüşürler. Neticede köye bir heyet giderek zarar testi yapar. Köylülerin otsuz kalan 15000 koyunları bulunmaktaadır. Direnen köylüler, kendilerine sahip çıkışmasını istemek teler.

3 Haziran - 5 Eylül arası dönemde Botan 1. Bölge'de gerçekleştirilen eylemler

1) 3 Haziran 1990: Çukurca'ya bağlı Bê köyüne baskın düzenleyen gerilla birligimiz, saflarımızdan kaçarak ihanet eden ve haktan çok sayıda kişinin yakalanmasına yol açan Abdurrahman adlı haini yakaladı ve yapılan sorgulama sonrası idama mahkum edilerek cezalandırıldı.

2) 16 Haziran 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlamakla görevli düşman timine baskın düzenlendi. Akşama doğru saat 18.45'te gerçekleştirilen eylemde düşman askerleri toplu halde hazırlıksız yakalandı. Roket ve orta otomatiklerin de kullanıldığı eylemde 9 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı.

3) 28 Haziran 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken köyünde iki ayrı noktada güvenlik açısından tepeye çıkan düşman askerlerine pusu kuruldu. Akşam saat 18.30 dolaylarında pusuya düşen düşman askerlerine açılan ateş sonucu 10 kadar asker öldürülürken, iki adet G-3 ve bunlara ait malzemelere el konuldu.

4) 6 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bürye köyünde konumlanan düşman mevzilerine bakın düzenlendi. Baskında düşmana ait bir mevzi tümden imha edildi. Düşman, kaybını iki askerin öldürülüğü biçiminde açıkladı.

5) 10 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Sevê köyünde konumlanan düşman güçlerine akşam saatlerinde bir saldırı düzenlendi. Voleybol oynarken yakalanan askerler yoğun atışa tabi tutuldu. Düşman kaybını 3 asker olarak verdi.

6) 10 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Şifrezan köyüne baskın düzenleyen gerilla birligimiz çete'lere ait 2 adet G-3, 1 adet Burno ile bunlara ait malzemeyi kamulaştırmışlar. Yakında bulunan düşman birlüğinin müdahalesi ile çatışma olmuş. Birlik, köylülere yönelik yaptığı çağrı sonrası geri çekilmiştir.

7) 11 Temmuz 1990: Çukurca'nın Husê Dağı'nda düşman birlikleri ile çıkan çatışmada biri astsubay olmak üzere 3 asker öldürüldü, 2 düşman askeri ise yaralandı.

8) 14 Temmuz 1990: Çukurca Şifrezan tabur yoluna döşenen mayına çarpan düşman ait bir yakıt tankeri akaryakıtın tutuşmasıyla alev alarak imha olmuştur.

9) 19 Temmuz 1990: Şifrezan tabur yoluna döşenen mayın, tabura erzak taşıyan kamyonda patlamış, kamyon ağır hasar görmüştür.

10) 20 Temmuz 1990: Şifrezan tabur yolunu mayınlardan temizlemek için bir askeri konvoyun denetiminde gönderilen dozerde patlayan mayın aracı işlevsiz kaldı. Konvoy geri dönmek zorunda kalmıştır.

11) 20 Temmuz 1990: Marufan-Siranê arasına bir düşman mevzisi döşenen mayının patlaması sonucu, 1 asker ölüürken, 1 asker de yaralanmıştır.

12) 21 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Kurudere köyüne baskın düzenleyen gerilla birligimiz, çete evlerine düzenlediği baskını 6 çeteyi silahsızlandırdı. Eylemde 6 adet G-3, bunlara ait mühimmat ile bir telsiz kamulaştırıldı. Yapılan konuşma sonrası köy terkedildi. Eylem sonrası kaçan 20 dolayındaki çete de silahlarını devlete teslim etti.

13) 28 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bedrut köyünde konumlanan düşman gücüne karşı sabah saat 05.30 dolayında baskın düzenlendi. Köyün girişine pusu atan düşman timinin hedeflendiği eylemde mevziler, B-7 ve orta otomatik silahlarla dövündü. Düşman kayiplarını vermedi. Aynı anda köyün başka bir noktasında gerçekleştirilen eylemde bir asker yaralandı.

14) 15 Ağustos 1990: Çukurca merkez güvenliğini sağlayan düşman timine yönelik bir baskın düzenlendi. Akşam saatlerinde gerçekleştirilen eylemde iki düşman mevzisi imha edildi. Düşman kayipları hakkında herhangi bir açıklamada bulunmadı.

15) 15 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken kuyetine konumlanan tabur tepecilerine baskın düzenlendi. Baskında 6 düşman askeri öldürüldü.

16) 17 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Bürye köyüne döşenen mayının patlaması sonucu 1 çete öldü.

17) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Jiyanış köyünde konumlanan düşman gücünün banyo noktasına döşenen iki mayının patlaması sonucu 1 asker parçalanarak ölüürken, 3 asker de yaralandı.

18) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Deştan köyünde konumlanan düşman ait bir pusu grubuna baskın düzenlendi. Düşman kayiplarını açıklamadı.

19) 20 Ağustos 1990: Hakkari merkeze bağlı Bazê köyüne baskın düzenleyen bir gerilla birligimiz, çete evlerini roket ve otomatik silahlarla dövdü. Düşmanın kayipları öğrenilemedi.

20) 25 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Marufan köyünde düşman mevzisine döşenen mayının patlaması sonucu 1 asker öldürüldü.

21) 1 Eylül 1990: Çukurca-Eriş arasında sabah saat 08.00'de pusuya düşen bir düşman birliğinden 1 astsubay öldürüldü, 1 çavuş da yaralandı.

1 ve 2 Eylül 1990 tarihleri arasında Hakkari merkeze bağlı Dezo köyü ve çevresinde çıkan ve iki gün süren çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken, 2 ARGK savaşçısı da yaralı olarak düşmana esir düştü.

22) 4 Eylül 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken taburuna 40 mm'lik top atışı yapıldı. İki roket, tabura isabet sağlayarak arabaları ve yemekhanede tahrifat yaratı.

23) 5 Eylül 1990: Şifrezan tabur yoluna döşenen mayın, tabura erzak taşıyan bir düşman aracına ağır hasar verdi.

Düşmanın döşediği çok sayıda mayın kaldırılarak etkisizleştirilmiştir. Ayrıca düşmana yönelik çok sayıda mayınlama daha gerçekleştirılmıştır.

**Botan 1. Bölge Komutanlığı
10 Eylül 1990**

Yurtdışındaki değerli emekçilerimize

Hakk ve kutsal ulusal kurtuluş savasımızın gerilla namlularıyla düşman karşısında bir güç dengesi düzeyine vardırıldı ve düşmanın bu çöküşünü muazzam intifadalarıyla bir ölüm sürecine dönüştüren halkımız, her gün kafiler halinde ARGK safarlarına aksiyyla sayısı binleri aşan kurtuluş güçlerimizin eylemde eyleme coştuğu, 1990 yılının, A-pocu ruhla ele alınan PKK ikinci Ulusal Konferansı'nın güçlü kararları doğrultusunda özgürlük ve bağımsızlık savasımızın yenili ve daha güçlü mevzilere doğru ilerletildiği günümüzde, engin dağ doruklarında halkımızı elele zafer türküler eğliğinde eylemler sergileyerek kutladığımız şanlı 15 Ağustos Atılımımızın bu anlamlı yedinci yıldönümünde siz-

15.8.1990 / Cudi Birliği
Denge Artışa Gel

Dün yoktu, bugün direniyoruz

Altı ay önce aranızdan ayrılarak ülkede verilen özgürlük ve bağımsızlık savasımızın gerillası olmak amacıyla Mahsum KORKMAZ Akademisi'ne geldim. Burayı size uzun uzun anlatmak isterdim, fakat asıl önemli savaş meydanına hesap sormak için çıkışken duydum coşkuyu ve sevinci paylaşmak istedim.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz 1990 atılımıyla yeni bir evreye girdi. Halkımız öncüsüyle birleşerek bin yılların intikamını almak için ayağa kalktı. Bu kalkış bir yönden de davet niteliği taşımaktaydı. Sömürgeci-faşist TC'ye karşı halkımız, kadınlarıyla, çocuğuyla yaşlısıyla gencileyle görkemli bir direnişi gerçekleştirirken hepimizin duygularına, düşünelerine rehber oldu. Gelinen aşamada özgürlük ve bağımsızlık yoluna yürüyen halkımız, yüzülların acısını, gözyasını, kinini, nefretini düşmanın suratına kusarcasına, Kurdistan'ın kurtuluşunda yapılması gerekeni yaparak, dünyadan dört bir tarafa savrulan ve aynı duyguları taşıyan halkımıza birlik dayanışma ve mücadele yolunda öncülük etti.

Bildiğiniz gibi tarihi 2. Ulusal Konferansımız alanımızda gerçekleştirerek önumüzdeki sürece nasıl yürümemiz ve nasıl mücadele etmemiz gerektiğini ortaya koyarak rolünü oynadı. Artık her Kürdün, "Kurdistanlıyım" diyen her yurtseverin üzerine düşen görevi yerine getirmesi bir zorunluluktur. Halkımız artık dostu düşmanı ayırmada daha da ustalaştı; kendini biledi ve sonuçta savşan halk gerçekliğimize uygun olarak Nusaybin'de, Cizre'de, Diyarbakır'da, Batman'da, Elazığ'da ve Dersim'de sömürgecilige karşı bağımsızlık ve özgürlük sembolü olan Newroz isyan ateşini yaktı.

Sömürgecilere karşı Partisinde, Cephesinde ve ordusunda bütünleşerek yürüyen halkımız zaferi yakalamada tarihsel adımları görkemli bir şekilde atmıştır. Bu adım, dünyadan dört bir tarafında coşkulu karşılaşırken daha görkemli adımların atılması için mücadele çağrısı oldu. Bu çağrıya cevap vermek bir insanlık borcudur.

Başkan APO'nun önderliğinde özgürlük ve bağımsızlığı yürekten halkımız zaferi yakalamada büyük adımlar atmıştır. Ben bugünden o büyük zaferin coşkusunu yaşayarak, isyan ateşini yakan kahraman gerillalardan biri olmak için pratiğe yoneliyorum. İsyancı Kürdistan dağlarında yakarak, bu ateşi Kürdistan'ın her tarafına yayan gerillanın bir üyesi olmak kadar onurlu ve şerefli hiç bir şey olamaz. Yaşamı namluların ucunda kuran özgürlük savaşçıları, bugün halkımızın başında bir kor gibi yanarak halkımızın tarihinde ilk kez kendisi ve vatanı için ayağa kaldırmış ve savasabilir bir konuma getirmiştir.

Bu kutsal davada yürümek insan olmakla eşdeğer olduğundan ve ben insanım diyen herkesin bu davaya omuz vermesi aynı kutsallığı yaşamak anlamına geldiğinden sizleri daha fazla mücadele etmeye çağrıyorum. Aslında bu çağrıyı halkımız kendi pratiğle yapmıştır. Kutsal vatan topraklarında savaşmak ve özgürlüğü tattmak kadar yüce bir duyu olmayacağına göre, bu duygumu sizlerin de taşıdığını bilerek paylaşmak istedim.

Yillardır vatan topraklarından kopuk olarak Avrupa'nın çürümüşlüğü içinde yaşam savasını veriyorsunuz. Yaşamınızı anlamlı kılan, özgürlük ve bağımsızlık umutlarınız gerçeğe dönüşmek üzeredir. O nedenle, umudunuz kaynağı olan mücadeleimin bir an önce devrimle taçlanması için her türlü fedakarlık ve çabadan kaçınmayacağınızdan eminim. Birlikte yürüttüğümüz çalışmalarдан elde edilen sonuçların yetersiz olduğunu burada daha iyi kavradım. Çünkü, ölümün üzerine zafer moraliyle ve zılgıtlarıyla yürüyen halkımız çok daha büyük şeyleye layiktir. Her türlü çabamız partimize ve halkımıza layık olmak içindir.

İleride Kürdistan dağlarının doruklarında özgürlük savaşçılarının bir neferi olarak intikam kurşunlarıyla selamlarını daha bir anlamlı göndereceğim. Hepinizi kendimle ülkeye götürmek isteyim. Sizlerin özleminizi umutlarınızı gerçekleştirmek için kanının son damlasına kadar savaşacağım. Gün savaşma günüdür. Dağda, ovada, şehirlerde kısaca Kürdistan'ın her karış toprağında fışkıran özgürlük savaşçıları adına hepiniyi candan kucaklar, saygılarını sunarım.

Devrimci Selamlarımı
Delil / 12.08.1990

ARGK - Dicle-Fırat Havzası Askeri Konseyi'nin, 14 Ekim 1990 tarihinde Mardin bölgesinde dağıttığı bildiriyi olduğu gibi yayınlıyoruz:

Yiğit Kürdistan Halkına!

Halk Ordumuzun şehit operasyonu devam ediyor. Sömürgeci ordu ve ajan odaklar önemli kayıplar veriyor. Askeri Konseyimize bağlı silahlı birliklerimizin Temmuz ayından bu yana planlayıp sürdürdükleri şehitler operasyonu, son aylık dönemde de düşmana önemli darbeler indirerek sürdürülüyor. Konseyimizin Ağustos bildirisinde devrimci eylemlerimizin Temmuz-Ağustos dönemindeki bilançosu kamuoyuna sunulmuştu. Ağustos sonu-Ekim ayının ilk haftasında sürdürülen devrimci intikam eylemlerimizin Konseyimize ulaşan resmi bilançosu şöyledir:

1- Eylül ayının ilk yarısında Ömeryan dağlık alanlarında Konseyimize bağlı **Şehit Sedat Gerilla Birliği**'nce, düşmanın askeri güçlerine yönelik mayınlama eylemi gerçekleştirilmişdir. Eylül ayı başında şehit düşen üç yiğit yoldaşımızın (Hasan, Battal, Sabri) intikamı amacıyla gerçekleştirilen bu eylemde mayına çarpan Türk ordu konvoyundan bir cemse tamamen imha edilmiştir. Sivil ajanların da içinde bulunduğu düşman konvoyunda 17 asker ve ajan öldürülü, 6 asker ağır yaralanmıştır. Ölenlerin içinde subaylar da bulunmaktadır.

2- Bu eyleme paralel olarak aynı gün yine Ömeryan dağlık mintikasında 2 ajan unsur ölümle cezalandırılmıştır. Kurdisê köyünden olan bu ajanlar, Türk ordu istihbaratlarına bağlı olarak çalışan ve halkın içinde gizelenen ajanlardı.

3- Askeri Konseyimize bağlı 3. Bölge Komutanlığı güçlerince Savur alanının çeşitli mintikalarında düşmanın askeri güçlerine ve köy korucularına yönelik bir dizi eylem Eylül ayı boyunca geliştirilmiştir. Pusu, baskın, çarışma biçiminde gelişen devrimci eylemlerimiz sonucunda onlarca Türk askeri ve köy korucusu imha edilmiş ve yaralanmıştır.

4- Yine Eylül ayı sonlarına doğru 3. Bölge Komutanlığına bağlı bir ARGK birliğince Diyarbakır-Mardin karayoluna pusu atılmıştır. Bu eylemde 3 trafik polisi ve 3 asker imha edilmiştir. Düşman, bu kaybını "Trafik polisleri trafik kazası geçirdi" biçiminde kamufla etmeye çalışmıştır.

5- ARGK 4. Bölge Komutanlığına bağlı savaşçılar, Diyarbakır kent merkezinde bir özel tim arabasına bombalı saldırı düzenlemiştir. Arabaya attılan el bombasının patlamasıyla düşman arabası imha edilmiştir.

6- Ekim ayı başında ARGK 1. Bölge Komutanlığında çeşitli intikam eylemleri gerçekleştirılmıştır. **Şehit Çekdar Gerilla Birliği**'nın döşediği çeşitli mayınlarla çarpan düşman birliklerinden 11 askerin ölümü bildirilmektedir.

7- Yine **Şehit Çekdar Gerilla Birliği**'nce, Ekim ayı başında Kerboran'da önemli faaliyetler içinde bulunan bir ajan unsur ölümle cezalandırılmıştır.

8- Ekim ayının ilk haftasından itibaren devrimci operasyonlarını yoğunlaştıran ARGK 4. Bölge Komutanlığına bağlı silahlı birlikler, düşmanın Kızıltepe-Derik ajan örgütlenmesine ağır darbeler indirmiştir. Kızıltepe'ye bağlı Rêzik köyünü gündüz saat 12'de basan bir ARGK birliği, önemli bir ajan odağının bulunduğu bu köyü belli bir süre devrimci abluka altına almış, köyde bulunan 4 ajanı kurşuna dizerek cezalandırmıştır.

9- Ajan-muhbir örgütlenmeye yönelik devrimci operasyonlarını giderek yaygınlaştırılan ARGK 4. Bölge Komutanlığına bağlı özel intikam birlikleri, çeşitli köylere yuvalanmış ajanlara yönelik baskın eylemlerini gerçekleştirmiştir. Bu amaçla, birçok köy gündüz devrimci denetim altına alınmış, ajan odaklara yönelik teşhir, tecritler yapılmıştır. Aynı zamanda kitlelere yönelik açık propaganda toplantıları düzenleyen 4. Bölge Komutanlığı hiçbir suçu ve ajanın asla cezasız kalmaya cağırı, hedef aldığı odakların mutlaka dağıtılabileceğini bu toplantılarla dile getirmiştir.

10- Yine bu dönemde vergisini ödemeyen bir feodal-komprador odağın İpek Yolu üzerindeki benzinqili ihtar amacıyla gündüz silahla taramış ve bir kişi yaralanmıştır.

11- Ekim ayının ilk yarısında Bismil şehir merkezinde ARGK 3. Bölge Komutanlığına bağlı savaşçılarca çeşitli sabotaj eylemleri gerçekleştirilmişdir. Bu eylemler sonucunda, düşman milyonlarca zarara uğratılmıştır.

12- Bu dönemde düşmanın ARGK saflarına sızdırıldığı 3 ajan ortaya çıkartılarak sorgulanmış ve önemli bilgiler elde edilmiştir. Sorguları tamamlanan bu ajanlar, ARGK yasaları gereğince idamla cezalandırılmıştır. Askeri Konseyimiz, bu ajanlardan elde ettiği bilgiler çerçevesinde düşmanın ajan ağına yönelik operasyonlarını daha da derinleştirecektir. Konseyimize bağlı silahlı devrimci güçlerin operasyonları hala devam etmektedir.

İşçiler, köylüler, gençler, kadınlar!

Ortadoğu'daki son gelişmelerle sorunları daha da artan sömürgeci-faşist Türk devleti, krizin tüm sonuçlarını halkımızın sırtına yükleyebilmek için her türlü insanlığı ve sahtekarca yöneliklere başvurmakta geri durmuyor. İnsan hakları denilen en temel burjuva hukukunun en basit gereklerini bile "Doğu ve Güneydoğu"da uygulayamacağımı dünyaya açıkça ilan ederken, işkence, göç ve ajanlaştırmayı hızlandırmayı çokşuna bir çare olarak görmektedir. Botan bölgesinde kitleleri yoğun bir göçe tabi tutmaktadır. 90 binlik kadro uygulamasıyla, göçü hızlandırmayı ve ajanlaştırmayı daha yasal kılıflara büründürmeyi amaçlamaktadır. Bir yandan kendisi ekonomik bunalım altında çıldırılmışcasına halk kitlelerini sömürürken, diğer yandan yine insan haklarını uygulamayacağını ilan ettiği bir "Doğu ve Güneydoğu"da acaba sömürgeciler insafa mı geldi? 90 binlik kadro uygulaması, insanlarımıza iş olanağı mı sağlıyor? Elbette ki hayır! Elinden gelse babeklerimizin sütünü de emecek kadar vahşi olan Türk egemenleri, tamamen ulusal kurtuluşu zayıflatmaya yönelik olan bu 90 binlik kadro uygulamasıyla ajanlaştırmaya ve göçü hızlandırmak istiyor.

O halde, tüm yurtseverler ve dürüst insanlar aç gezmeyi, bir dilim ekmekle idare etmesini bilmeli, ama düşmanın bu alçakça oyunu gelmemelidir.

Yurtseverler!

Düşman yediği ağır darbeler karşısında çeşitli provakasyonları da geliştirmeyi bir yöntem olarak öteden bu yana uygulamaktadır. Bunlardan biri de halk güçlerini birbirine düşürme, çeşitli halk çevrelerini Partimize düşman etme çabalarıdır. Özellikle yaz başında Midyat alanında mallarına göz diktilerken huristiyan ailelere yönelik MİT ve köy korucularıyla oluşturulan çetelerce alçakça cinayetler işlenmiş, bu cinayetler büyük bir ikiyüzlülükle Partimize mal edilmeye çalışılmıştır. Yine Ağustos sonlarına doğru Nusaybin şehir merkezinde Partimizin bir sempatizanı, alçakça bir komplot sonucu katledilmiş ve ajan odaklar, bu cinayeti Partimize yüklemeye çabaladılar. Ancak daha ilk günlerde durumu araştıran devrimci istihbarat güçlerimiz, şu gerçekleri gün ışığına çıkarmıştır:

Nedim Hoca olarak bilinen PKK sempatizanı, Partimizce cezalandırılan ajan Hasan Kerimoğlu'nun dahil olduğu Kerim Kerimoğlu diye bilinen ajan işbirliği çevre tarafından katledildi. Güya bu komployla bir yandan PKK'den intikam alınmaya çalışılmış, öte yandan Nedim Hoca çevresi Partimiz üzerine kışkırtılmak istenmiştir. Ancak bu alçakça cinayet ve komplonun hedefleri günümüzde tamamen aydınlatılmıştır. Ve tüm ARGK birliklerimiz, milis kuvvetlerimiz, özel intikam hücrelerimiz Kerim Kerimoğlu ailesi konusunda talimatlandırılmıştır. Kerimoğlu ailesi ve bu soyadını taşıyan bütün kişiler mal ve can varlıklarıyla birlikte devrimci şiddetimizin hedefidir ve bu açıkça ilan olunur. Tüm yurtsever güçler, bu ve buna benzer işbirlikçi odakların komploları karşısında uyanık olmalı ve bu odakların dağıtılmrasında üzerlerine düşen görevlerini yerine getirmelidirler.

Tüm ARGK komutan ve savaşçıları!

Halkımız ve Partimizin böylesine güçlü ve ulusal-toplumsal kazanımları sağlayamıştır, büyük fedakarlıklıyla temel rollerden birine sahip olan ve bugün sömürgeci zindanlarda direnişlerini devam ettiren esir yoldaşlarımızın üzerinde yeni bir baskı, işkence ve sürgün dönemi başlatılmak isteniliyor. Diyarbakır zindanlarında bulunan 96 PKK'lı savaş esiri işkenceler altında sürgüne gönderildi. Önder esir yoldaşlarımız cezaevi kitlesinden izole edilerek zindan direnişçileri büyük baskılara altına alınmaya çalışılıyor.

İşte biz ARGK komutan ve savaşçılarına, zindanlarda esir yoldaşlarımıza daha yüksek bir yoldaşlık kültürüyle sahip çıkma gibi güncel bir görev düşüyor. Sömürgeci zindanlarda her baskı, zulüm, işkence ve sürgün mutlaka ARGK birliklerinin kahredici özel intikam eylemleriyle cevabını bulmalıdır, bu temelde sömürgeci düşman sivil ve askeri güçlerine yönelik hedefler daha da zenginleştirilmelidir.

- Yaşasın devrimci intikam eylemlerimiz!

- Yaşasın sömürgeci zindanlarda direnen yoldaşlarımızın mücadele!

- Kahrolsun sömürgeci-faşist Türk devleti ve işbirlikçileri!

"ERNK'yi Güçlendirme ve bağış kampanyasına katıl!"

Yurtsever Kürdistanlılar; Kuruşunun altıncı yılında bulunan Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK, milyonları kucaklayan ve eyleme kaldıran bir güç haline gelmiştir. İmhaya yönelik bir sömürgeci soykırımı savasına karşın yaratılan bu tarihi gelişmenin halk ve yurtsever birey olarak yaşamımızda yaratmış olduğu değişiklik ve olumlu etkiyi her an görebiliyoruz. Çünkü, bir halk örgütlenebildiği ve direnebildiği ölçüde saygındır. Köle bir halkın saygınlığı olamaz. Eğer uluslararası alanda etkin ve saygın bir politik güç haline gelebildiysek, eğer faşist Türk sömürgeciliğine ölüm darbeleri vurabiliyorsak, eğer tüm gücünde rağmen vahşi düşmanumuzu geriletiyor ve onun korkulu rüyası haline gelmişsek, bu, halkımızın cephe gücü ve mücadele sayesinde mümkün olabilmiştir.

Kutsal ülke topraklarını özgürleştirmeyi ve her türlü ayrılığı aşarak demokratik bir toplum yaratmak için halkımızı biraraya getirmeyi amaçlayan Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK, şimdiden sadece Kürdistan'daki yurtsever halk güçlerinin değil, dünyanın neresinde olursa olsun tüm yurtsever Kürdistanlılar'ı birleştiren ve güçlerini Kürdistan'ın kurtuluşuna seferber eden temel bir hayat damarı haline gelmiştir.

Ayaklanan halkımızın özgürlüğe yürüyüşü karşısında çaresiz kalan sömürgeci-faşist Türk devleti, tarihi örneği çok nadir görülen bir vahşetle Kürdistan'a saldırmaktadır. Botan bölgesinde insansızlaştırılıyor, köyler enkaz, ormanlar kül yığını haline getiriliyor. Camide imamlar, dağda çobanlar vuruluyor. Özel timin mayınları hergün masum insanların ölümüne neden oluyor. Hergün yüzlerce yurtsever tutuklanıyor, kadınlar, çocuklar ve yaşlılar işkene eden geçiriliyor. Köylerinden zorla kovulan binlerce köylü Siirt, Van, Çukurca, Hakkari, Çatak vd. şehir ve ilçelerin kenarlarında kurulan çadırlarda açlık ve hastalığa terkedilmiş durumlardalar. Faşist Türk devleti, bunlarla da yetinememiş, Kürdistan'da insan haklarını askıya aldığı, Kürdistan'da sivil halka karşı toplayan bir savaş yürüttüğünü resmen açıklamıştır. Halkımıza ait ne varsa düşman ilan eden ve imha amacıyla saldıran Türk devleti, şimdi de zindanlardaki binlerce savaş esirine yönelik, zindanlardaki direniş kırma ve zindanları bir direniş odağı olmaktan çıkmak için halkımızın değerli militanlarını imha planını hayatı geçirmektedir.

Biliyoruz ki gelişen mücadele ve artan örgüt gücümüz, mücadeleye olan katkı ve destegimizin de sürekli artmasını zorunlu kılmaktadır. Mücadelenin giderleri; gerillanın donanımı, savaş esirleri, şehitler, yakınlarının zorunlu geçim ihtiyaçları ve mücadelenin diğer giderleriyle şimdiden bir devlet bütçesi düzeyindedir.

Her yurtseverin bu görevlerin sorumluluğu hareket etmek 15 Ekim

- 15 Aralık tarihleri arasında başlattığımız "ERNK'yi güçlendirme ve bağış kampanyası" na aktif olarak katılma sorumluluğu vardır.

Her yurtsever katkısının maddi ve manevi ağırlığının bilincile saade kampanyaya aktif katılmakla yetinmemeli, çevresinin ve tanıtımı demokrat, devrimci ve insan haklarından yana tüm kişilerin desteğini sağlamaya çalışmalıdır.

Desteğimizle Cephemizi güçlendirelim!

Bağışlarımıza Cephemizin maddi gücünü artıralım!

Savaş esirlerinin sürgününe karşı duralım, direnişlerine omuz verelim!

Kürdistan halkın tüm yurtsever kesimlerine karşı dizginsiz bir şekilde imha saldırısına giren sömürgeci-faşist Türk devleti, 7 Ekim 1990 tarihiyle birlikte çoktan beri planladığı bir uygulamayı savaş esirleri üzerinde hayatı geçirmeye başladi.

Diyarbakır 1 Nolu E-Tipi Cezaevinde kalan PKK'lı savaş esirlerini sürgün kararını açıklayan sömürgeci yetkililer, bu kararlarını hayatı geçirmek için 7 Ekim gecesi saat 23.00'ten itibaren özel eğitimli asker, polis ve özel timleri savaş esirlerine saldırttılar. Bunlar koğuşlara dalmış, tutşaklara ait ne varsa kırmış, dağıtmış, büyük bir vahşetle tutşaklara saldırarak pek çoğunun kaburga kemiklerini kırmış, kafalarını yarmış, yüzlerini kan içinde bırakmış, 84'ü siyasi 95 tutsağı yaralı ve çoğu bayın durumda askeri araçlara bindirerek, Bartın (11), Çanakkale (7), Aydın (5), Malatya (13), Nazilli (15), Bursa (12), Ceyhan (5) ve Amasya (17) E-Tipi özel cezaevlerine sürgün edilmişlerdir.

Aradan bir hafta gibi bir süre geçmiş olmasına rağmen Diyarbakır 1 Nolu Cezaevi halen kuşatma altındadır, cezaevinin pencerelerinden zaman zaman tutşakların direniş sloganları işitilmektedir. Ne buradaki ne de sürgün edilen savaş esirleri, ne aileleri ne de avukatlarıyla görüşürüyorlar. Savaş esirleri içinde çok sayıda ağır yaralı olduğu halde, bunlar hastaneye kaldırılmıyor.

Neden Diyarbakır 1 Nolu Cezaevi, neden şimdi sürgün?

Savaş esirleri her ne kadar başka cezaevlerine sürgün edilmişlerse de, bunun, tepkileri ve direnişi azaltmaya yönelik bir oyun olduğu, savaş esirlerinin aşamalı olarak, bir toplama ve imha merkezi tarzında inşa edilmiş Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ne kapatılmak istendikleri kesindir.

Sürgünün Diyarbakır'dan başlatılması da bir tesadüf değildir. Diyarbakır hedef olarak seçilmiştir. Çünkü, Diyarbakır askeri cezaevinde kalan savaş esirleri, 10 yıldır faşist-sömürgeciliğin karşısına dikilen, her çarpışmada onu yenilgiye uğratın, halka sürekli umut aşılıyor ve eyleme kaldıran, yenilmez, sarsılmaz bir devrimci güç durumundadır. Türk devleti, dünyada da birinci seçilen vahşet yöntemleri ve sürgünlerle bu büyük direniş odağını kurutmak istedî, fakat beceremedi. Diyarbakır askeri cezaevinde direniş hep kendini üretti, halk için halkın deyişiyle devrimci bir akademi olarak işlev göründü.

İşte sadist Türk sömürgecileri, savaş esirlerinin insan olma hakkını da gaspederek Diyarbakır cezaevini bu işlevinden çıkarmayı, savaş esirlerini Türkiye metropollerindeki cezaevlerine sürerek halkla bağlarını koparmayı, Eskişehir cezaevine kapatarak süre içinde imha etmeye ve Diyarbakır cezaevini ihanetin kol gevizi, halka teslimiyet aşlayan bir odak haline getirmeyi hedeflemektedir. Nitekim sürgün, koğuş sorumlularından başlatılmış, yerlerine ihanetçiler atanmış ve bunlar askerlerin takviyesiyle direnişçilere saldırtılmıştır.

Sürgünün dönemi de özellikle seçilmişdir. Körfez bunalımını ve bu nedenle de daha çok artan emperyalist hükümetlerin desteğini fırsat olarak bilden sömürgeci-faşist Türk devleti, Nisan 1990 kararnameyle dozajını artırdığı imha ve çökertme amaçlı özel savaşını yoğunlaşmış, o tarihten beri Kürdistan'da tutuklama, katletme, köy yıkma, orman yakma ve keyfi işkence olaylarının sayısı ölçüye vurulamayacak kadar artmıştır.

Kürdistan yurtseverleri ve Türkiye devrimci-demokrat güçleri!

Diyarbakır 1 Nolu Cezaevi'ndeki savaş esirleri 7 Ekim tarihinden beri açık grevindeler. Başta Ceyhan, Çanakkale, Malatya, Aydın, Bartın, Ankara Merkez, Sağmalcılar cezaevleri olmak üzere Kürdistan ve Türkiye'deki sömürgeci zindanlarında kalan savaş esirleri de belli sürelerle dayanışma amaçlı açık grevleri başlattılar. Tutuklu aileleri ve yakınlarından oluşan kalabalık bir kitle de 12 Ekim günü saat 14'te Diyarbakır SP binasında ve 15 Ekim de Nusaybin SP İlçe binasında dayanışma amaçlı açık grevine başladı.

Savaş esirleri üzerindeki baskılardan ve hayatı geçirilmeye başlayan imha planları, toplumun üzerinde artık dayanılmaz duruma gelen diğer baskilarla birleşince, toplumun geniş yurtsever kesimleri ve insan haklarından yana kuruluşlar da harekete geçmişlerdir.

Bu gelişme ve savaş esirlerinin açık grevi direnişi, özlemini duyduğumuz büyük kitlesel karşı koyuşların kırılcımı olabilir. Faşist Türk devleti de, böyle bir gelişmeyi hesaplamakta ve adeta ölümüne davet çıkarır şekilde, insan talepler üzerine şiddet yöntemleriyle gitmektedir.

Savaş esirleri, bir yerde kendilerine zorla dayatılan açık grevi direnişine sonuçtan gayet emin bir kararlılıkla başladılar.

Devrimciler, yurtseverler ve demokratlar olarak görevlerimiz nettir; bizlerin bir parçası olan, oldukça zor koşullarda direnen savaş esirlerine direnişlerinde omuz vermek, onlarla dayanışmayı yükseltmek, gelişmelere karşı duyarlı olmak, savaş esirlerinin direniş sesini geniş çevrelerde duyurmak hepimizin görevidir.

Duyarlılığımız, propagandamız, birligimiz, tepkimiz ve eylemimizle, savaş esirleri ve onları bir an olsun yalnız bırakmayan çoğu kadın ve çocukların oluşan yakınlarının direnişine omuz verelim!

Kürdistan'da fiili bir soykırımı savaşına dönüslen devlet terörünün önüne geçmenin direniş dışında başka bir yolu yoktur. Yurtdışında bulunan Türkiyeli ve Kürdistanlı tüm devrimciler, yurtseverler ve demokratlar olarak direnenlerle birlikte olduğumuzu gösterelim, destegimizle kitlesel direnişin daha da boyutlanmasını sağlayalım!

"Sosyal bir varlık olan insanı ve onun bilinc ve iredesiyle biçimlenen, yaşamını gayri insanı yönetmelerle değiştirmeye, onu başka yaşam kalıpları içinde tutmaya, onun yaşamına çaggişı araçlarla müdahale etme ve yön vermeye kalkışmak insanlık tarihinin en büyük gaffi olmuştur. Tarih, buna kalkışanların insanlık düşmanı yüzlerinin sergilendiği sayısız örnekle doludur.

Herşeyden önce insan, doğasına aykırı bir yaşam biçimini benimsemeyi. Yaşamına yabancılara kabul etmez; kendisini toplum dışı bırakın olguları yaşamına katmak istemez ve onlara karşı daima bir reaksiyon içinde olur. Kisaca toplum kurallarına, ahlak ve normlarına ters düşmek istemez. Hele zor yoluyla dayatılan ve insan yaşamını hiçe sayan kurallara ise asla uymaz. İnsanı değerlerin çiğnenmesine asla izin vermez. Aksi takdirde insanı özelliklerini hızla yitirir ve onlardan uzaklaşır.

Bu gerçek, cezaevimizde çok açık ve somut olarak yaşanıyor. Diyarbakır'da açık terör ve en imhaçı yöntemlerin resmi politika halinde uygulandığı bu alan, insan kişiliği üzerinde en tahrif edici rolü eskiden olduğu gibi bugün de oynuyor. Ama sonunda kazanacak olan, insan onuru olacaktır.

Cezaevinde 7.10.1990 günü saat 23'te başlayan baskı, işkence, sürgün tüm çiplaklııyla bugün de sürdürmektedir. Koğuşlarımızdan zorla çıkarıyoruz; tüm eşyalarımıza, battaniye, nevresim, çarşaf, kişilik ve yazılı giysilerimiz, iç çamaşırımız, ayakkabılarımıza, sigaralarımıza, koğuşta bulunan radyo, buzzolabı, televizyon, teyp, dergi, kitap, savunmalarımız, iddianamelerimiz dahil tüm özel eşyalarımıza el konuluyor ve başka koğuşlara dağıtılmaktadır. Uygulamalar çok yönlü olarak ve artarak sürdürülüyor. Cezaevi idaresiyle görüşme taleplerimize cevap verilmiyor; görüş günümüz olmasına rağmen ve ailelerimiz ziyaretimize geldikleri halde görüştürülmemektedir. Bu koşullar altında 90'a yakın arkadaşımız akşam saat 11'den sonra başlayıp sabah saat 4'e kadar süren insanlık dışı işkenceler yapılarak ve hiçbir gereğe gösterilmeden sürgün edildiler. İnsanlık dışı işkenceler sırasında yaralananların, çeşitli yerlerinden jop, kalas, tekme vb. darbe yiyeceklerin vücutlarında halen mevcut olan işkence izlerinin tespiti için doktor isteğimiz yerine getirilmiyor.

Çeşitli resmi merciler bir yandan demokrasi, insan hakları vb. üzerinde her çeşit sahtekar, dalkavukça demeçler verirken; diğer yandan en akl almaz işkence ve barbar yöntemleri biz tutşaklar üzerinde uygulamakta ve yaşamımıza kast ederek yeni ölümlere ortam hazırlamaktadırlar. İdare çok iyi biliyor ki, insanı yaşamımıza her tür yönelik ve saldırıcı ölümlerimiz pahasına püskürteceğiz! İnsanlık onurumuza ve siyasi varlığımıza kast edecek her saldırıyla karşı canımızı siper etmeye kararlıyız.

Bütün ilerici-demokrat-yurtsever kamuoyunu, başlatmış olduğumuz açık grevini desteklemeye çağrıyoruz. Ben insanum diyen her bireyin insanlık onurunu koruma kavgamıza omuz vermesi, onun en vazgeçilmez insanı görevidir. Durumumuzu özetle bilgilerinize sunuyoruz.

10.10.1990 Diyarbakır 1 Nolu E Tipi Cezaevi siyasi tutukluları adına Ümit Doğan"

"Bu sevk işlemi, Ağustos Genelgesiyle başlayan baskı sürecindeki uygulamaların daha da katılışının göstergesi, tutuklu ve hükümlülerin insanlık onurunu savunarak canları pahasına aldığı hakların gasbedilmesi operasyonudur. Bu uygulama, milyarlarca lira harcanarak yeniden inşa edilen ve bir bilim adamının deyişiyle, tutukluları cıldırtmaya yönelik Hücre Tipi Eskişehir Cezaevi'ne nakil işlemlerinin ilk hazırlıkları nitelidendir ve Türkiye'nin Avrupa Konseyi'ne yaptığı, bölgede insan haklarını askıya alındığını dair bildirimim, cezaevlerine yansyan ilk uygulamasıdır.

Başta Adalet Bakanlığı olmak üzere tüm yetkilileri acilen uyarıyor, demokratik kamuoyunu, bu tür keyfi uygulamalar karşısında kesin bir tavır almaya ve hakları en kaba bir tarzda çiğnenen tutuklularla dayanışmaya çağrıyoruz.

IHD Diyarbakır Şubesi adına Hatip Dicle / 9 Ekim 1990"

"Bütün bu çirkinlikler ve karanlıklar tortusuna bir yenisi daha ekleniyor. Nazi faşizminin toplama kamplarındaki geleneği yine cezaevlerinde biçimlendiriliyor. Tümyle insanı hak ve değerlerden yalıtlılmış ve aynı zamanda ömrü boyu ve bütün yaşamı hücre cezası altına almak demek olan Tek Hücre Tek Havalanırma cezaevleri statüsü tam da bu sırada göndeme getiriliyor.

Bu statüyü "banyosu, televizyonu olan", "Avrupa standarthı", "lüks oda" diyerken meşru kılmaya çalışan Adalet Bakanı, basında ve son olarak TV'deki görüntülerle tümüyle demogoji yapmaktadır. Bu demogojinin altında tek havalandırma ve tek hücrenin hiç bir insanı değerle bağdaşmayan yanını gizlemek yatkınlıdır. Evet, yapılan, içine tek kişinin konduğu ve tek kişinin kendi başına beş on adım attığı bir hücredir.

Hıç kuşkusuz cezaevlerindeki saldırlılar karşısında direnen, ölümü kucaklayan, günlerce açılığa yatan, her türlü dayatma ve yoksunluğa aldırmadan insan onuruna sahip çıkma tutumu, bu son saldırı karşısında da geri durmayacaktır.

Böyle bir insanlık dışı uygulamaya biz devrimci tutşakların verebileceği cevap, cezaevlerinde insanca yaşama isteği ve bunun üzerine yükselen hak ve onurlu direnişlerden başkası değildir. Dolayısıyla tek havalandırma tek hücre Eskişehir Cezaevi'ne olası sevk edilmelere razı olmayacak ve Nazi Toplama Kamplarının bir uzantısı olan bu cezaevi statüsünü kabullenmeyeceğiz.

Ne var ki bu sorun tek başına içerdeki devrimci tutşakların sorunu değildir. Çünkü söz konusu olan başta gelen en temel insanı hak ve değerlere saldırıdır. En temel insanı hak ve değerlere sahiplenmek insanların her şeyden daha önce tutması gereken bir sorumluluğu ve duyarlılığı olmalıdır. Yoksa, 'İnsanım' demenin fazlaca bir anlamı olmayacağı.

Bu amaçla biz Ceyhan Cezaevi'ndeki devrimci tutşaklar olarak, kendisine insanum diyen herkesi, bütün demokratik kurum ve kuruluşları, son olarak cezaevleri üzerinde oynayan Tek Havalanırma, Tek Hücre oyununu bozmaya, geri püskürtmeye, uygulatmamaya; bunun için de etkin çaba gösterme ve girişimlerde bulunmaya çağrıyoruz.

İmzalayanlar: PKK (S. Çürükkaya), TKEP (N. Şeker), THKO-TDY/Diriliş (H. Akbaba), THKP-C/Acılıcilar (H. Aydın), TBKP (E. Ertik), TKP-B (H. Aydiç), TKP-ML/TİKKO (R. Klavuz), PPKK (M. Cibran), TDKP (İ. Dilcan), TKİH (M. Şah Yıldırım), TKP-ML/Hareketi (H. Çapartaş), TİKP (T. Alpşar), Dev-Sol (F. İşık), Dev-Savaş (H. Gevher), Kawa (F. İşiksar)"

12 Ekim günü Diyarbakır Sosyalist Parti binasında süresiz açık grevine başlayan tutuklu ve mahkum aileleri, basına yaptıkları açıklamada açık grevinin nedenlerini söyle sıraladılar:

1- Çocuklarımız, kardeşlerimiz, yakınlarımız 7.10.1990 günü gece yarısı saat 12.00'den sonra ortada hiçbir neden yokken zorla başka cezaevlerine sürgüne gönderildi.

2- Yakınlarımızın büyük çoğunluğunun cezası onaylanmadır. Tutukluların başka cezaevine gönderilmelerinin yasal dayanağı yoktur.

3- Adalet Bakanının, koğuşların dolu olduğu ve nakillerin bu nedenle yapıldığı açıklaması doğru değildir. Koğuşlar boştur, kullanılmayan koğuşlar mevcuttur.

4- Sürgün oyunının gerçekleşmesinden sonra Diyarbakır Cezaevi'nde kalan yakınlarımızın yiyecek, giyecek ve kitapları dahil olmak üzere bütün ihtiyaçlarına el konulmuştur.

5- Yakınlarımızın cezaevi idaresi ile görüşme taleplerine cevap verilmemektedir. Yaralı ve hasta yakınlarımız doktora çıkarılmamaktadır.

6- Tutuklu yakınları olarak yakınlarımızla görüşme olanlığımız ortadan kaldırılmıştır.

7- Son zamanlarda cezaevinde herhangi bir olay olmamıştır. Cezaevi temsilciliğiyle cezaevi idaresi arasında herhangi bir sorun yoktur. Tutuklu yakınlarımız ile cezaevi idaresi arasında bir barış ortamı mevcutken neden böyle bir yola başvurulmuştur? Gerçek neden gizleniyor. Amaç tutuklu yakınlarımızla birlikte bütün bölge halkını sindirmeye yönelikir.

- ABD emperyalistlerinin ve müttetiklerinin Ortadoğu halklarını birbirine düşürecek haksız bir savaşı başlatmalarından sonra savaş rüzgarlarından yararlanan Özal iktidarı hergün daha fazla gericileşiyor.

- Hiçbir yasal dayanağı olmadan köylerimiz boşaltılıyor, evlerimiz yakılıyor, ormanlarımız imha ediliyor.

- Evinizden sağ salım alınan yakınlarımız, ertesi gün intihar etti gereğesile bize teslim ediliyor.

- Devrimci siyasi faaliyetler engelleniyor. Halkın sorunlarıyla ilgilenen demokratik kuruluşlara engel üstüne engel çıkarılıyor."

“...Halkımız bazı sıkıntıları yaşasa da, bu sevinçleri kursakta bırakacak kadar yönünü geleceğe çevirmiştir”

Oradaki çalışmaları zaman zaman öğreniyoruz. Bu çalışmalar da bizler için değerli. Avrupa kamuoyunu bilgilendirmek azımsanmayacak bir iştir. Özellikle bizleri Avrupa kamuoyuna yanlış yansıtma isteyen birçok odak olduğu düşünülürse, bu tür tanıtımın önemi daha da artar. Emperyalizm ve sömürgeciliğin bize yaklaşımı biliniyor. Çağımızda iletişim araçları çok etkili, insanları istedikleri biçimde yönlendiriyorlar. İnsanların doğru kararlar vereceği seçenekler bırakılmıyor. Tek yönlü bilgilendirme ve dayatılan tercihler söz konusu. İletişim araçlarının tekeli de bu güçlerde olunca, insanlar bunların çıkar ve istekleri doğrultusunda yönlendirilmiş oluyor. Bence çağın önemli sorunlarından birisi de bu. Bir nükleer tehlike veya ekolojik sorunlar

görülerdi. Şimdi ise, tüm dünyayı Saddam'ın başına yıkıyorlar. İletişim araçları hiç durmadan çalışıyor. İran'a saldırın, iki milyon insanın ölümüne, büyük acılarla yol açan, Kürt halkına kan kusturan Saddam, yeniden keşfedilip dünyaya sunuluyor. 8 yıllık savaşta Kürt halkına katliam yaparken Saddam, kendi çıkarlarını koruyan bir kişiydi. Ama şimdi Saddam, sanki birdenbire uzaydan gelen tehlikeli bir varlık oluverdi.

Saddam'ı onaylamak olanaklı değil. Halklar ve devrimci güçler için tehlikeli bir güç. Hem de yakın mesafede olan tehlikeli bir güç. Eline geçireceği yeni gücü halkın aleyhine kullanacağı açık. Bu nedenle geriletilmesi gereken bir güç. Ne var ki bu, ABD başta olmak üzere tüm emperyalist güçler ve bölge gericiliğinin tutumunu haklı çıkarmıyor.

Ceyhan E-Tipi Cezaevi

kadar önemli. Bu araçlar da, bugün beynin, vicdanın, özcesi insanın düşünsel olarak kirletilmesinde rol oynuyorlar. Bugün emperyalizmin aleyhine olan her şeyi kötü göstermek olanaklı. Bu sorun, emperyalizme ve egemen güçlere karşı mücadeleden ayrı düşünülmese de özel bir alan olarak ilgilenemeye değer.

Bugün en çarpıcı örneği, Irak'ın Kuveyt'i kendi topraklarına katmasıyla gözler önüne serildi. Saddam Hüseyin İran'a saldırdı, iki milyondan fazla insanın ölümüne yol açınca bu çevreler, ne Hitler'e benzetti, ne de megoloman değerlendirmesi yaptı. Binlerce Kürt kimyasal silahlarla katledildi, yüzbinlerce anayurtlarından sürüldü, yine bu tür değerlendirmeler görülmeli. Kimyasal silah için görüntüyü kurtarmak ve "bağılıyız" dedikleri kimi değer yargılarını sözümona düşünerek çok sınırlı tepkiler gösterildi. Ancak bunlar, bugün gösterilen tepkilerin milyonda biri bile değildi. Saddam bugün neyse, dün de oydu. Ama dün onlara hizmet ediyordu. Onlarla beslemesi idi. Şimdi bu kadar yaygara niye? İşte iletişim araçları bu tür gerçekleri ters yüz ediyor. Saddam bir anda Hitler oluyor. Dün faşist diyenleri, bunlar, solcu yada fanatik çevrelerin değerlendirmesi olarak

Emperyalizmin bölgede güçlenmesine karşı çıkmak çok önemli. Özellikle Ortadoğu halkları için.

Ben Saddam'a karşı çıkarken, gerekçem Kuveyt'in ilhak edilmesi değildir. Bunları sunu devletler olarak görüyorum. Bu nedenle Saddam'a, "Kuveyt Irak toprağıdır" dediği için karşı çıkmaya fazla bir şey söylemenemez. Her petrol kuyusunun üstüne bir devleti tanrılar koymadı. Daha doğrusu "yeryüzünün tanrıları" bu işi yaptı. İngilizler, neden gider ayak her şeye bir devlet bağılaşmış? Elbette, bunların hepsi biliniyor. Benim tavrim, emperyalizmin ikiyüzlüğe bir öfke. Bu olayın tarihsel ve güncel temellerini emperyalizm atmıştır.

Şu da var ki, bu işten zararı biz gördük. Dünyadaki yumoşamadan bizim şansımıza çıkan ise tam tersi oldu. Son yıllarda yaşanan gelişmelerin olumlu-olumsuz bir yığın sonucu olacaktı. Biz, hiç değilse olumlu yanından tutalım dedik. Ama iki yanı da olumsuz olan bir durum yarattı bu olay. Herhalde bazı güçler, bu olay olmasayı da böyle bir olay yaratmak gerekiirdi biçiminde sevinmişlerdir. Ama halkımız bazı sıkıntıları yaşasa da, bu sevinçleri kursakta bırakacak kadar yönünü geleceğe çevirmiştir.

Mustafa Karasu
Ceyhan / 5 Eylül 1990

“Artık ağıt ve matem sesleri değil, zılgıtlar yükseliyor ülkemizden”

bunların geliştirilip güçlendirilmesi için, kendi tarafımızdan, yapabileceğimiz herseyi yapacağız. Zira, bize dönük önemim ve politikaları biliyor ve bunlara karşı gerekli tedbirleri alıyoruz. En büyük tedbirin ise, kişilikte istenen ölçülere varmak olduğunun da bilincindeyiz. İşte bu bilinçle kendimizi elden geçiriyoruz. Sağlam bünyeye ve pratiğe sahip olabilmenin yolu da bundan geçmektedir.

“Özgürlik yürüyüşünde adımlarımız sağlam ve kahramanca olmalı” dir!

Alaattin Aktaş

“...Özgüçe dayanan, mücadeleyi dayatan bağımsız bir politika esas alınmalıdır”

Ortadoğu'daki sıcak kriz nedir, gündemi bugünden Ortadoğu işgal ediyor. Basın savaş çırıltıları yapıyor. Bilişli bir yönetimle de hedef şaşırtma biçiminde. Batı'ya, ABD'ye "Bizi anlayın, biz önemliyiz, değerliyiz ve Ortadoğu politikanız için size gerekliliyiz" deniyor. SS Kararnamesiyle rejime yeniden çeki-düzen verildi. Ortadoğu krizi bahane edilerek, fırsat bilinerek bu yeniden biçimlendirme sürdürülüyor. Bunlardan dolayı ülkedeki gelişmeler, olaylar sınırlı düzeyde bile başında yer almıyor. Dogubeyazıt, Nusaybin ve Kerboran intifadalar yaşadı, ama başına doğru dürüst yansımıadı.

Ortadoğu'da ise, bayağı ilginç gelişmeler oluyor. Irak'ın Kuveyt'i işgalini fırsat bilip gerekçe olarak kullanan ABD ve Batı, çok yönlü çabalar içine girdiler. Yeniden işgalle birlikte NATO tipi bir askeri pact vb. birlikleri, gerici rejimleri ayakta tutarak

güçlendirme, bölgedeki anti-emperyalist ve devrimci mücadele ve hareketleri, özellikle de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezme çaba ve planları var. Sorun, artik kimilerinin söylediği gibi Irak ile Kuveyt arasındaki bir sorun değildir. Son gelişmeler, bunun işin yalnızca bir boyutu, belki de az bir boyutu olduğunu ortaya koymutur. Emperyalizmin, bölgedeki gerici ve faşist rejimlere dayanarak ve bizat kendi müdahaleyle çok yönlü plan ve senaryolarla çatılarını daha iyi koruma ve bölgeye daha fazla yerleşme çabaları asıl olarak görülmeli. Saddam'ın bölgeye yönelik çatılarını konuşturma tutumuna karşı çıkmalıdır. Burada ne emperyalizmin safında, ne de Saddam'ın safında yer almalı. Tam tersine, özgüçe dayanan, mücadeleyi dayatan bağımsız bir politika esas alınmalıdır.

Dursun Ali Küçük
Çanakkale / 18.9.1990

“...Bizler bağımsızlık ve özgürlüğün bedelinin anlamını en iyi bilen bir halkız”

Pek yakında bu cezaevinden başka bir cezaevine gideceğim. Mahkememiz sonuçlandı. 16 arkadaşımın da cezası onaylandı. 10 arkadaş ömür boyu hapis, 6 arkadaş da idam cezası aldı. Elazığ grubu olarak yargılanıyor. Bir zamanlar meydanlarda nutuk atan biri, "Bunları idam etmeyeip de besleyeceğiz miyiz" diyor. Şimdi şantaj yapmaya çalışıyoruz. Bizler bağımsızlık ve özgürlüğün bedelinin anlamını en iyi bilen bir halkız. Bedel ödemekten çekindiğimiz olmadı. Kaybedecek bir şeyim yok, ama kazanılacak koskoca bir geleceğimiz var. Bunden daha güzel bir şey olamaz. Ho Amcanın, "Hiç bir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli değildir" sözü, bu ger-

ceği ifade etmektedir. Diyarbakırımızdan götürüleceğiz. Buradan ayrılmayı içime bir türlü sindiremiyorum. Can arkadaşlarından, ülkenin havasından, ata toprağından sürürlüp götürülmeye yüreğim elvermiyor, hiç bir zaman da vermeyecek. Bunun karşısında kinim, öfkem daha da bileniyor. Bizleri diri diri mezara gömmekle, umutlarımıza, inancılarımı yok etmemi hedefliyorlar. Kursaklarına böyle bir oturdur ki, bizi kusmak zorunda kalacaklar. Yoksa yaşamı onlara zehir edeceğiz. Kolay yutulur lokma olmadığını gördüler, daha da göreceler...

Ihsan Gedik
Diyarbakır Cezaevi
20.8.1990

Sömürgeci devletin terör ve gözaltına alma uygulamaları

Silvan ve Batman'da çok sayıda yurtsever gözaltına alındı

6-7 Ekim gecesi Silvan'da ilginç bir uygulama oldu. Binlerce asker, polis ve özel tim ekiplerinden oluşan sömürgeci güçler, mahalleleri kuşattılar, caddeleri ve sokakları tutarak evlere daldılar. Halk neye uğradığını şaşırdı. Silvan İlçe merkezi ve köylerindeki hızlı ulusal kurtuluşlu örgütlenme ve ARGK saflarına büyük katılım, sömürgecileri ürküttü. Bu telsiz, gelişmeyi önlemek için baskı ve önlernerine geleni gözaltına alma uygulamasına sarıldılar.

Silvan'da gözaltına alınanların kesin sayısı belli olmamakla birlikte, bunların 35 kişi oldukları tahmin edilmektedir. Gözaltına alınan yurtseverlerden isimleri tespit edilenler: **Recep Menteş** (22 yaşında), **Mehmet Uslu**, **Sadık Maytar**, **Ahmet Turan**, **Seyfettin Balçık**, **Adnan Karayel**, **Şiran Emiroğlu**, (bayan), **Nuran Tanış** (bayan).

Silvan'daki gözaltına alınanların gerçekleştirildiği gece Batman'da da 3 yurtsever gözaltına alındı. Bunalardan sadece Petrol-İş Sendikası Batman şubesinin yönetim kurulu üyesi **Nimetullah Sözen** ve **Kâsim Asutay**'sı tespit edebildik. Bu yurtseverlerle birlikte aileleri de gözaltına alındı, ancak aynı gece kadın ve çocukların serbest bırakıldılar.

Gazetemizin baskiya verildiği güne kadar, bu yurtseverlerden hiçbiri serbest bırakılmamıştı. Gözaltına alınan yurtseverler, ne mahkemeyle çıkarılıyor, ne de avukatlarıyla görüşürlüyorlar.

Öte yandan 20-25 Eylül tarihleri arasında Bismil'de gözaltına alınan 30'un üstündeki yurtseverden sadece Mehmet ve Fahri İpek, Tahir Ulu ve Burhan Yaşar serbest bırakıldılar. bunun yanı-

sı Vahit ..., Kerim Avşar, ve Hamdullah ..., isimli yurtseverler gözaltına alındılar.

Ayrıca Midyat, Cizre, Bitlis, Şırnak, Şemdinli ve Hakkari'de sayı ve isimlerini tespit edemediğimiz çok sayıda yurtsever daha gözaltına alındı.

Eruh, Pervari ve Baykan'da 5 köy daha boşaltıldı

Ekim'in ilk haftası içinde köylerini terketmeleri için Eruh'un Terhem (Bayramlı), Kizerok ile Merge ve Pervari'nin Medrese ile Baykan'ın Zeviyan köylülerine sömürgeciler tarafından bildirim yapıldı. Veri-

fında sabahın akşamı kadar tek ayak üzerinde durma, kafalarını duvara vurma, falakaya yatarma tuvalet temizleme vb. akıl gelemeyecek kadar insanlık dışı ve onur kırıcı yöntemlerle işkence yapılmıyor.

İşkence gören köy halkından **Übeyd Bayar** ve **İbrahim Bayhan**, alındıkları darp yaraları yüzünden 10 günden beri yataktan çıkmıyorlar. Köylüler, ya paraları olmadığından ya da korkudan hastaneyeye bile gide miyorlar.

Eruh'ta Terhem köyü muhtarı ile imamının gözaltında kalma rekoru

Eylül ayının başında gözaltına alınan Terhem (Bayramlı) köyü muhtarı ve imam kardeşi 35 gün boyunca gözaltında tutuldular. 35 gün boyunca hakarete ve işkenceye uğrayan bu iki kardeşten muhtar bırakılırken, imam **Mehmet Polat**, rekora gitdiyor ve halen gözaltında tutuluyor.

Gözaltına alınan Nivilan (Çizmeli) köylüler de Eruh'ta toplu işkenceden geçirildiler. Bunlardan 8'i hakkında tutuklama kararları çıkarıldı.

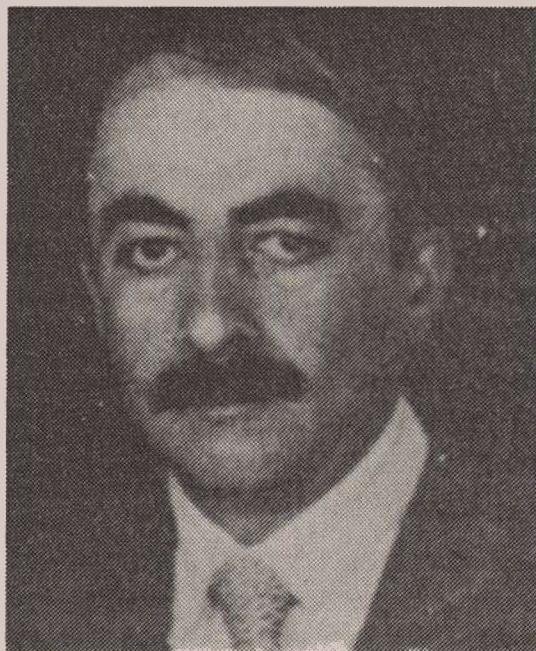
Polis, aradığını bulamayınca akrabalarını rehin alıyor.

Diyarbakır'da Ali Bakır'ın evi 10 günden beridir işgal altında. Ali Bakır'ın ne suçu var? Polis yakın bir akrabası olan **Latif Bakır**'ı arıyor. Latif Bakır'ın suçu da açıklanmadı. Çevre, yurtsever çalışma yürüttüğünü söylüyor. Ali Bakır da 10 gün gözaltında tutuluyor. Tutulduğu yer de emniyet binası. Bu sürede hep soruya çekiliyor. Söyleceği bir şey de yok. Buna rağmen rehin tutuluyor. Serbest bırakılması şartta bağlı. Latif teslim olursa serbest bırakılacak. Bu süre boyunca da Ali Bakır'ın evinde polis karakol kuruyor. Ailesi korkudan eve gidemiyor. İnsan Hakları Derneği yetkilileri harkete geçiyorlar. Ali Bakır, hiç bir açıklama yapılmadan ancak 13 Ekim günü serbest bırakılıyor.

Pervari Erkent köylülerine toplu işkence

Gözaltına alınan Erkent köylüler, yaşlısı, kadını ve çocuğuyla günlerce askerlerin içinde tutuluyorlar. Bu süre zar-

len içinde köylerini boşaltmamaları durumunda zorda köylerinden çıkarılacakları da köylülere bildiriliyor. Kişin yaklaştığı bir dönemde köylülerinden kovulacak olan köylüler, daha şimdiden perişan dumalar.

28 Eylül günü Hızan'ın Os (Kayadeler) köyünde cuma namazını kıldrırken özel tim tarafından katledilen yurtsever imam **İbrahim Döner**. Sömürgeciler bu cinayetlerine intihar süsü vermek istediler. Ancak kimseyi inandıramadılar. Haber Berxwedan'ın 110. sayısında da yayınlanmıştır.

len içinde köylerini boşaltmamaları durumunda zorda köylerinden çıkarılacakları da köylülere bildiriliyor. Kişin yaklaştığı bir dönemde köylülerinden kovulacak olan köylüler, daha şimdiden perişan dumalar.

Pervari Erkent köylülerine toplu işkence

Gözaltına alınan Erkent köylüler, yaşlısı, kadını ve çocuğuyla günlerce askerlerin içinde tutuluyorlar. Bu süre zar-

Diyarbakır cezaevinde sömürgeci barbarlığı yaşayan bir yurtseverin açıklamaları

Yaklaşık iki aydan beri Diyarbakır 1 nolu E tipi cezaevinde tutukluydu. 10.10.1990 günü ilk olarak mahkemeye çıktı ve serbest edilerek tahliye oldum. Oradaki işlemler nedeniyle ancak din akşam saatlerinde serbest bırakıldım.

Ben cezaevinin 3. koğuşunda kalmışdım. Aynı 7'sini 8'ine bağlayan gece tüm cezaevine, cezaevi yönetimi ve askerler tarafından baskın yapıldı. Baskın saat 20.30'da başladı ve saat 04'e kadar sürdü. Bu esnada biz koğuşta bulunan 73 kişi istisnasız dayak yediği ve çeşitli hakaretlere maruz kaldı. Yaklaşık 15 kişi komaya girdi. Olay üzerinden beş gün geçmesine rağmen halen Yasin (Şırnaklı) ve Mahmut Zeyrek koma halindedirler. Saldırı esnasında tüm eşyalarımız cezaevi yönetimi tarafından gaspedildi. Saldırınlara başında cezaevi müdür (muhtemelen Süleyman adında olacak, zayıf, uzun boylu, yeşil gözülü, ince sarı biyikti) vardı. Elindeki telsiz ile hem adam dövüyor, hem eşya alıyordu ve hem de direktif veriyordu.

Bu saldırısında ben de herkes gibi dövüldüm ve eşyama el konuldu. Beni yukarıda bahsini ettigim müdür dövdü ve içinde elbise, bir adet bono ve bir adet çek bulunan çantam elinden sözünü ettigim müdür tarafından alındı. Elinden zorla aldı ve götürdü. Bütün müra-aaatlarla rağmen bana iade edilmidi. Müdür bu şekilde izah etmemin nedeni cezaevinde iki müdür gördüğündündür. Bu kısa boylu, gür biyikli olan değil, yukarıda tarif ettiğim müdür saldırdı ve eşyamı aldı.

Çantamda bulunan çok halen Mersin merkez Demirtaş Mahallesi'nde ikamet eden Hasan Aslan tarafından verilmiş, hamiline yazılı 7.10.1990 tarihlidir, üzerinde 5.000.000 TL yazmaktadır.

Bono benim emri havaleme düzennemiş olarak, halen Mersin merkez Bozcu Mahallesi'nde ikamet eden Abdurrahman Taşkıran tarafından verilmiş, üzerinde 13.000.000 TL yazdırılmıştır. Cezaevi idaresinin defterine kayıtlıdır. Zira ben içeri girdiğimde sözünü ettigim bono kayda alındı.

Durum bundan ibarrettir. Bizim koğuşta yaklaşık 1 milyar zarar vardır. Bu işin sorumlusu cezaevi yönetimidir. Haksız ve mesnetsiz olarak bize saldırmışlardır. Ortada herhangi bir durum yoktu. Yüze yakın tutuklu hiç bir sebep yokken başka yerlere sürgün edildi.

Adres:
Aydın Mah.
Pervari/Siirt

12.10.1990
Durmaz BİLEN

Hefteye Çandı ya Kurdistanê

Komeleya Karkeran û çandî ya Kurdistanê li bajarê Stuttgartê di navbera rojê 5 û 10'ê Cotmehê de Hefteye Çandî ya Kurdistanê dirust dike.

Bi dîrêjahiya hefteyekê çand, huher û wêjaya Kurdi yê netewî wê werin nasdan; li ser dîrok, civak, aborî û rewşa ramyarî li Kurdistanê axiftin û nixandin wê çêbi-bin.

Hemû welaþparêzên Kurdistanê, dostên gelê Kurd û parêzkarêne mafêni mirovan, vexwendîne ji bo Hefteye Çandî ya Kurdistanê.

Kurdistan Kültür Haftası

Stuttgart Kurdistan İşçi ve Kültür Derneği, 5-10 Ekim tarihlerinde Kurdistan Kültür Haftası düzenliyor. Hafta boyunca Kürt ulusal kültür, sanat ve edebiyatı tanıtılacak, Kurdistan tarihi, Kurdistan'da sosyal, ekonomik, politik durum üzerine konuşmalar ve değerlendirmeler yapılacaktır.

Kültür haftasına tüm Kürt yurtseverleri, Kürt halkın dostları ve insan hakları savunucuları davetlidir.

Bername / Program:

- 5 Kanûn / Kasım 1990: Destpêk / Açılış
- 6 Kanûn / Kasım 1990: Dîroka Kurdistan / Kurdistan Tarihi
- 7 Kanûn / Kasım 1990: Mafêni Mirovan li Kurdistanê / Kurdistan'da İnsan Hakları
- 8 Kanûn / Kasım 1990: Rewşa Civakî, Aborî û Ramyarî li Kurdistanê / Kurdistan'da Toplumsal, Ekonomik ve Politik Durum
- 9 Kanûn / Kasım 1990: Wêje, Ziman û Çand li Kurdistanê / Kurdistan'da Edebiyat, Dil ve Kültür
- 10 Kanûn / Kasım 1990: Sadîmaniya Çandî / Kültür Etkinlikleri

Navîşan / Adres: Ferien- und Waldheim Zuffenhausen, Lange Allee 8, 7000 Stuttgart 40
Saat / Zeit: 18.00

Hani teröristi?

DİYARBAKIR'IN DİCLE İLÇESİ'NE BAĞLI KURDELE KÖYÜNDE
VURDUKTA SONRA, OLĞANNUŞTU HAL BÖLGE VALİLİĞİ'NDEN
"ÇIKAN CATIŞMADA BEŞ TERÖRİSTEN DÖRDÜ KAÇTI, BİRİ
ÖLÜ ELE GEÇTİ". SEKLİNDE AÇIKLAMA YAPILDI. DİCLELİLER BU
ACIKLAMAYI PROTESTO EDERKEN, KONU MECLISE GETRİLDİ.

Eylül
Anadolu

KÖYÜN DELİSİ
JANDARMA PUŞUSUNDA ÖLDÜRÜLDÜ!

TC'nin altına imza attığı uluslararası sözleşmelere "sadakat":

İşkenceye Karşı Avrupa Komitesi heyeti gelmeden ilgili tüm birimler uyarıldı

Sömürgeci-faşist Türk devleti, altına imza atıp da uygulamadığı insan haklarıyla ilgili tüm sözleşmeler gibi, "İşkence ve İnsanlığıza ya da Onur Kırcı davranış ya da Cezanın Önlenmesi Avrupa Sözleşmesi"ni de 25 Şubat 1988 tarihinde 3411 sayılı kanunla onayladığı halde gereklerini yerine getirmiyor. Bu sözleşmenin de tüm hükümlerini ihlal ediyor. Sanki, altına imza atmakla tüm sorun çözülmüş, bu hükümlere aykırı hiçbir durum yokmuş gibi bir görüntü yaratmaya ve dünyayı kandırma çalışıyor. Bu doğrultudaki sözlü propagandaların ötesinde, geçen Eylül ayı içinde yaşananlar, TC'nin sahtekarlığını kendi belgeleriyle de ortaya koymakta, kanıtlamaktadır.

(C) Gnkur. Bşk.liğinin 2 Şubat 1990 gün ve Ad. Müş: 0050-99-90 sayılı emri.

(D) 25 Şubat 1988 tarihli ve 3411 sayılı kanunla onaylanan "İşkence ve Gayriinsani ya da Küçültücü Ceza veya Muamelelerinin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi".

1. İlgî (D) Sözleşme çerçevesinde oluşturulan Avrupa İşkenceye Önleme Komitesi'nin ülkemize yapmayı planladığı ziyaret ilgî (B) mesaj ile bildirilerek hazırlıklı bulunması istenmiştir.

2. Bu defa komite üyelerinin ziyaret etmek istediği yerlerin Ankara-Diyarbakır ve Malatya olarak belirlendiği, İçişleri Bakanlığı sorumluluğundaki Diyarbakır Jandarma Bölge Ko-

Avrupa Konseyi'nin de ciddiyeti açısından bir test olarak değerlendiriliyor.

Peki, eğer Avrupa Konseyi ile TC arasında bir danışıklı doğuş yoksa ortada, yayıldığımız bu belgeden sonra heyetin hazırladığı raporun gerçekleri yasitaçağlı düşünülebilir mi, buna inanılabilir mi? Elbette, sömürgeci-faşist Türk rejiminin karakterini, Kürdistan'da her gün, her an en temel insan haklarının ayaklar altına alındığını, her gün çok sayıda insanın katledildiğini, 11 yaşındaki çocukların bile idam istemiyle yargılanlığını ve tutuklu bulunduğu, köylerin boşaltılarak yakılıp yıkıldığı, meyve bahçelerinin, tarlaların, ormanların birer kül yığını haline getirdiğini, her gün onlarca insanın tutuklandığını, korkunç işkencelerden geçirildiğini bilen, yaşayan halkın açısından bu rapor gerçeği yansıtamaz.

Zaten, tek başına cezaevi gerçeginin bile bozmadığı son günlerde yaşananlarla tüm dünyaya yansısı. Eskişehir'de devrimci tutusaklar için milyarlarca lira harcanarak adeta canlı mezarları biçiminde özel yapılan tek kişilik hücre tipi cezaevi uygulamasına başlanma hazırlıkları hemen hemen sonuçlanmış durumda. 7 Ekim gecesi Diyarbakır Cezaevi'nde bulunan 90 dolayıda PKK'lı savaş esirinin 5 saatlik

bir işkenceden sonra zorla 8 ayrı metropol cezaevine sürgün edilmesinin bir amacı da, tek kişilik hücre tipi cezaevi uygulamasının zeminini yaratmak ve ölümler, uzun süreli açılıklar, işkenceler pahasına direnişle elde edilen tüm hakları yeniden gaspetmek için gerekçe oluşturmaktı. Nitekim, öyle de oldu.

Şimdi bütün bunlardan sonra, gerçekten insan haklarına saygı duyan, savunan ve ihmalleri engellemeye çalışan bir kişi, kuruş, kuruluş veya devlet; Türk sömürgeciliğinin göstermek istediklerini göstermesiyle gönül rathanlığı içinde bulunabilir mi? Görevini yaptığı, objektif bir gözleme bulunduğu iddia edebilir mi? Buna kendinden başka bir kimseyi inandırabilir mi?

Yine diyoruz ki, eğer bu ziyaretin böyle bir dönemde denk düşmesi ve Türk sömürgeciliğinin ilgili tüm birimleri ziyaret öncesinde uyarması Avrupa Konseyi ile aralarında bir danışıklı doğuş değilse, Avrupa Konseye'ne bağlı İşkenceye Karşı Avrupa Komitesi de dahil tüm insan hakları savunucuları, kurum ve kuruluşlar Türkiye ve Kürdistan'a giderek mevcut durumu yerinde saptamalı ve Türk sömürgeciliğine alet olma, onun sahtekarlıklarını gizleme ayıbindan kurtulmalı ve gerçekten görevlerini yapmalıdır.

İşkenceye Karşı Avrupa Komitesi'nin görev ve yetkileri:

1989 yılı sonlarında Avrupa Konseyi'ne üye 19 ülke tarafından oluşturulan komite, üye ülkelerden herhangi birine haber vermeden gitdebilir, cezaevleri, polis karakolları, emniyet binaları, akıl hastaneleri vb.lerini ziyaret edebilir. Yaptığı inceleme sonuçlarını, ziyaretin ardından ilgili ülkeye iletecek göründüğü ihmallerin en kısa zaman da giderilmesini ister. Eğer, anlaşmaya aykırı uygulamalar, henüz raporun hemen ardından düzeltilemezse, gizli olan rapor kamuoyuna açıklanır. İşkence ve diğer insanlığı uygunlamlardan dolayı suçlu bulunan ve uluslararası düzeyde kınanma ya konulan devlet, Avrupa Konseyi'nden de atılabilir.

Türk sömürgeciliğinin Dünya Çocuk Yılı "Etkinlikleri"ne bir örnek: Çocuklar, "Bölükülü" suçlamasıyla idamla yargılanıyor.

Yaşları 11-17 arasında değişen onlarca Kürdistanlı çocuk, sömürgeci-faşist rejimin zindanlarında işkence ve baskı altında tutuluyor. Bunlardan birçoğu ulusal kurtuluş mücadelesini destekledikleri, gerillalara ekmek götürdükleri, sömürgeci güçlerin emir ve kararlarına uymadıkları, Kurtçe türk söyledikleri, asker ve polislere taş attıkları vb. içten tutuklu. Bazıları da var ki, onlar hakkında öne sürülen iddialara inanmak için, kişinin akı dengesini yitirmiş ya da onların çocuk olduklarını unutmuş olması gereklidir. Örneğin Beytüşşebap davasından tutuklu bulunan ve TCK'nın 125. maddesine göre haklarında idam cezası istenen 12 yaşındaki Ali Yiğit ve 11 yaşındaki Abdullah Korkmaz'ın gerilla birlikte silahlı çatışmalara girdikleri iddia ediliyor. İddia eden, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleleri sırasında, Kürdistan'daki varlığı allakkullak olan ve bu nedenle de saldırganlaşıkça saldırganlaşan Türk sömürgeciliği ve onun yargı organları. Tabii bu iddia sadece Ali Yiğit ve Abdullah Korkmaz'la sınırlı değil.

TCK'nın 125. maddesi gereğince haklarında idam cezası istenen ve halen tutuklu bulunan çocukların adlarını ve yaşlarını saplayabildiklerimiz sunlardır:

Ahmet Celiker, 1974 doğumlu, gerilla eylemlerine katılmakla itham ediliyor; Erdal Aydin, 1974 doğumlu, "suçu" aynı; Mehmet Fidancı, 1975 doğumlu, "suçu" aynı; Cengiz Co-

ban, 1973 doğumlu, "suçu" aynı; Fazıl Ayalp, 1973 doğumlu, "suçu" aynı; Berces Ergin, 1974 doğumlu, "suçu" aynı; Ahmet Behçet, 1973 doğumlu, "suçu" aynı. Beytüşşebap davasından Resul Aslan, Halil Aslan, 1973 doğumlu; Tufan Ölmez, 1974 doğumlu; Süleyman Görügen, 1976 doğumlu (geçen durumda tahliye edildi); Mehmet Şirin Bilir, 1976 doğumlu (geçen durumda tahliye edildi); Hurşit Aslan, 1974 doğumlu; Ali Yiğit, 1978 doğumlu; Abdullah Korkmaz, 1979 doğumlu.

Evet, Dünya Çocuk Yılı'nda idamla yargılanıyor çocukların Kürdistan'da. İnsan haklarından, çocuk haklarından, barış, demokrasi ve insanca yaşamdan söz edip de kör, sağır ve dilsiz numarasına yatan tüm dünya güçlerine duyurulur.

açlık, hastalık ve sefaletle yüzüze. Eğitim, sağlık, barınak, beslenme olanaklarından yoksun. Köy meydanlarında dövülen, onurları ayaklar altına alınarak haka-rete uğrayan ana, baba, abla, ağabey, dede, nine, amca, teyzelerinin acı, öfke ve kin karışımı yüz ifadeleri çaklı kalıyor minicik beynlerinde; yürekleri alev alev yanıyor sömürgeci vahşet karşısında. Köyleri yakılıp yıkılıyor, sürgünler yaşıyor sürekli. Kendi a-

Geçtiğimiz Eylül ayı içinde, bu sözleşme gereğince Avrupa Konseyi'ne üye 19 ülke tarafından kurulan "İşkenceye Karşı Avrupa Komitesi"nden bir heyet Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerini ziyaret etti. Ancak, heyetin bu ziyaretini önceden öğrenen sömürgeci-faşist devlet yetkilileri (Heyet, Avrupa Konseyi'ne üye 19 ülkenin herhangi birindeki ceza ve tutukevlerini, karakolları ve akıl hastanelerini istediği zaman ve gizlice ziyaret etme yetkisine sahiptir), heyetin programında bulunan Ankara, Diyarbakır ve Malatya'daki tüm askeri ve idari birimleri gizlice uyararak, sözleşme hükümlerine göre düzenleme yapılmasını istediler.

Genelkurmaylık Adli Müşavir Vekili Hakkı Kıdemli Binbaşı Sadi Çayıcı'nın imzasını taşıyan 071630D Eylül 1990 tarihli, C72046C sayılı ve Karakuvvetleri Komutanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Havakuvvetleri ve Jandarma Genelkomutanlığı'na gönderilen "Hizmete Özel" mesajda şöyle yazıyor:

"Bilgi: Misab. Genkur. İst. Bşk.liğine
İlgî: (A) M.S.B. liginin 6 Eylül 1990 gün ve miy: 29-107/90/As. Adl. İsl. İhb. yet. ve Cev. s. sayılı yazısı.
(B) (Genkur, Bşk. ligının D4130 Eyl 90 gün ve Ad). Müş.:00-50-99-O.C. Sayılı mesaj emri.

mutanlığı sorgulama merkezi dışında herhangi bir askeri kurumun ziyaret kapsamı içinde bulunmadığı, ilgî (A) bildirilmiştir.

3. Bununla birlikte, heyetin Türkiye'de bulunduğu sırada hürriyetinden yoksun bırakılan kişilerin bulunduğu askeri kurumları da ziyaret etmeye karar verebileceği ihtimali dikkate alınarak ziyaretin planlandığı Ankara, Diyarbakır ve Malatya'daki askeri kurumlarla sözleşme kapsamına giren yerlerde sözleşme esaslarına, gerekli önlemlerin alınmasına."

Evet, belge gayet açık. TC tarafından "gerekli önlemlerin" alınmasından sonra, Eylül ayı ortalarında Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerini ziyaret eden İşkenceye Karşı Avrupa Komitesi heyetinin nasıl bir rapor hazırlayacağını tahmin etmek zor olmasa gerek. Üstelik, İtalyan hukukçu Antonio Cassese başkanlığında İşvücreci psikolog Doktor Jacques Bernheim ve Danimarka/Kopenhag'daki İşkence Rehabilitasyon Merkezi Başkanı Bent Sorensen'den oluşan heyet, Türk sömürgeciliğinin 23 Ağustos 1990 tarihinde Kürdistan'da, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi hükümlerini uygulamayı askıya aldı, Avrupa Konseyi'ne bildirmesinden sonra bu ziyareti gerçekleştirdi. Ve Avrupa kamuoyuna göre, heyetin gözlem raporu, bir anlamda

* * *

ŞEHİT VE TUTUKLU YAKINLARININ ÖRGÜTLÜ YURTSEVER

Şehit ve tutuklu yakınları dayanışma hareketinin yaratılması için

Şehitlerimiz ve tutuklu direnişçilerimiz, bağımsız ve özgür geleceğimizin yaratıcıları, sahipleri ve en güçlü teminatıdır.

Kürdistan halkı, sömürgeci egemenlik altında geçirdiği tarihi boyunca bağımsızlık ve özgürlük için sürekli şahit vermektedir. Kürt halkı, en değerli ve en yigit evlatlarını kurtuluş uğrına feda etmektedir.

Bugün halkın ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ayaklanmalara kadar varan ve halk iktidar organlarını oluşturan güçlü bir devrim cephesi haline gelmiş, günlük büyük çarpışmalarla süren bir savaş düzeyine ulaşmıştır.

Faşist Türk sömürgeciliğine karşı kurtuluş mücadeleinde halkın, şahadet olaylarını her gün yaşamaktadır. Şehitlerimiz, bizleri ülkemize, tarihimize ve bağımsızlık mücadeleimize bağlayan en yüce değerlerdir. Bu anlarda halkın, dünya halkları arasında en güçlü hazineye birinin sahibidir. Çünkü, kurtuluş uğrunda şahitlere sahip olmayan bir halkın hayat damarlarından en önemli eksik demektir.

Dünyanın tamam olduğu en vahşi ve soykırıcı rejimlerden biri olan faşist Türk sömürgeciliğine karşı kurtuluş savaşını vermek, bu savaşın bedelini ödemek, savaşın özgür geleceğini yaratmak, halkın vermiş olduğu kesin bir karardır. Halkımız bu ugurda her şeyini feda etmektedir ve bağımsızlık mücadelesini kanla büyütmektedir ve zafere kadar da böyle yapacağına eminlikle hareket etmektedir.

Olağanüstü Hal Yasaları ve yeni Takrir-i Sükün yasalarıyla daha da baskıcı ve kan dökücü olan sömürgeci rejim, on yıldır uyguladığı insanlık dışı baskı, işkence ve katliama karşı en kesin ve tayin edici direniş alanlarının başında bu rejimin zindanları gelmektedir. Her şeyle dünaya çapında üne kavuşmuş olan Diyarbakır zindanında **Mazlum DOĞAN**, **Kemal PİR**, ve **M. Hayri DURMUŞ** gibi büyük halk önderlerinin "Pişman değiliz, davamız haklıdır, bu davamın neferi olmaktan şeref duyuyoruz", "Direnmek Yaşamaktır" diyerek yükseltikleri direniş, zindanlardaki savaş esirlerinden emekçi halk kitlelerine ve ilerici insanlığa yayılmış, kurtuluş davamızın yıkılmaz teminatı haline gelmiştir. Bu temelde on yıldır faşist zindanlar özgürlük için direniş kaleleri; faşist-sömürgeci mahkemeler, sömürgeci egemenliğin yargılamış mahkum edildiği alanlar haline getirilmiştir. Bu direniş, halkın umutlarını yeserten ve eyleme çeken en güçlü kuvvetlerden biri olmuştur. Böylece büyük direniş önderi **Mazlum DOĞAN'ın**, "Cuntaya karşı koymuş eylemler, gösterdiğimiz direniş ve mahkemelerde haykaran sesimiz mutlaka kitlelere nüştürilmelidir" komutu büyük ölçüde yerine getirilmiştir.

Bugün yeni ceza ve baskı yasaları ve işkence yöntemiyle daha da artan faşist-sömürgeci cellatların insanlık dışı zulüm, işkence ve katliamlarına, her türlü komplio, idam vb. imha planlarına karşı bütün zindanlarda savaş esirlerinin sürekli direnişi vardır.

Geniş bir kitleSEL halkın gücü durumunda olan şahit ve tutuklu yakınlarının, kadın, çocuk, yaşlı demeden insanlık onuru taşıyan herkesin Kürdistan'da, Türkiye'de ve yurtdışında bu direnişleri destekleyen eylemleri gelişmektektir. Bu mücadele zafere kadar kesintisiz sürecek.

Bu ugurda eyleme geçmek, zindanlarda yükselen seslere cevap vermek insanlık değerlerine ve onuruna sahip çıkmakın ölçüde durumundadır.

Bir ordu mevcuduna ulaşan şahitlerimize sahip çıkmak, anlarını yaşatmak, şahit yakınları etrafında ulusal kurtuluşu ve insancıl bir dayanışma hareketi yaratmak vazgeçilmez bir yurtseverlik görevidir.

Bu temelde şimdiden kadar yürütülen mücadeleyi daha da birleşik ve örgütülmüş kılınmak, şahit ve tutuklu yakınları ile dayanışma içinde bulumak, savaş esirlerinin yükselttiği insanlık mücadeleşini ve dayanışma hareketini daha da geliştirmek vazgeçilmez acil bir sorumluluktur.

Her yurtseverin şahit ve savaş esirlerinin ulusal kurtuluş mücadelesinde taşıdığı önemin ve yaratmış oldukları değerlerin fazlasıyla bilincinde olduğuna inanıyoruz. Yine toplayık halk örgütlenmesi ve mücadeleşine giderken, en başta örgütlenmesi gereken alanların başında bu alanın geldiği de yalnız bir gerçek durumundadır.

Konunun boyutları çok genişdir. Çok iyi biliniyor ki, sömürgeci zindanlar Kürt devrimcileri ve yurtseverleriyle doludur. Bu ların sayısı azalmıyor, tam aksine gittikçe artıyor. Nisan 1990 tarihinde okanın sömürgeci devletin 424 ve 425 no'lu yasalarından sonra Kürdistan'da tutuklama furyası başlatıldı. Biliniyor ki, bu kararnamelerle her türlü hukuki itiraz ve hak arama yolu kapatılıyor. Kürt insanın gözaltına alma ve günlerce mahkemeye çıkarılmama, her düzeyde sömürgeci yetkilinin günlük ve çok keyfi uygulanan sorumluluk alanına sokuluyor. Tutuklananlar çocuktur, kadındır, yaşlıdır, köylündür, işçidir, aydındır, esnaftır, din adamıdır, devrimcidir. İstianasız her gözaltına alınan işkenceden geçiriliyor. Cezaevleri birer karanlık zindan durumundadır.

Direnen bir halkın tutuklanması ve işkence görmesi, elbette filkesi kurtulmadan ve halk kendi demokratik düşünceni kurmadan mutlak olarak önlenemez. Fakat şurası somut bir gerçekdir ki, her gün binlerce insanımız gözaltına alınma ve işkenceden geçirilme psikolojisi altında yaşıyor. Bu duyu ve baskı halkı öyle bir duruma getirmiştir ki, milyonlar ayaklanma duygusunu etkisi altına almışlardır.

Öte yandan cezaevlerinde binlerce devrimci ve yurtseverin imha ve çöktürme politikasının dozajı sürekli artırılarak uygulandığı bir gerçekdir. Bunlar toplumun gözleri önünde oluyor, halka yarayıyor, halkın tepkilerini doruğa ullaştırıyor.

İste bu nedenlerle, savaş esirleri ile halk ve ilerici insanlık arasında bir dayanışma ve direniş bağlı kurmak, buna örgütsel bir biçim kazandırmak gerekliliğe gelmeyen bir görev durumundadır.

Değerlendirmede merkez alanması gereken bir konu da savaş esirlerinin direnişidir. Savaş esirleri, korkunç sömürgeci baskılardan bile direnişle cezaevlerini birer akademide dönüştürmektedir. Halk, Diyarbakır

Özel Tip Cezaevine "Akademi" diyor. Cezaevine cahil giren, bilinçli bir yurtsever olarak çıkışır. Görüşmeciler için bire sistemli eğitim programları hazırlamak ve yürütmek, Kürtstanlı savaş esirlerine has bir özellik ve başaradır. Cezaevleri uzun süre devrimin yükünü taşıyan, halka umut aşıyan temel öğe oldular. Bu sonucu yaratmak çok sayıda halk önderinin şahit olmasına, pek çoktan da sakat kalmasına yol açtıysa da, savaş esirleri halka sürekli umut aşıyan bir odak oldular. Bunun en somut örneği Mayıs 1990'da savaş esirlerinin açlık grevi direnişine bağlı olarak Diyarbakır, Nusaybin ve Kerbornan'da yaratılan kitleSEL direnişti. İşte, sürekli imha koşulları altında tutulan savaş esirleriyle dayanışma ve yarattıkları değerlerin güçlü toparlanması sağlanıp, ulusal kurtuluş mücadele sine daha güçlü kanalize etmek için dayanışma hareketinin örgütlenmesi ivedidir.

Şahitlerle ilgili olarak çok daha fazla şey söyleyebilir. Diğer halkların kurtuluş hareketleriyle kıyaslandığında, düşmanımızın barbar karakterinden dolayı çok daha büyük şahitler ortadına sahibiz. Her şahidin direnişile yaratılmış olduğu değer bir yana, şahitler, halk ile mücadele arasındaki ketenlemeyi sağlayan kopmaz bir bağ durumundadır. Her şahit, ailesini, köyüne, akrabalarını devrine bağlamaktadır. Halkın şahitlere verdiği değer, ölçüye varulmayacak kadar büyük ve derin anlamdadır. Savur direnişi şahitleri, Mart 1990 halk ayaklanması maruz kalmaktadır. Türk devleti, ailelerine özel politika uygulamakta, çocukların alımı, aileleri mücadeleye karşı çıkmakta ve topluma olumsuz etki yapacak konuları itmektedir. Düşmanın bu politikasına alet olanlar, aşıktan sokaklara düşenler, ılgısızlıkten geri aile ilişkilerinin içine düşenler, maddi yokluktan çocukların ziyaret edemeyen aileler çoktur. Bunların tümü bağ kurmak istiyor, manevi ve maddi destek istiyorlar, şahit ve savaş esirlerinin vasiyetine uyarak çocukların devrime vermek istiyorlar.

Kuşkusuz bunlar biliniyor ve her yurtsever bu görevlerin bilincindedir. Her biri şahitlere ve yakınlarına katkılarını tam sunamamanın sıkıntısını yaşıyor. Şahit ve tutuklu yakınlarıyla dayanışma mücadeleşinin yürütüldüğü de somut bir gerçekdir. Ancak gerekli olan, çeşitli yurtsever örgüt ve derneğin üstlendiği bu fonksiyonları toparlayıp, kendinde merkezileştirecek bir örgütlenmedir.

Denebilir ki, Türkiye'de İnsan Hakları Derneği ve bir çok şahit ve tutuklu yakınlarıyla dayanışma derneği vardır. Ancak bunların gerçekliği ayırdır. İş Kürtistan'a gelip dayanınca sovenuzun çirkin yüzü kendini göstermektedir. Buralarda dayanışma yanı, çalışmalarına destek ver-

HAREKETİNİ YARATMA SORUNUNA NASIL YAKLAŞMALIYIZ?

hit, tutuklu ve yakonlarının direniş hareketiyle ilgili bropur ya da dergi çıkarılabilir, sömürgeci Türk devletinin cezaevlerindeki uygulamaları ve şehit gerillilara cesetlerini parçalamasına karşı uluslararası kamuoyundan tepki yaratmak için belge toplanabilir, her tutuklanma ve işkence olayı rapor edilebilir, yeni şehit düşen savaşçıların ya da yeni tutuklananların ailesine ivedi yardım ve manevi destek sağlanabilir.

Bu görevler daha da çoğaltılabilir. Ancak çok iyi bilinmemelidir ki, her kurtuluş hareketi öncelikle bu alana el atmış ve mutlaka örgütlenmiştir. Kürtistan'da Türk sönümlesmelerini en çok bu mevcut

sonunda geçigindir en çok bu mevziden zorlayabiliriz. Çünkü, şehitler ve savaş esirleri en geniş halk kesimlerini belli amaçlar doğrultusunda birleştirecek son derece etkileyici öğelerdir. Tabi ki, bu örgütlenme baştan beri kitlesel olmalı, her halk kesiminin desteğini almayı hedeflemelidir. Zira çalışma tarzi olarak sürekli bir kaç fedakar şehit ya da tutuklu yakını ve evlerinde yoğunlaşacak bir çalışma, hem düşmanın darbelerini olursakla kılacak hem de ailelerin daha fazla baskına meyvesi beklemeye çalışacaktır.

maruz kalmasını sağlaracaktır. Siyasal anlayış olarak geniş kesimlerin desteği hedeflenmeli, sorunun ulusal kurtuluşçu ve insanı boyutları bir bütünü olarak gözönünde tutulmalıdır. Böylelikle kitlesel bir hareketin üstüne gelecek düşmanın, karşısında göreceği kitlesel tepki çok daha büyük olacaktır.

Bir programla işe bağlanabilir, tüm tutuklu ve şehit yakınları doğal üye kabul edilerek hepsiyle ilişkiye geçilebilir, savaş esirlerinin listesi çıkarılabilir, aynı şekilde Şehitlerin listesi çıkarılabilir, resimleri, yazıları ve diğer eşyaları toplanabilir, direnişleri broşür haline getirilebilir, hasta olan savaş esirlerinin durumuna müdahale edilebilir, cezaevi koşullarının düzeltilemesi için faşist sömürgecilik teşhir kampanyaları geliştirilebilir, döymenin vahşet örnekləri belgeleniblər, obrazlar var. Aşağıda in-

"Sadece şehitlerimizin anısı değil, bununla birlikte büyük zindan direnişçiliği de her türlü nitelermenin üstündedir. Ve büyük bir yaşamı temsil ediyorlar. Faşizme karşı zindan koşullarında savaşarak insanlık onurunu, halkımızın şeref ve onurunu koruyan, Partimizin en değerli evlatları olarak yaşıyorlar. Onların bu beklenbilereven verilecek en uygun karşılık fırın gibi esen bir savasçıdır."

san haklarılarıyla ilgili alanda etkin kuruluşlarla ilişkiye geçilebilir, belge ve raporlarla destekleri sağlanabilir, mağdur şahit ve tutuklu yakınlarıyla ilişkiye geçerek yardım edilebilir, çocukların alıp eğitilebilir, beyetlerin Kürdistan'a gitmesi sağlanabilir, dayanışma amacıyla yürüyüşler, geceler, protestolar gerçekleştirilebilir, şahitlerin direnişi tamamlanabilir, onlar için şiir, resim, makale yarışmaları düzenlenebilir, şahit ve tutuklulara ait resim, şiir, roman vb. ürünler sergilenebilir, bu alanın çalışmasını sürekli yansıtacak düzenli bir dergi çıkarılabilir, şahitleri anma, savaş esirleri ve şahit aileleriyle dayanışma günleri lazımlı edilebilir, cesedi ailesine teslim edilmeyen savaş esirlerinin isim listesi çıkarılıp, cesetlerin

Avrupa alamunda bu örgütlenmenin amacı da özünde aynıdır. Ancak alanın özellikleri daha da kapsamlı bir çalışmaya zorunlu kılmaktadır. En azından bu örgütlenmenin legal zemini vardır. O halde ne yapılabilir?

Bir programla işe bağlanabilir, tüm tutuklu ve şehit yakınları doğal üye kabul edilerek hepşinle ilişkiye geçilebilir, savaş esirlerinin listesi çıkarılabilir, aynı şekilde şehitlerin listesi çıkarılabilir, resimleri, yazıları ve diğer eşyaları toplanabilir, direnişleri broşür haline getirilebilir, hasta olan savaş esirlerinin

bır, hasta olan savaş esirlerinin durumuna müdahale edilebilir, cezaevi koşullarının düzeltilmesi için faşist sömürgeciliği teşhir kampanyaları geliştirilebilir, düşmanın vahşet örnekleri belgelendirilebilir, obduracılık, alçakça in-

âlelerine verilmesi için kampanya geliştirilebilir, en azından gömüldükleri yerler tespit edilebilir, şehit ve tutuklu yakalılarının degerlendirmeleri yazılı dökülp dağıtılabılır, onlarla röportajlar yapılabilir.

Söz konusu örgütlerinseyi gerçeklestirmeye olumsuzluğunun mücadelenin ve halkın saflarına yarsan çok büyük tür. Şehit ve tutuklu yakınlarıyla dayanışma hareketini etkin merkezi bir yapıya kavuşturmanın temel bir nedeni yoktur. Tek bir neden sayılabilir, o da neredeyse sorunsuzluk duygusuna varanlık ihmalkarlığıdır.

İnaniyoruz ki, gazetemizin gelecek yakın sayılarında şehit ve tutuklu yakınlarıyla dayanışma hareketinin başarılı pratığının haberlerini ve deneyelerini yayın-

PKK 2. Ulusal Konferans kararlarından:

Zindana ilişkin

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde ilerleye yönelik mevzilerin hergün derinliğine ve genişliğine kazanımının sağlandığı, artık savaşımızı durdurulamaz boyuttarda bir bütün olarak tüm cephelerden düşmanı çözücü, doğası, yok edici kıldığı, Türk sömürgeciliğiyle halkımızın tarihsel hesaplaşmasında kendine özgü yarısıyla varlığını ispatlamış bir cephesini de zindan direnişciliği oluşturmaktadır.

12 Eylül sürecinde kısa vadede azgın teröri ve katliamlarla sonuç almak isteyen faşist Türk sömürgecilerinin Parti ve halkımızı yoketme, tarihe gömmme adımlarına karşı, devrimi ve halkı bu en zor dönemde. Partiye ve halka bağlılığın vucazgeçilmez örneği ve sorumluluğunun bilinciley yükseltilmiş olan direnişte bu løyin edici dönermsel çarisma zateri, dışarda örgütün desteğinin en zayıf olduğu, dış dünyodan tam bir tecrit, ortamında vahşet düzeyinde işkence ve katliamlarına karşı korumasını bilmisti.

Bu direnişle Partinin, ulusal kurtuluşun ve halkın inkarçı, imhaçı fasıl saldırgan gücü karşı temsilini yapmakla devrim bayrağı tasınmış, barbar sömürgecilikin gerçek yüzü tüm dünyaya teşhir edilmiş, en zor dönemlerde mücadeleyi satan reformist, lastiyeci, ihanetçi güçlere karşı PKK öncülüğünün direniş çizgisi ve onun doğruluğunu zaferi sağlanmış ve bir bütün insanlık onuru, değerleri sahiplenilmiştir.

Bu anımda zindan direnişçiliği tarihte hiçbir halkın devriminde böyle oynadığı rolden fazlasını oynamamıştır. Bugüne kadar üzerlerine düşen görevi, bunu full direnişçilik, içe ve dışta gelişen provokasyona, tasfiyeçiliğe karşı direnme ve boşça çıkışma ve yazınsal çaba bağlamında, olanaklar dahilinde güçlü bir şekilde yerine getirdiklerini hatırlatmakla söyleyebiliriz.

Bizler zindanlarda yükselttilen mücadeleye, kavgaya en iyi karşılık vermenin çabası ve azmi içinde olarak; Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin onlarımlı mesajlarının Kürtistan'da sıcak savaşa dönüştürdük. Onların layık takipçisi olarak zindan direnişçilerinin kesintisiz direniş tavınına karşılık da, bizler Parti olarak, savaş kesintisiye uğratmamanın ve geri dönülmey bir noktaya getirmenin azimkar, kararlı uygulayıcıları olmaya çalıştık. Bunu, herseyden önce, zindan şehitlerimizin ve direnişçilerinin bir buyruğu olarak ele alındı. Ve bu buyruğu bağlılığın onlarımlı olarak kavradık.

Zindan direnişçilerileyle bütünlüğe ulaşmak, onları vahşete karşı savunabilmek, ulusal kurtuluş savaşımızın bu cephesinde de donatabilmek, güçlü kılabilmek için konferansımız aşağıdaki maddeleri karar alıyor olsun.

- 1- Zindan direnişçilerini ulusal kurtuluş mücadelemizin ön saflarında kabul etmeyi ve uygulamayı, onların dayatıcı emirlerine bağlı kalarak ulusal kurtuluş mücadelemizi bütün cephelerde geliştirmeyi, güçlendirmeyi ve yükseltmeyi;
 - 2- Cezaeviyle ilişkileri merkezleştirmeyi ve bunu örgütülüğüne kavuşturmayı, aktif desteği bu temelde sağlayıp yürütmemeyi;
 - 3- (...)
 - 4- Cezaevlerinden çıkan yoldaşlarla düzenli ilişkiler kurmayı, böylece mücadele bağını kesintiliye uğratmaksızın sürekliştmeyi;
 - 5- Her türlü cezaevi etkinliğini halkımıza ve dünya kamuoyuna yansıtmayı, bu yönde her çeşit belge, yazı vb. dökümanları değerlendirmeyi;
 - 6- Tutuklu yoldaşların her türlü maddi-manevi ihtiyaçlarını gidermeyi;
 - 7- Aile hareketini güçlendirmek için:
 - a) Tutuklu yoldaşların aile ve çevreyleyle ilişki kurmayı, bunu özgür aile hareketinden cephесel birtliklere, tutuklu ve kayıp aileleri birliğine dönüştürmeyi;
 - b) Aile hareketini ve örgütülüğünü Türk soñ güçlerini de kapsayıcı tarzda bütünlüğe kalarak Türkiye ve Kürdistan'da muhalefet birlikteğinin bir odağı haline getirmeyi;
 - c) Uluslararası tutuklu ve kayıp aile hareketiyle bütünlüğerek sağlıklı ilişkiler geliştirmeyi, bu temelde faşist sömürgeci vahşetin uluslararası teşhisi, zindan direnişçiliğinin desteği ve temsilini politik-diplomatik yapıda sağlayıp

Türk devletinin Botan'ı insansızlaşturma planına ve uygulamasına karşı duralım

Türk sömürgeci devleti, Kürdistan'daki yakın savaşını tüm hızıyla tırmandırıyor. Köy yakma, göçertme, işkence, keyfi gözaltına alma, tutuklama ve keyfi bir şekilde öldürme vb. uygulamalarla oluşan sömürgeci politika Botan'da yoğunlaşarak, bölge bölge tüm Kürdistan'a yayılmıştır. Bu, fiili bir soykırımı savaşına dönüşmüştür.

Uygulamaların nesnesi durumundaki Kürdistan köylülerini seryad ediyor, seslerinin her tarafa duyurulmasını, köylerini, evlerini terketmemek için gösterdikleri direniş destek olmaları için tüm insanlığa çağrı yapıyorlar.

Gazetemizin her sayısında sömürgeci-faşist devletin uygulamalarını yansıtıyoruz. Biliyoruz ki yansittıklarımız, yapılanların ancak çok küçük bir bölümü, yoksa ülkemize ve insanlarımıza karşı işlenen insanlık suçları çok daha kapsamlı ve sayıları çok daha kabarık.

Bu sayımızda da sömürgeci devletin Kürdistan'daki uygulamalarına ait iki belge yayınlıyoruz. Birincisi, 28 Eylül 1990 günü Şırnak Bölgesine bir gözlem gezisi yapan ve köyleri yakılan köylülerle konuşan İHD'nin ve çeşitli meslek odalarının temsilcilerinden oluşan heyetin raporu, ikincisi ise uygulamalara maruz kalan köylülerden bazlarının dilekçeleri.

Bir ihbar hakkında dava dilekçesi

Cumhuriyet Savcılığına
Siirt
Müştekiler:

Eruh-Bağgöze (Aynə) köyünden, Mehmet Aslan, Abdulhakim Şen, Abdulhakim Yıldırım, Ahmet Baykuş

Sanık: Sadık Turhan
Suç: İftira
Açıklama:

Köyde su sorunu mevcut. Var olan su sulamaya yetmemekte. Adı geçen sanık müştekilerden intikam almak amacıyla defalarca Siirt merkezindeki birimlere usulsüz ihbarlarda bulunmuştur. Köyden her seferinde birkaç kişinin gözaltına alınmasına ve günlerce işkence görmesine neden olmaktadır. Geçen yıl tartıştığı Ahmet Baykuş'u ihbar etmiş, Eruh'ta dava açılmış ve mahkeme de gitmemiştir. Defalarca aynı durum tekrarlanmıştır. Geçen hafta yapılan ihbar dan dolayı köye altı kişi gözaltına alınmış. Bunlardan birisi hasta, birisi çocuk olduğu için bırakılmış, diğer müştekiler de bir hafta gözaltında tutulmuşlardır. Sanık, köyde halka karşı meydan okumaktadır. Kolluk kuvvetlerine her istediğini yaptırabileceğini belirtmekte, insanların tehdit etmektedir. Emniyet birimleri bu durumu bildikleri halde göz yummaktadırlar. Gözaltındayken bir yetkili Sadık Turhan'ın bizi ihbar ettiğini bizzat söyledi.

Sonuç: Adı geçen iftiracının tutuklanması ve yargılanmasını talep ediyoruz. Hakkında şıkayetçiyo-

Göçme izni dilekçesi

Valilik Makamına
Siirt

Ben Ağaçyurdu köyü halkın danım. Evimi Ceyhan'a taşımak istiyorum. Kendim Urfa'da tünel yapımında çalışmaktayım. Gerekli iznin verilmesini saygırla arz ederim.

Hurşit Ergin
Ağaçyurdu köyü halkın danım

İl. J. Alay. Kom. A. Beyoğlu
9.4.1990
Valiye (imza)

Memurlara sürgün gerekçesi

Siirt Valiliği
Milli Eğitim Müdürlüğü
Siirt 25.5.1990

Sayı: Tef. Tah. 410-0004
Konu: Savunmanız.

Hasim Güzel İmam Hatip Lisesi Öğ. / Siirt

Okulunuzdaki diğer görevli öğretmenlerle birlikte yapılan toplantı sırasında bölüçülük ve kişikirticilik yaptığınız, Kurtçe'nin okulda yasaklanması halinde tüm gazetecileri okula yığacağınu söylediğiniz, Türkçe'nin doğru ve güzel konuşulması hususundaki tavsiyeleri saptıracak bu konuda isteksizlik gösterdiğiniz iddia edilmektedir.

Hakkınıza verilecek karara esas olmak üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 130. maddesi gereğince yazının bildirim tarihinde geçerli olmak üzere 7 gün içinde bu husustaki savunmanızı yapmanızı.

Yusuf Sadık Milli Eğitim Müdürü

Not: Bu öğretmen daha sonra Ordu'ya sürgün edildi.

Arazi gasrı

Ben Siirt Pervari Belenoluk (Heşata Jor) köyü Kelazér mevkii halkın danım. Benim babam ve Hasan Akcan'a ait arazi üzerine jandarma tarafından üç yıl önce karakol yapılmaya başlandı. Biz köyde yokken ölçüm yapılmış ve muhtara boş kağıt imzalatmışlar. Muhtar arazinin sahip olduğu olduğunu belirtiyor. Karakol yapımından sonra arazi hazineye kaydediliyor. Biz arazinin bize ait olduğunu vergi belgeleri ve arazi teşkiliyle ispatlamaya hazırız. 60 yıldır işlemler babamın adı üzerine yapılmaktaydı. Üç yıldır arazi işgal edilmiş olmasına rağmen bugüne kadar bize maddi olarak hiç birşey verilmemiş gibi, üç yıldır hem bağlarından bir gelir elde etmiyoruz, hem de bügday elde edemedik.

Üç yıllık zararımızın ödenmesini ve arazi bedelinin bizlere verilmesini talep ediyoruz. 16 nüfusa sahibiz. Durumumuzun göz önüne alınmasını istiyoruz.

Babam dava açmıştır. Yaşı takip edemedi.

Durumun göz önüne alınmasını ve zararımızın tazminini ve gerekenin yapılmasını saygırla arz ederim.

Selahattin Bal
Belenoluk köyü, Kelazér köyü
halkından
Siirt / Pervari, 31.7.1990

Valilik Makamına Siirt

Bizler köyümüz olan Eruh ilçesi Dağya köyü Geliosman mezarına gidip yerleşmek için 21.5.90 tarihinde makamınıza dilekçe ile müracaat etmişik. Müracaatımız üzerine köye gidebileceğimiz tarafımıza bildirilmiştir. Bunun üzerine evimi yükleyip köye gittim, fakat yolda Çelik köyünde Fındık Jandarma Tabur Komutanı Binbaşının emri üzerine geri çevrildik.

Geri çevrilme üzerine yüklü arabayı Hükümet Konağı önüne çekerek durumu izah eden 30.5.90 tarihli dilekçe ile tekrar makamınıza müracaat ettim. Dilekçem İl Jandarma Alay Komutanlığına havale edildi. Bunun üzerine ekte örneğini sundugum izin yazısı düzenlerek bir nüshası tarafıma verildi.

İzin kağıdını aldıktan sonra bir daha yüklü kamyonla geri dönmemek için tedbir olarak kardeşim Ali Şen'i, Çelik Jandarma karakoluna 31.5.1990 tarihinde izin kağıdı ile beraber gönderdim. Kardeşim sözü edilen karakola gittiğinde, karakol komutanı astsb. Halil kendisyle bir problem olmadığını fakat Fındık Tabur komutanı binbaşıya davranışmadan ve gerekli izni almadan bizlere müsaade vermeyeceğini belirtmiştir. Bunun üzerine telsizle durum binbaşıya bildirilmiştir, fakat binbaşı yine de "izin vermeyeceğini, değil alay komutanından, cumhurbaşkanından izin kağıdı getirsever dahil kendilerini köye bırakmayacağım" demiş.

Kardeşim bu şekilde eli boş döndesi üzerine bugün İl Jandarma Alay komutanlığına gittim, alay komutanı yerinde yoktu, fakat Fındık Jandarma Tabur komutanı oradaydı, bana ve kardeşim hitaben "hiç uğraşmayın, cumhurbaşkanı da öntünüzde düşse sizi yine o köye bırakmayacağım. Si... olup gidin" dedi.

Şimdide kadarki gelişmeler böyledir. Bütün bu durumlar karşısında durumu tekrar size izah etmekten başka çaremiz yoktur. Son derece zor durumdayız, işsiz gücsüz perişanız, kalacak yerim yoktur, halen karakol mahallesinde köylümüz olan Şefik Mut'un evinde tüm aile misafir olarak kalmaktayız. Yiyerek ekmeğim dahi kalmadı, köyümüze dönmekten başka çaremiz yoktur.

Bu sefer derdimizle kesin bir çarenin bulunması umuduyla, gerekenin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Mehmet Şen
Adres: Karakol Mah.
Şefik Mut'un evinde misafir
Siirt 1.6.1990

Göçtilen köylülerin adına sahte isimle köy koruculuğu uygulaması

Biz Hakkari ili Beytüşşebap ilçesi halkın danım. Yenice (Zorava) köylüleriyiz. Halkımızın bir bö-

lümü iki yıl önce, bir bölümünü de geçen sonbaharda köyü terk etti. Şu anda köy tümde boşalmış durumda. Buna rağmen yıllar önce Silopi (Mardin)'ye yerleşen köylülerle iki yıl önce Siirt merkeze yerleşen köylüler adına askeri birimler işlem yapıyorlar. Kutnis köylülerinden bazıları kız kaçırma, adam öldürme, hırsızlık ve başka suçlardan aranır durumdaydır. Tutuklama kararları mevcuttu. Buna rağmen bu kişiler Hazım, Ferhan, Şahbaz, Selahattin, M. Tahir, Adil, Ali, Şehmuz Öztunç ve Sabri Zilek adlarına koruyucu yapılmışlar. Örneğin İbrahim Gök adam öldürme suçundan aranyoren, Ferhan Öztunç adına işlem yapılarak koruyucu olmuş, silah kullanıyor. Gelecekte bu kişinin bu silahlı işleyeceği suçlardan İbrahim Gök değil de Ferhan Öztunç sorumlu tutulacak. Bütün işlemler, kimliği kullanılan şahıs adına yapılıyor. Diğer yönyle nasıl oluyor da anayasaya, yazılı mevzuata ve ceza kanunlarına aykırı işlemler, kişilerin bilgisi dışında uygulanmaya konuluyor? Normal prosedüre göre yapılan işlemlerin cezai müeyyideleri ağır. Fakat yörede görevli olan kişiler, uygulamalar sırasında hiç bir kanunu gözönüne almıyorlar. Bu durum tüm cıplaklııyla sergilüyor.

Durumu öğrenen Hazım Öztunç ve kardeşleri 10.7.1990 tarihinde Beytüşşebap kaymakamlığına, 11.7.1990 Cumhuriyet Savcılığına başvuruda bulunuyorlar. Savcı dilekçeyi imzalayıp Jandarma taburuna gönderiyor. Taburda görevli olan yazılı astsubay "Nereye başvuruda bulunursan bulun sonuç değişmez, ne fark eder, niye şikayetçi oluyorsunuz? Sizde ciger yoktu bırakıp gittiniz, o insanlar, yürekli, biz de kendilerine görev verdik, o kadar" diyor. Dilekçe taburdaki yüzbaşıya veriliyor.

Var olan durumun düzeltilmesini, bizler adına başkalarına işlem yaptırılmamasını, ilgili birimlere gereken emirlerin verilmesini saygırla arz ederiz.

Musa Öztunç (Köyün eski Muhtarı), Hazım Öztunç (köy halkından), M. Tahir Öztunç (köy halkından)

Adres: Conkbayırı Mah. / Siirt

Silah bırakma dilekçesi

Valilik Makamına
Siirt

Ben Pervari'ye bağlı Doğanca (Harhur) köyü halkın danım. Üç yila yakın bir süredir koruyuculuk yapmaktadır. Bütün aile fertleri Mersin'e yerleşmiş durumda. Ben de evimi oraya, kardeşimin yanına götüreceğim. Bundan dolayı silah bırakmak istiyorum. Silahının alınması için gerekli işlemlerin yapılmasını saygırla arz ederim.

Mehmet Ali İçlek
Doğanca Köyü / Pervari
Siirt / 5.1990

Kaymakamlık Makamına Beytüşşebap

Biz Aslen Pirinçli köyü nüfusuna kayıtlı olup, Yenice köyünde ikamet etmektedik. Ancak 2 seneden beri biz, aşağıda isimleri yazılı bulunan tüm abilerim ve amcam evlerimle birlikte Siirt ve Silopi'ye gelmişiz.

Şimdilik Yenice köyünün Akçicek mahallesinden Akçayol köyünden gelen kişiler bizim adımızla köy korucusu olmuşlardır. İler-

de herhangi bir durumun meydana gelmemesi için biz aşağıda isimleri yazılı olanların bir kısmı Siirt'te bir kısmı da Silopi'deyiz. Bu nedenle bizim adımızla köy korucusu olanların iptal edilmesi için gerekenleri ilgilerinize, emir ve müsadelerinize arz ederim.

Hazım Öztunç

Adres:
Hazım Öztunç, Ferhan Öztunç, Şahbaz Öztunç, Yusuf oğlu, Siirt/Merkez, Selahattin Öztunç, M. Tahir Öztunç, Musa oğlu, Siirt/Merkez,

Sömürgeci askerlerin kadınlar tecavüz girişimi

Cumhuriyet Savcılığına Siirt

Ben Siirt merkez Kezer (Pınarca) köyü halkın danım. 15 gün önce annem kapının önünde, bizler ise içerde yatıyorduk. Gece yarısı iki asker yatağına gelip, yüzüne el feneri tutuyorlar. Annem uyanıp ne istediklerini soruyor. Annem 70 yaşında. Genç birisi olsaydı, kesin tecavüze uğramıştı. Annemin uyanması üzerine sürünerken ordan uzaklaşılıyorlar. Sabahleyin durumu bana anlatıldı. Köye gelen yüzbaşıya askerlerin alkollü alındılarını, gece nöbet yerlerinde değil, evlerin içinde dolaştıklarını, hoş olmayan tavırlar sergilediklerini anlattım. İlgileneceğini söyledi. Nasıl ilgilenmekse 14 Haziran gecesi saat 23.30'da evde yokum. Uzman Çavuş Murat Yıldırım evime girerek tecavüze kalkıyor. Eşimin uyanıp feryat etmesi ve komşuların eve yönelmeleriyle fulli gerçekleştiremiyor. Eve giren üç askeri de nöbetçi olarak dışarıda bırakıyor. Köylüler eve yönelikçe askerler silahlarını onlara doğrultuyorlar. Köyde 8 ev mevcut ve hepsi iç içe. Çavuşun tesbihini köylüler evin içinden alarak gelen yüzbaşıya teslim ediyorlar. Köye gelen görevliler, askerleri sıraya diziyorlar. Çavuş keşini gözlerinin üzerine indirerek karantık olan tarafta kalmayı yeğliyor, buna rağmen eşim kendisini görevliler gösteriyor.

15 Haziran günü bütün tankları, annemi ve eşimi jandarmaya getirerek ifade alıyorlar. Bütün tankların ve eşimin beyanlarına rağmen, Murat Yıldırım tutulanacağı yerde görevli olarak Diyarbakır'a gönderiliyor. Benim anlayışma göre bu ödüllendirmedir. Namusumuza saldıranların ödüllendirildiğini halkımız kendi gözleriyle bu olay sonucunda gördüler. Bizim namusumuz satılık değildir. Batıdan gelen askerlere neler anlatılıyor ki en değerli varlıklarımıza saldırmaya hakkı kendilerinde buluyorlar? Askerler halkımıza karşı bu türden davranışa cesaretini hangi makamlardan alıyorlar? Ben sizlere soruyorum? Halktan biri burda görevli olan memurlardan birisinin eşine saldırmış olsaydı, hangi işlere maruz kalırdı? Böyle ödüllendirilececek miydi? Var olan yasaların işleme konmasını istiyorum. Adı geçen Uzman Çavuş Murat Yıldırım'dan şikayetçiyim. Gerekenin yapılmasını saygırla arz ederim.

Nurettin Çelik
Siirt Merkez Kezer köyü

Ajanlaştırmak için baskı ve tehdit

Basına

12 Ocak 1985'te gözaltına alındım. Van, Siirt ve Diyarbakır'da gördüğüm işkenceler sonucu başından üç kez ameliyat oldum. PKK davasından 13 yıl 4 ay ceza yedim. Darp sonucu elim ve vücutum bir bölüm işlerliğini yitirdi. İçerdeyken defalarca pişmanlık yasasından yararlanmam için zorlandım. 3 sefer siyasi polis tarafından sorguya alındım. Tahliye olduğum gün polisler tarafından gözaltına alındım. Mustafa Çimen'in PKK tarafından öldürüldüğü, benim olaydan haberدار olduğum söyle尼yordu. 4 gün tutuldum. Ölüm orucuna başvuracağımı belirttim ve serbest bırakıldım. 13.5.1990'da tahliye oldum.

Köyüme döndükten sonra Pervari'de bulunan Jandarma Komando Binbaşı Köksal tarafından üç kez merkeze getirildim. Cezaevi dosyam önüne almuş inceleyiyordu. İçerdeyken defalarca aile grevlerine katıldığını, kendilere teslim olmadığını, şimdi ise iki seçenekle karşı karşıya olduğumu; ya kendilerine ajanlık yapıp silah kuşanmam ya da bölgeyi terk etmem gerektiğini, bir üçüncü yolu olmadığını belirtti. Kendileriyle çalışmadığım takdirde icabına bakacakları. En son sefer alınışında benim Siirt merkeze Jandarma Alay Komutanlığına gitmem gerektiğini belirtti.

5 generalin yaptığı anayasada bire konut dokunulmazlığı ve seyahat hakkından bahsediliyor. Bana verdipleri 13 yıl 4 ay cezayı yattım. Köyünde eşim ve çocuklarmıza yaşamımı sürdürmeye hakim elimden alınıyor. Bir başka bölgede göçeve olarak yaşamaktansa köyümdeki mal varlığım normal olarak yaşamımı sürdürürsem. Benim can güvenliğim yok. Sürekli tehdit altındayım. Başına bir şey geldiği takdirde Jandarma birimleri sorumludur. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederim.

**Nezir Babur
Belenoluk köyü (Heşeta Jor)
Pervari / Siirt**

Göçerlere yayla yasağı

Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu'na Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin 13 Mayıs 1990 gün ve Özl. Klm. 26.90/1131 Sayılı genelgeleleri gereği, Siirt Valiliğinin 22 Mayıs 1990 tarihli "Göçer Mütasade Belgesine" rağmen, bizler Şirvan Mehnediyan göçerleri, Şirvan-Bitlis güzergahında olmadık zorluklarla karşılaştık. Yüzyıllardır gittiğimiz yaylalara, sanki kaçakçılık yapıyormuşuz gibi gece boyunca hayvanlarımıza birlikte yol alarak ulaşabildik. Yol boyunca her türlü hakaretlerle karşılaştık. Bizlerden haraç alındı. Ruhsatlı silahlara el konuldu. Askerler tarafından görülen sürüler zorla kamyonlara bindirilerek insanlarımız dövdü. Bitlis Armutbaşı'nda sürüllerini kamyonlardan indiren yankınları dövdüler. Karayolu ve yaylalar aynı güzergahta değil. Bizlerin kamyon tutacak milyonlarımıza ve bekleme sonucu hayvanlarımıza oluşan sarılık hastalığının yarattığı zayıflayıacak gücümüz yok. Valiliklerin verdiği izin belgelerinin ne anlamı kalyor bu uygulamalar

karşısında. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederim.

**31.5.1990
Kasım Alpagut
Şirvan Tavan Köyü**

Köy boşaltmak, göçertmek için baskı, entrika, tehditler ve geri dönmeye engelleme

Ben Şirvan Ormanbağı (İskambö) köyü halkındanum. Köyümüz 130 haneli. Binden fazla nüfusum var. Köyde 30 korucu mevcut. Bunlar canlarının istediği gibi davranışma hakkını kendilerinde görüyorlar. Bunlardan Sabri Yörükli, Şakir Yörükli ve Maşallah Önyıldız ve kardeşleri köyde devlet içinde devletler.

Bunlar Sabri Önyıldız'ın evine gece girerek odun motorunu gaspettiler. Bir yıl sonra Maşallah Dayan'a satmıştır. Odun kesimi sırasında durum ortaya çıktı. Para karşılığında bu vatandaşda satılmıştı. Ali ve Salih Önyıldız bunların baskuları sonucu evlerini Manisa'ya götürüyorlar. Evin, arazim, bağlarım köyde olmasına rağmen ben de onlardan dolayı Siirt merkeze geldim. Köydeki gayrimenkulümden yarananmıyorum. Bana "Köye girmesin abilerin gibi sen de Manisa'ya git" diyorlar. Köyde var olan evime 300.000 lira karşılığında el koydular. Defalarca istediler ben vermedim. En son seferde tehdit ederek 300.000 lira karşılığında evime el koydular. Köyde yakın olan ormanlık sahaya el koyarak tüm odunları kesip sattılar. Hiç bir köyü yararlanamadı orman gelirinden.

Ben köye dönmek istiyorum. Burada perişanım, kira ödülüyorum, 8 nüfusum var. Şu anda evimi yıkıp yerine betonarme ev yapmaktadır. Ben hangi birime başvurup hakkumu arayacağım. Ben 100 adet kaval dikmişim. Hepsi söküp attılar. Köylülere ve çevre köylülere ait olan kavaklara el koyarak bir bölümünü sattılar. Bir bölümünü ev yapmakta kullanıyorlar. Eruh, Finik göçerleri Bitlis'e yaylaya gitmek onların hayvanlarına el koydular. Göçerleri dövdüler. Kendilerinin daha önce hiç bir gayrimenkulü olmamasına rağmen, bugün sahip oldukları mal varlığını zorbalıkla el koymak, çalarak tehditle elde etmişlerdir. Köylüye hakaret ediyorlar. Kimisini dövüyorlar.

Bunlara silah verenler bunların durumlarını bilmiyorlar mı? Maşallah Önyıldız ve çetesini, insanlara karşı hodri meydan okuma cesaretini nereden alıyorlar? Anayasaya insanlara verilen hakları gaspetme yürekliğini bu insanlar kendilerinde nasıl buluyorlar? İddialarının doğruluğunu tespit için bütün köylülerin ve il genel meclisi üyesi Hamza Önyıldız'ın tanıklıklarına başvurulabilir. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederim.

**Sadık Önyıldız
Şirvan Ormanbağı Köylüsü
Siirt / 3.9.1990**

Adres: Conkbayırı Mah. 99 Sok. No. 20 / Siirt

**Valilik Makamına
Siirt**
Biz Şirvan Kirazlı (Havkes)

köyü halkındanız. Bizim köyümüzün suyu Şirvan merkeze verildi. Bir yila yakın bir süredir su Şirvan'a akıyor. Köye birbuçuk kilometre uzaklıktaki su künklere kırılmış. Bunun üzerine köyümüzden beş kişi Yarımtepe (Deşadere) karakolunda üç gece ve iki gün tutuldular. Abdulkadir Belet iki gün boyunca falakaya yatırılmış. Çobanlarımızdan ikisini de istiyorlar. Bugün 6 kişiyi tekrar Yarımtepe köyü karakoluna istiyorlar.

Biz 1.5 km. uzaklıktaki künklere kimin kirdiğini nerden bileyceğiz? Çevrede o kadar köy ve hayvan mevcutken, bizim insanların alınıp suçlanması, falakaya çekilmesi ve kimlerin künklere kurdıklarını belirtmeleri, başkaları üzerinde ifade vermeye zorlanmaları hangi mantığa dayanıyor? Bilmediğimiz halde nasıl başkalarını suçlarız? Hangi delillere dayanarak bizleri suçlu ilan ediyorlar ve insanlarımız falakaya çekiliyor? Çevredeki askeri birimler olayı nasıl kimin yaptığıni bilmiyorlarsa, biz de aynı durumdayız. Bugün insanların tekrar falakaya yatırılması korkusuya iç içeyiz. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederim.

**Ömer Belet
Kirazlı Köyü Şirvan
Siirt / 21.6.1990**

**Valilik Makamına
Siirt**
Ekli dilekçe ile köyümü dönceğime dair makamımıza 21.5.1990 tarihinde müracaat etmişim. Müracaat üzerine dilekçemiz İl Jandarma Alay Komutanlığına havaile edildi. Dilekçemizi alaya götürdü. Orada bize sözü olarak serbestçe köyümüze gidebileceğimiz bildirildi.

Bunun üzerine bugün 56 DA 375 plakali kamyonu kiralayarak evimi yükledim ve köye doğru yola koyuldum. Çelik'te yolda bekleyen ve Çelik Jandarma karakolunda görevli askerler tarafından durdurulduk. Karakola gitmemiz istendi. Karakola gitmemde orada bulunan Fındık Jandarma Bölük Komutanı olduğunu bildiğim fakat ismini bilmediğim Binbaşı, köye gidişime müsaade etmeyeceğini belirtti. Kendisine bu konuda valiliğe müracaatım olduğunu ve bana gerekli müsaadenin verildiğini söylediğim halde, yine de müsaade etmeyeceğini, vali veya alay komutanının kendileri de gelse, yine de bırakmayıcağını söyledi ve beni oradan geri gönderdi. Yükli olan araba ve arabada bulunan çocukların halen hükümet konuğu önünde beklemektedir.

Derdime bir çarenin bulunmasını saygıyla arz ederim.

**Mehmet Şen
30.5.1990**

Adres: Sabit bir ikametgahım yok. Halen 56 DA 357 plakali araç içinde ve Siirt Hükümet Konağı önünde bekliyorum.

**Valilik Makamına
Siirt**
Bizler Ağaçyurdu halkındanız. Köyün muhtarı sürekli baskı uyguluyordu. Asıl şikayetler huzursuzluk yaratmak. En son olarak da 3-4 aydır silah alıp koruyucu olmamız için baskı uyguluyor. Korucu olmadığımız takdirde evden çıkmamıza müsaade et-

meyeceklerini belirtiyorlardı. Bağlarımıza temizleyemedik, tarlalarımıza ekemedik baskularından dolayı. Köyü terk etmekten başka çıkar yolumuz kalmadı.

Şu anda üç ev, Batman'da yer bulduk. Evlerimizi taşımak istiyoruz. Fakat köy muhtarı ve askerler eşyalarımızı ve çocuklarımız köyden çıkarmamıza müsaade etmiyorlar. Zorla koruyucu yapıp köyde iskana tabi tutmak istiyorlar.

Bizlere gereken yardımın yapılmasını saygımla arz ederiz.

**Eruh Ağaçyurdu Köyü
Abdullah Baykara, Resul Baykara, Ali Baykara**

tarihinde köye döneceğimi bildirmiştim. Belirttiğim tarihte köye gitmek üzere yola koyuldu. Fakat Dikboğaz (Reşiné) köyü karakol komutanı astb. Abdülvahap beni köye bırakmadı. Ancak gündüzleri köye gidebileceğimi, geceleri köyde kalmama müsaade etmeyeceğini söyledi.

Bunun üzerine evimi köyümüze yaklaşık yaya olarak bir saat mesafede bulunan Bozath (Besnê) köyüne götürdüm. Bu durumu tekrar Siirt'e gelerek vilayet makamına arz ettim. Dilékem alay komutanlığına havaile edildi. Sonucu beklemem istendi.

Durum böyle iken yaklaşık 15 gün evvel sözü edilen karakola çağrıldım. Karakolda Astb. Abdülvahap ile Dikboğaz (Reşiné) köyü muhtarı ve korucu başı Osman Acar bana hakaret ederek ve beni döverek zorla bana evrak imzalattılar. Bana imzalanan evrakın içeriğini bilmiyorum.

Bana zorla evrak imzalatan, bana hakaret ederek beni döven karakol komutanı astb. Abdülvahap ve korucu başı Osman Acar'dan davacı ve şikayetçiym.

Köyümde dönmek istiyorum. Siz ilgililerden istirhamım köyümde dönüşümü sağlanması, buna için bana köye dönebileceğime dair bir belgenin verilmesi, Dikboğaz (Reşiné) köyü karakolu ve aynı köyün köy korucularının serinden korunmanın sağlanma-

**Salih Yıldız
9.7.1990**

Adres: Bozath Köyü, Eruh / Siirt

Basına

Biz Eruh-Budamış (İspendikan) köyünün Dara mezarı halkındanız. Köyü boşaltmamız için defalarca tehdit edildik. Köyün tüm arazisi bize aittir. Bizlerin tek gelir kaynağı arazimizden ve bağlarımızdan elde ettiğimiz gelirdir. 16.6.1990 günü askerler ve korucular köye giderek hayvanları gasp edip götürürüler. Hayvanları köyde bırakıp otlatmamız mümkün değil. Ayrıca sıcakta sarişık oluyorlar, sütten kesilip kilo atıyorlar. Sıcaktan boğulmalar oluyor. Köye yakın yerde su kaynağı olmadığı için kesinlikle hayvanları sulamamız mümkün değil.

Köyde 11 koruyucu mevcut.

Ben durumu Eruh tabur komutanı binbaşı Adnan'la görüştüm. Bana "S.kt.r olun gidin, zaten git deceksiniz. Biz de geride kalanların kimler olduğunu anlayacağız, temizleyeceğiz" dedi. Bize her zaman hayvanlarımız var. Bunları köyde ekili alanlarda otlatmamız mümkün değil. Ayrıca sıcakta sarişık oluyorlar, sütten kesilip kilo atıyorlar. Her birimiz on nüfusuz. Köyden başka yerde yaşamamız mümkün değil. Hayvanları köye hapsetmek demek, bizi aşıklıkla, sefaletle yüz yüze bırakmak demektir.

Yüz yüze kaldığımız zararları nerden, ne şekilde karşılayacaklar. Köyde 80-90 asker mevcut, koruyucu da var. Buna rağmen biz neden bu yaptırımla karşı karşıya kalmışız? Bizim isteğimiz, 45 dakika mesafedeki otlaklarımızdan ve sudan yararlanmak. Gerkenin yapılmasını ve durumuzun göz önüne alınmasını saygımla arz ederim.

**Ramazan Ekinci
Eruh-Çizmeli (Nivilan) Köyü muhtarı
Siirt / 28.6.1990**

**I. J. Aly. K.
İmza
Valiye havale
28.06.1990**

**Olağanüstü Hal Valiliğine
Siirt**

Erku Budamış köyü, Dara mezarı halkı adına; Emin Özdemir, Salih Özdemir, Şefik Özdemir / Siirt

Biz köyümüzü boşaltamayız.

Biz korucuları ve askerlerin saldıruları ile karşı karşiyayız.

Bize gerekten yardımın yapılmasını ve durumumuzun gözönüne alınmasını saygımla arz ederiz.

Araştırma raporu

Botan bölgesi insansızlaştırılıyor

Araştırmalar sonucu edinilen izlenimle ve zorbalığa maruz kalan köylülerin anlatımları, Botan bölgesini insansızlaştırma operasyonunu bütün boyutlarıyla açıklar nitelikte olup, vahşet boyutlarına varan baskı politikasının yaşayan canlı belgelerini teşkil etmektedir.

Şırnak-Ulusoy karayolu üzerindeki Balveren (Gundikê Melle) köyünde, kıl çadırlarda barınan köylülerden 30 yaşındaki **Fatma Kartal**, kucağındaki emzikli bebeğiyle şöyle sesleniyordu:

"Köyümüzü boşaltmadan önce, 10 gün kadar hayvanlarımıza otlatmaya çikarmamıza, hastalarımızı şehirde doktora götürmeye ve erzak almamıza izin vermediler. Hamile kadınlarla zorla halay çektiğimiz ve ziplatarak çocukların düşürmeye çalışıyorduk. Bizleri sık sık rahatsız edip, köyümüz "terörist"lerin gelip gelmediğini soruyorlardı. Evlerimize geceleri ateş ediliyor, sabahleyinde 'bakınız gece köye teröristler gelmiş, siz bize haber vermiyorsunuz' diyorlardı. Askerler topladığımız odunları alıyor, kendileri kullanıyor, bizden yumurta, ekmek, tavuk vs. bir çok şey istiyorlar, bizlerde 'yok' deyince 'siz teröristlere veriyorsunuzda, bize niye vermiyorsunuz?' diyerek ağır hakaretler ediyorlardı."

Yine Balveren köyündeki kıl çadırlarda, heyetimize yapılan incelemeler sırasında bir saat içinde Ulusoy yönünde Şırnak'a traktörle göç eden dört aileye rastladık. Rakam ve süre göğün şiddetini açıklamaktadır. Bunlardan, evinden kurtardığı direkleri, bir kaç yatağı, eşi ve çocukların bir traktöre yükleyip, Şırnak'a doğru yola çıkan 35 yaşlarındaki **Abdulaziz Güllü** durdurup sorduğumuzda, ilginç yanıtlar aldı:

"Ben Pervari'ye bağlı Sarıyaprak köyündenim. Köyümüz toplam 60 haneliydi. Tüm evlerimiz, otlarımız ve köyümüz civarındaki ormanlar yakıldı. Ya korucu olursunuz yada defolup gidersiniz" diyorlardı. Biz, tüm tehditlere rağmen korucu olmayı kabul etmedik. Halen köyümüzde Doğan köyü bölüğünden gelen çok sayıda asker var. Hayvanlarımıza ucuza satmak zorunda kaldık. Şu anda Şırnak'a gidiyoruz ve orada çadır kuracağız. Baskılar dolayısıyla köyümüzden şu ana kadar 20 kişi gerilla katıldı. Beşinin şehit olduğunu biliyoruz, cenazelerini istedik ama vermediler." diyerek bölgemdeki genel durumu özetliyor.

Şırnak-Eruh karayolu üzerinde, Şırnak'a 20 km. uzaklıktaki Mılaçkale semtindeki kıl çadırlarda kalan köylülerden 65 yaşındaki **Mehmet Coşkun** ise şöyle diyor:

"Dört yıldır, 200 hane burada kıl çadırlarda kalmaktayız. Nüfusumuz 1500 kişi civarındadır. Bine yakın çocuğumuz var, bunlardan 300'ü sıfır-üç yaş arasındadır. Karda kışta bu koşullarda yaşamaktayız ve ağılla karşı karşıyayız. Devlet güçlerinin baskısı sonucu buraya gelmek zorunda kaldık. Evlerimizi yaktılar, çok işkence gördük. Ben 10 kez gözaltına alındım, her seferinde gözümüzü bağlayarak işkence ettiler. Bizden köy korucusu olmamız isteniyordu, kabul etmeyeince de tümümüzü topraklarımızdan attılar, yerleşim birimlerimiz olan Xwarê Pizo, Deşik, Xwedan, Ebasan, Bawa, Cindê, Törkiz, Dimilyan'ın Serbest, Index, Dimdimo ve Saro mezarlarını yakıp ynkarak haritadan sildiler. Tarafımıza hergangi bir kamulaştırma bedeli ödenmedi, ancak dört yıllık uğraşlarımız sonucu, bu mevkide evlerimizi, yeniden inşa etmek için devletten bir miktar biriket ve çimento yardımı koparabildik, hepsi o kadar... Sizlerden bu ağır sorunlarımızı herkese ve tüm dünyaya duyurmanızı istiyoruz."

Balveren köyündeki kıl çadırlarda kalan köylülerden 7 çocuklu dul kadın, **Sarıya Çevik** tüm hiddetiyle şöyle bağıryordu:

"Vahşeti asker ve korucular birlikte yapıyorlar. Beslenecek, barınacak hiç bir şeyimiz kalmadı, evimiz ve içindeki yataklarımızda yakıldı. Sadece işte şu eşeğimiz kaldı. Ucuzuna satmıştık hayvanlardan sağladığımız kaynaklarda yakında tükenecik ve elimizde hiç bir şey kalmayacak."

Sarıdağ (Dimilyan) köyü mahtarı 54 yaşındaki **Derviş Göktaş** ise sorunun bir başka boyutunu değerlendirdi:

"4 yıldan beri çadırlarda, çok kötü koşullardayız. Hiç bir zaman sağlık kontrolünden geçirilmemiş. Soğuk algınlığı, üst solunum yolu ve bağırsak hastalıkları en sık görülen hastalıklardır. Son zamanlarda çocuk ölümleri de olağanüstü derecede arttı." diyerek hipokrat yeminli doktorlarımıza sesleniyordu.

Törkiz köyü Saro mezasından **Abdullah Işık**:

"Evlerimiz içindeki eşyalarla birlikte, ikibucuk ay önce, Güneyçam Jandarma Taburundan gelen askerlerce yakıldı. Ormanlarımı, hayvan yemleri ve otlarımız ateşe verildi. Kardeşim İbrahim Işık'a ait 2 ton kadar peynir mahzenden çıkarılarak, kasaturalarla parçalanıp telef edildi. Şu anda çadırlarda kalmıyoruz. Mahkemededen hasar tespiti istedik, verilen zararı 120 milyon TL. olarak saptadılar, ama hiç bir sonuç almadık." diyerek ekonomik dinamiklere yönelen darbeyi, talanı ve vahşetin boyutlarını sergiliyor.

Pevari'nin Sarıyaprak köyünden göç eden 60 yaşındaki **Salih Demir**'i dinliyoruz:

"Köyümüz 60 haneliydi. 2 ay önce köye gelen Doğan köyü bölüğünden askerler ile civarındaki köy korucuları, kişlik yem ve samanlıklarımızla birlikte, bahçe ve harmandaki buğdaylarını da yaktılar. Bütün evlerimizi ve 90 kadar arı kovanımızı ateşe verdiler. Köyümüz boşaltıldıktan sonra top ateşine tutuldu. Geride 10 bin dönüm sulu arazimiz kaldı. Şu anda burada, Geçitboyu (Biryani) köyünde 56 aile kıl çadırlarda, çok kötü koşullarda yaşamaktayız. 0-3 yaş grubunda 100 civarında emzikli bebeğimiz var, çocukların arasında hastalıklar başlıyor. Su sıkıntımız ve temizlik sorunlarımız had safhada..."

Şırnak iline bağlı Dereler (Avyan) köyünden 55 yaşındaki **İbrahim Çevik** çok daha ilginç açıklamalarda bulunuyor. Şırnak'tan Ankara'ya ve tüm insanlığa sesleniyor:

"Yillardır yaşadığımız bu ata topraklarında hiç bir zaman bu düzeye bir baskı ve zorbalık görmedik. Köyümüzde bağlı 12 mezra tamamen yakıldı. Üzerimizdeki elbiselerden başka bir şeyimiz kalmadı. Nüfusumuz toplam 850 kişi kadardı. Bizi zorla köy korucusu yapmak istiyorlardı. Biz de onlara 'Köyümüz gençleri zaten askerlik yapıyorlar, birde bize mi askerlik yaparıcaksınız?' diyerek tekliflerini reddettiğimiz. Gece evden dışarı çıkmamız yasak olduğundan, 5 yıl boyunca pisliklerimizi gazete kağıtları üzerine yapmak zorunda kaldık. Geceler camiye bile gitmemize izin vermiyorlardı. Bazi geceler, 2-3 sefer kapılarımıza çalıp bizi rahasız ediyorlardı. O hale geldik ki, çocukların korkutmak için 'susun jandarma geliyor' diyorlardı. Artık bu vahşetten sonra, devletten hiç bir beklenimiz kalmamıştır. Zaten yapabilecekleri en kötü uygulamaları yaptılar. Son olarak size şunu söylemek istiyorum. Bakınız ben yaşı bir keçi çobanıyım. Kimseye akıl verecek durumda değilim. Ama Özal, Akbulut ve Aksu gibileri böyle devlet yönetiyorlarsa, ben 20 ülkeyi yönetebilirim. Hiç bir şeyden korkumuz kalmadı. Bunu aynen böyle yazın..."

Köylü anlatımları ve bölgede yapılan araştırmalar ışığında, heyetimiz, aşağıda belirtilen görüşlerin basın aracılığıyla kamuoyuna duyurulmasını kararlaştırdı.

1- Gerilla hereketinin etkin olduğu Botan bölgesinde, halka karşı her türlü şiddet uygulanarak yöreni tamamen insansızlaştırma politikası uygulamaya konmuştur. Bu politika çerçevesinde, koyunların melemediği, bal aralarının vizildiği, ormanların yakılarak çiplak dağların ortaya çıkarıldığı, çocuk seslerinin yankılanmadığı, ağaçsız, evsiz ve insansız bir bölge oluşturmak hedeflenmektedir. Vahşet boyutlarına varan bu insanlık dışı politikanın uygulamaları olarak, Şırnak'ın il olmadan önce sahip olduğu 38 köyden 27'si ve 81 mezranın tümü, köy koruculuğunu kabul etmedikleri gerekçesiyle boşaltılıp yakılmış, köylülere hiç bir kamulatırma bedeli ödenmeden topraklarından zorla göç ettirilmiştir. Varlıklı olanlar Adana, Mersin gibi illerin

<

gecekondu semtlerine göçerken, yoksullar kendi ülkelerinde mülteci konuma düşürülmüş, yaklaşan kişi koşullarında, sa-dece 0-3 yaş grubu 100'lerce körpe çocuğuyla, hastalarıyla, yol kenarlarında, bölgemdeki yol boyu köy civarında, Siirt ve Şırnak ili varoşlarında derme çatma kurdukları kıl çadırlarda barınmaya zorlanmışlardır. Bölgede Beytüşşebap, Uludere, Çatak, Güclükonak, Eruh ve Pervari'de köylerin boşaltılması bütün hızıyla sürdürmektedir. Bu hukuk dışı ve keyfi zorbalıkların sorumluları, insanlık suçu işlediklerini ve bu uygulamalarıyla bölgemdeki sorunları daha ağırlaştırarak, toplumumuzun bağında onarılmaz yaralar açtıklarını bilmelidirler.

2- Heyetimiz Nisan ayı başında cumhurbaşkanı, başbakan ve 2 büyük muhalefet parti arasında, Kurt sorununun çözümü konusunda ulaşılan mutabakatın devam ettiğini gözlemlemiştir. Mutabakatın özü, gerillaya devlet arasındaki "ara bölge"nin, yani halkın, şiddet kullanılarak ezilmesiydi. Bugün özellikle Botan bölgesinde yapılan, halka karşı dizgisiz ve ölçüsüz bir şiddetin uygulanmasıdır.

3- Heyetimiz köy boşaltmaların, özellikle Körfez krizinin başladığı Ağustos başında bu yana hızlandırdı tespit etmiştir. Hükümet, emperyalizmin Ortadoğu'da yaratığı toz duman ortamından yararlanarak şiddet politikasını pervasızca yürütmektedir. Türkiye'nin Avrupa Konseyi'ne, Olağanüstü halin uygulandığı 13 ilde İnsan Hakları Sözleşmesi'ne, bundan böyle uymayacağımı bildirmesinin anlamı, bütün çiplaklııyla bugün Botan'da gözlemleniyor, ormanlar ve meyve bahçeleri yok ediliyor. Bölgede halka karşıilan edilmiş bir savaş yürütülüyor. Masum insanların ölümü, artık sıradan olaylar haline gelmiştir.

4- Sansür ve sürgün kararnameleri tam anlamıyla hayatı geçirilmiş bulunuyor. Bölge toplu sürgünü yaşıyor. Tazminatsız, yol parasız ve olana vahşetiyle uygulanan zor sonucu köylerini terke zorlanan insanlar ilk durak olarak Şırnak, Siirt ve Cizre gibi merkezlere gelmekte ve işsizlik dolayısıyla buradan da büyük batı kentlerine gitmektedirler. Kısaca doğrudan batıya çiplak zor ile gerçekleştirilen bir sürgün olayı bütün şiddetiyle sürdürmektedir.

5- Türkiye basını bütün bu olup bitenlere karşı sessiz kalmayı tercih etmiştir. İstanbul'daki kalem ve gazete sahipleri bölge halkın yaşadığı trajediye sırtlarını dönmüşlerdir. Günlük basın, Nisan başında hakim sınıf mutabakatına verdiği desteği bu günde devam ettiğimizdir. Basını, tarsihel sorumluluklarını hatırlamaya bir kez daha çağrıyoruz.

6- Türkiye, geçenlerde imzaladığı BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne bazı çekinceler koydu. Buna göre Türkiye, "Çocukların ulusal ve uluslararası bilgi kaynaklarına ulaşma", "İnsan hakları, temel özgürlükler" ve kendi ulusal kimlikleri temelinde eğitim görme ve azınlık kültürünü, dilini, dinini kullanıp geliştirme" haklarını belirleyen 17, 29 ve 30. maddelerce çekince koymustur. Gerçekte ise Türkiye, Botanlı Kurt çocukların yaşama hakkına çekince koymustur. Evsiz kalmış ve en küçük sağlık olanaklarından uzakta, yüzlerce çocuk ölümle yüz yüzedir. Bağırsak ve üst solunum yolları enfeksiyonları yaygındır. Kötü beslenme çocuk sağlığını tehdit etmektedir.

7- Heyetimiz, bütün siyasal partileri, ulusal ve uluslararası demokratik kuruluşları ülkemizin aydınlarını ve parlementerlerini, bölge halkıyla dayanışmaya çağırıyor. Gelin, Şırnak köylüsünün kaderine ortak olun diyoruz. Bir hafta, on gün olsun, topraklarından kovulan köylüyle birlikte yaşayınız. Yurdunu, ana-baba evi hala terk etmemekte direnen köylünün bu haklı mücadeleşine omuz veriniz.

8- Silopi, Cizre, Nusaybin, Kızıltepe gibi ekonomisi esas olarak Irak'a yapılan ticarete dayanan bölge merkezleri, bugün birer "ölü kentler" haline gelmişlerdir. Esnafın durumunu ifade edecek kelimeyi Türkçe de bulmak zordur. Körfez krizinin yükü esas olarak Irak'la ticaretin yapıldığı "İpek Yolu" güzergahında bulunan kasabalar insanının üzerine binmiştir. Acil bir yardım programıyla doğan zararları edilmelidir.

9- Heyetimiz, Kızılay ve Kızılhaç'ı, ulusal ve uluslararası yardım kuruluşlarını, insan hakları savunucularını ve örgütlerini, köylerinden kovulan Botan bölgesi insanına yardım elini uzatmaya çağırır. Tabip ve eczacı odalarını durumu yerinde gözlemlerek için heyet göndermeye ve ilaç ihtiyacı olanları karşılanması için odalar bünyesinde bir kampanya açmaya davet eder.

10- Kurt sorununun çözümünde şiddet yolunda ısrar edenler halkı tamamen kayıp etmişlerdir. Şimdi ise, "kayıbettikleri halkı", "ortadan kaldırma" yolundadırlar. Bugün nerede ise her gün rastlanan "kaza ölümleri", yakılan köyler, şehirlerin, kasabaların etrafında çögulan çadırlar; önlem alınmazsa; demokratik bir muhalefet örgütlenmezse, yarınki toplu katliamın habercisidir. Herkesi, insanlık diyen herkesi sorumluluklarını hatırlatmaya ve mücadeleye davet ediyoruz

Ferit İlsever (SP Genel Başkanı), **Av. Zübeyir Aydar** (İHD Siirt Şb. Bşk.), **M. Salih Güneştekin** (Mak. Müh. Od. Böl. Tems.), **Tahir Elverdi** (HEP Diyarbakır İl YKÜ), **Ahmet Teymurtaş** (Petrol İş Batman Şb. Bşk.), **Refik Karakoç** (Zir. Müh. Od. Böl. Şb. YKÜ), **Hatip Dicle** (İHD Diyarbakır Şb. Başkanı), **Esat Bingöl** (İnş. Müh. Od. Diyarbakır YKÜ.), **Cemal Kahraman** (İHD Nusaybin İlçe Tems.)

>

ORTADOĞU'DA EMPERYALİST GÜÇLERİN DİPLOMASI TRAFİĞİ

Körfez bunalımının baş sorumlularından ABD, Körfez'deki asker varlığını 200.000'ne çıkaradırsın ve uzmanlar, ABD askeri varlığı ile onların taşıdığı yoz yaşam şeklinin kapalı, bir anlamda çağdaşı sosyal geleneklerle yönetilen Suudi toplumu üzerindeki etkisini inceleye dursunlar, öte yandan ABD'nin hiç de rahat olmadığı, Körfez kriziyle birlikte ABD silah tekellerinin karısını aşırı artmış olmasına rağmen, ABD yönetiminin hem içten hem de dıştan ciddi sorunlarla yüzüze bulunduğu açık.

ABD'ye sorun çıkanlar da daha çok müttefikleri durumunda olan güçler. Ortaya çıkan çelişkiler, bölge halklarını boğazlayıp boğazlamama ikilemi tarzında değil. Tümü boğazmadan yana, ancak sırtlan payında anlaşamıyorlar.

Emperyalist güçler konusunda büyük ölçüde pasif kalan SSCB yönetimi, yine de ABD'nin her isteğine evet diyemiyor. SSCB, ambargonun sonuna kadar zorlanması ve eğer bir askeri müdahale söz konusuysa, bunun, BM'in denetiminde olması ima ediyor. Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Eduard Şevardnadze'nin askeri müdahaleyi onaylama anımlına gelebilecek sözleri, Sovyet Yüksek Meclisi'nde temsilcilerin büyük tepkilere neden oldu. Ekim ayının ilk günlerinde Bağdat'a gidip, Saddam Hüseyin'e Gorbaçov'un özel mektubunu iletten özel temsilci Yevgeny Primakov'un neler söylediği açıklanmamakla birlikte, Saddam'a, "SSCB'nin ABD

planları karşısında yapacak bir şeyi olmadığını ve başının çarebine bakması gerektiğini" söylemiş olmalı.

ABD yönetimi, kendini tam izleyen İngiltere dışında diğer müttefikleriyle de sorulur. Fransa, ABD'yle çelişkilerini vurgulamaya özel önem gösteriyor. Mitterand, Körfez'e bunalımla birlikte giden ilk yabancı devlet başkanı oldu. Fransa devlet başkanı, bu gezisinde Suudi kralı ve BAE şeyhiyle görüştü, onlara ambargonun ve çarpımasız çözümün sonuna kadar zorlanmasılarından yana olduğunu açıkladı, ayrıca Körfez'deki Fransız birliklerini de denetlemekten geri durmadı. Mitterand'ın derdi başka. Irak, Körfez ülkeleri içinde Fransa'nın en büyük pazarı, bu da ABD'nin denetimine girerse, o zaman Fransa'nın elinde ne kalır diye düşünüyor olmalı Mitterand. Mitterand, başka bir formül de ortaya attı, "Irak birlikleri Kuveyt'ten çekildikten sonra, Kuveyt'te halkın tercihi için referandum yapılsın" dedi. Tabi, Irak geri çekilirse ve Irak işgalinden sonra demografik yapısı değişmiş Kuveyt'te halkın oylamasının bir anımlı kalırsa. Yine de bürokratları belirsizlige sürüklenen Körfez şeyhleri ve emirlerinin korkusunu daha da artırmaya yetti.

Ekim ayı başlarında gerçekleşen tam birleşmeden sonra oluşan Almanya devi ise kabina sağlamıyor. Birleşme konuşmasında, von Weizsäcker'in "Birleşmiş Almanya'nın Avrupa de-

mokrasisine katkısı daha büyük olacak" sözlerinin anlamı fazla kapalı olmadı. Anlaşan bu katkayı, Körfez krizini gerekçe yaparak, palazlanma gösterilerine girişmekten geçmek olarak görüyor Almanya'nın yöneticileri. Bonn hükümeti niyetlerini fazla gizlemiyor. Türk devletine 5.3 milyon Mark'lık askeri yardımın hükümet planlamasına alınma-

Gerhardt Stoltenberg

sından sonra, şimdi de Almanya Savunma Bakanı Gerhardt Stoltenberg'in "Almanya'nın Körfez'e asker göndermesinin öncünde hiç bir anayasal engel yoktur. Türkiye'nin talep etmesi durumunda asker gönderilebilir" sözleri, Almanya'nın dünya jandarmalığına adım atmada ne kadar hevesle çalıştığını göstermeye yetmektedir.

Almanya ile benzer duygular içinde olan bir diğer emperyalist güç de II. Dünya Savaşı'nın "mağduru" Japonya. Japonya da ekonomik palazlanmasının zirvesinde. Japon mallarının en

Toshiki Kaifu

büyük pazarı Körfez zengini Arap ülkeleri. Körfez petrolüne en fazla bağımlı olan ekonomi de Japonya ekonomisi. Bir anımda Japonya-Arap ekonomik işbirliği vardı. Japonya, bir daha 1973 petrol bunalımıyla, daha doğrusu petrol konusunda tümüyle

... ve vagon omuak istemiyor. Anlaşan Japonya da artık "gündün göstermenin" zamanı geldiğine inanıyor olmalı. Tümüyle ABD'den bağımsız değilse de Japonya'nın Körfez'e asker gönderme eğilimi, Japon parlamentosu ve halkın arasında büyük tepkiler aldı. Ortadoğu ülkelerine geziye çıkan Japonya Başbakanı Toshiki Kaifu ve Dışişleri Bakanı Taro Nakayama, izlenimlerinden artık harekete geçmenin zamanının geldiği anımları karışmış olmalıdır.

Göstergeler, insanı ister istemez 1952'yi 1990'la ve 1952'nin İngilteresi'ni, 1990'nın ABD'siyle kıyaslamaya götürür.

Emperyalist güçler, SSCB'nin canını okuduklarından emin olmuşlar ki, şimdi de tehlikeli zıtlaşmaya gitmeden birbirine karşı güç gösterisine giriyorlar. Bunların durumu, avi parçalamaya hazırlanan aç sırtlanları andırıyor.

Bölgедe gerginliğin kurbanları artıyor

Ambargonun Saddam üzerindeki etkileri belirsiz. Genel kanu etkili olmadığı yönünde. Irak'ın Kuveyt'ten savaşsız çekilmesi durumunda hak iddia ettiği Bubiyan ve Warbe adalarının kendisine verileceği yönündeki planlar, İran'dan sert tepki gördü. İran, saldırgan güçleri ambargoya uymamakla ve iki yüzlülük suçladı. Ürdün kaderine terk edilmiş, geleceği en belirsiz ülke durumunda. Suudi, ülkesindeki Yemen diplomatlarını sınır dışı ettikten sonra, şimdi de Yemen sınırına asker yığıyor, bu askerler arasında ABD birlikleri de var. Yemen hükümeti de, muhtemel bir ABD saldırısına karşı halkına silah dağıtıyor.

Filistin'deki olaylar ve halkın duygularını açık dile getiren gösterileri hem Arap gericiliğinin hem de ABD'nin rahatını kaçırttı.

Bu arada Saddam'ın kehanetini doğrulayan gelişmeler de oldu, Misir Meclis Başkanı Rifat el Mancup, 13 Ekim günü Kahire'de uğradığı bir silahlı saldırı

Devamı 18. sayfada

İsrailli fanatik bir tarikatın üyelerinin müslüman mahallelerindeki tahrifkerine karşı gösteri yapan Filistinli halka ateş açan İsrail askerleri, en az 22 Filistinliyi öldürüp, 70'ini yaraladılar.

Aşırı dinci Süleyman Mabedi Müritleri adlı Yahudi tarikatının üyeleri, Doğu Kudüs'ün Kubbet Ul Sahra kısmında bir mabedin temellerini atmak istediler. Çevrede bulunan Filistinli halk bu tahrife karşı gösteri yapınca, karşılıklı gerginlik taş çatışmasına dönüştü. Olaya müdahale eden İsrail ordusu, tarafları ayırmaya yerine doğrudan Filistinli halka saldırdı, helikopterler ve askeri araçlardan Filistinli silahsız göstericilerin üzerine göz yaşartıcı bombalar attı ve lastik mermiler sitti. Bu arada hakiki mermiler kullanıldı ve saldırı katliama dönüştü. 22 Filistinli'nin öldüğü ve en az 70'inin yaralandığı ajanslarca bildirildi. Filistinli yetkililer ise yaralı sayısının 1000 civarında olduğunu açıkladılar.

İsrail devleti, son yılların en büyük katliamını yapmakla yetermedi, Doğu Kudüs, Gazza ve Batı Şeria'da yaşayan 2 milyon civarındaki Filistinli halka soğğa çıkma yasağı uyguladı. Filistinli halkın izleyen protesto gösterilerine de saldırdı, aralarında Kudüs Müftü Yardımcısı Şeyh Muhammed El Cemal'in de olduğu çok sayıda etkin dini ve politik yöneticiyi de tutukladı. Suçlu İsrail devletinin yetkilileri, olayların dikkatleri Irak'ın Kuveyt'i işgalinden çekmeye yönelik tertip olduğunu ileri sürmekten de geri durmadılar.

Katliama uluslararası camia da büyük tepkiler oldu. Ancak bu tepkileri hemen ayırmaya tabi

İsrail'in bir yeni katliamı daha: 22 Filistinli katledildi

tutmak gerekiyor. Körfez bunalımı ve Saddam Hüseyin'i cezalandırmakla meşgul emperyalist güçler, üstelik Arap alemini derinden böldükleri bir dönemde, İsrail'in bu katliamını "huzur bozucu" ve "zamansız" buldukları içindir ki, İsrail'e sert tepki gösterdiler. Tepkiyi gösterenler arasında İngiltere ve ABD bile vardı. Ancak, İsrail'e yaptığı tepki göstermek "adet" haline getirilmiş olduğundan, emperyalist hükümetlerin tepkilerine, şumarık çocukların İsrail yetkililerinin güldüğü kuşkusuz.

Ortadoğu sorunlarına çıkar çelişkilerinden olacak, ABD'den belli noktalarda farklı yaklaşı-

ğını her vesileyle hissettiğen Fransa Devlet Başkanı Mitterand ise İsrail'i kınamasında "Kuveyt'in işgaliley Filistin sorunu arasında bağlantı kurarak, bir Ortadoğu Filistin konferansı'ndan yana olacağını" basına açıkladı.

FKÖ Merkez Komitesi ise Tunus'ta toplanarak durumu değerlendirdi. FKÖ'nün gündeminde işgal altındaki topraklarda silahlı direniş alternatifini değerlendirmek de vardı. FKÖ, BM Güvenlik Konseyi'nden işgal altındaki topraklarda kalan, Filistinli halkın korumasını üstlenmesini de talep etti. BM Genel Kurulu'nda İsrail'i kınayıca-

rar yumatılarak Güvenlik Konseyi'nden de geçirildi. Buna göre FKÖ'ün istediği, kısmen yerine getirilerek İsrail'e BM Genel Sekreterinin bir temsilcisini gönderiliyor.

Filistin'deki olaylar, dikkatlenen Körfez'e çevrildiği ve bir yerde Filistin sorununun taliye itildiği bir dönemde meydana geldi. 1987 Aralık ayında başlayan Filistin halk ayaklanması ve direnişi aktif durumunu birkaç ay südürebilmış, yalnızca terkedilmesi ve siyasi engellerden dolayı duraksamaya uğraşımuştur. Bu arada FKÖ öncülüğünde, emperyalist formüllere de bir dönem yattı, bu da Filistin halkına pahalıya malolmuş, halk ayaklanması olumsuz etkilerde bulunmuştur.

Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesiyle başlayan Körfez krizi, Filistin sorununu daha da geriye itti. FKÖ önderliği, halkın emperyalist işgale karşı olan duygularını, Saddam'ı politik olarak açık desteklemeye kanalize edici politik açıklamalara ve tutumlara yansıtınca, Arap gericiliği tarihsel bir fırsat olarak değerlendirildiler, FKÖ'ye karşı misilleme ve cezalandırma eylemlerine girişmeye başladılar.

Bu gelişme, İsrail ve ABD için bulunmaz fırıldaktı. Ancak İsrail'in "zamansız" katliamı, bu erken sevinçlerinin kesilmesine yol açtı. Filistin halkı günah keşifi değildi. Ortadoğu sorunu, emperyalist tekellerin petrol çıkarları ve Kuveyt şeyhleri gibi usakların

kurtulması sorunu değildi. Asıl sorun başta Kürdistan ve Filistin halkı olmak üzere bölgedeki ağır ulusal sorunların çözümlenmesi ve Ortadoğu'da halkçı-demokratik rejimlerin kurulması sorundur.

Filistin'deki gelişmeler, bu gerçek bir daha gösterdi. Halkların gücü ne olursa olsun, emperyalist işgal ve formülleri kabul etmiyorlar. Emperyalist işgal güçleri korkutan ve çatışma planlarını duraksatan da bu gelişmedir.

Gerçekte Filistin'deki halk hareketliliği hemen tüm bölge halklarında mevcuttur. Bu gerçeklik başta Filistinli politik güçler olmak üzere, bölgenin tüm halkçı güçlerinin önüne, yerine getirilmesi gereken ivedi görevleri ortaya çıkarmaktadır. FKÖ, artık hiç bir anımlı kalmanın, Arap Birliği temasıyla ne reye varılabilir? Bugün Filistin halkına en büyük darbeyi vuran gerici Arap rejimleridir. FKÖ, Mitterand gibi emperyalist devlet sözcülerinin, çıkarları için bir oyuncu olarak ileri sürüdükleri ve iki de bir ağızlarında sakız ettikleri "Ortadoğu Filistin Konferansı"na umut bağlamaya ne reye varılabilir? Her defasında Filistinli halk ayaklanarak, hem Arap gericiliğine ve hem de emperyalist formüllere karşı red protestolarını dile getirmiştir.

Bölge halklarının kurtuluş sorunları bir bütündür. Gericiliğe varacak bir milliyetçi tutumla kendisine uzatılan Arap olan her ele sarılan bir anlayışın, halkın isyanının ortaya çıkardığı birikimin erimesinden başka sonuç vermeyeceği defalarca ortaya çıkmıştır.

* * *

Avrupa Basınından

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

Frankfurter Rundschau, 11 Eylül

Bölgemin her tarafında, perde arkasından, "Gerilla halen beklemeye" söyletileri var. "Ama zamanında hareket ederse Türk ordusuna ağır darbe vurabilir" denilmektedir. Bunun nasıl yapılabileceğine örnek olarak da, 7 Eylül gecesi İpek Yolu üzerinde bulunan ve stratejik önemine haiz bir köprünün "Kurdistan İşçi Partisi" PKK tarafından dinamitlenmiş olması ve bir şeridinin kullanılmaz hale gelmesi gösterebilir. Bir gün önce sınır şehri Nusaybin halkı da güvenlik güçlerinin operasyonlarına karşı dükkanlarının kepenklerini kapatarak cevap verdiler.

Askerlerin üç PKK savaşçısının cenazelerini ailelerine vermeyi reddetmesi protestolara yol açmış ve bunun sonucu şehir işgal edilmiştir. Tanklar ve özel komando timleri şehre girerek kilitli bulunan dükkanları balta ve demir keskiler ile kırmışlar, daha sonra da şehri kuşatmışlardır. 100'den fazla tutuklama ile şehir "sakinleştirilmiş", ancak çevrede huzursuzluk halen devam etmektedir.

Türk ordusunun anti-gerilla harekatı, yani iç savaş, Körfez krizi öne sürüp halen hızla bir tempoya sürdürülmemektedir. Nitekim, iki Kürt şehri olan Eruh ile Şırnak arasında bulunan 12 köy, geçen ay boyunca tamamen boşaltılmışlardır. Burada yaşayan halka -ki bunlar, halen ana yol boyunca göçebe çadırlarında yaşıyor-, "Savaştan kaçmak zorunda oldukları" uyarısında bulunmuştur. Ancak sınır vilayeti olan Siirt'ten gelen ve başlarında vali, belediye başkanı ve bütün partilerin temsilcileri bulunan otuz kişilik bir delegasyona, Türk-Irak sınırındaki bölgelerin, "Irak-Kurdistan cephesi" olarak açılagası söylemiştir. Ancak bu haber bölgeye memnuniyet yaratmamıştır. Çünkü, Körfez savaşında tarafların, "öbür tarafın Kürtlerini" nasıl kullandığı hala hatırlardan silinmemiştir. Her tarafta dağıtılan bildirilerde, "Böyle bir durumun tekrarının mutlaka önüne geçmemeliyiz" denilmektedir. Kahveerde, yollarda ve bazı resmi dairelerde, "Bu savaş Kürtlerin savaşı değildir" denilmekte ve "ancak Kürtlerin geleceği bir savaştır. Çünkü Kürtler, tarih boyunca çok defa kullanılmışlardır."

Kapalı kapılar arasında bu konu hakkında konuşulurken, bir kadın tartışmaya katılıyor. Öğullarından ikisi dağlarda, bir gelini ise Diyarbakır hapishanesinde tutuklu bulunmaktadır. "Bizi petrol ne ilgilendirir, biz bununla zaten zengin olmayacağız. Size bir şey söyleyem: Gözlerimi kirpmadan bütün oğullarımı, orada ölseler bile, dağa gönderirim. Ancak hiçbirini Türk hükümetine asker olarak vermem."

L'HEBDO, 13 Eylül

İki Türkiye'nin savaşı

Bağdat'a doğru inen bu asfalt şerit, eski ipekyolu ludur. Bugün, bu yumuşak isim çok saçma görünüyor; orada sertlik, korku, sıkıntı ve karmaşadan başka bir şey yoktur. Türkiye'nin yaralarının, sıkıntılarının ve bölünmesinin düşgüm yeri olan Cizre; Suriye ve Irak'ı gizleyen kahverengi kum yığınları arasında güneş tarafından ezilmiş gibi yamyassi.

... Bu Güneydoğu Anadolu'da hayal etmeye bile cesaret edilmeyecek bir sefalet var. Özellikle Ankara'nın inanılmamasını arzu ettiği, fakat burada bütün çıplaklııyla kendini gösteren bir savaş: Bu savaş Kürtler'in köküne kibrıt suyu dökmek, yok etmek için özel timleriyle Türk ordusunun savaşı.

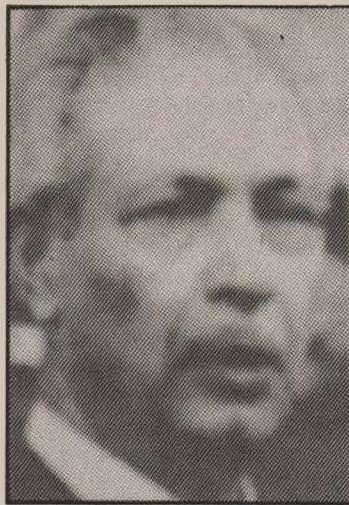
Bu genişlemiş kasaba, Cizre'de gerçekten 60.000 nüfus var mı? Küçük dükkanlarla dolu anayol bile asfaltlanmadı, kurumuş bir nehir yatağını andıran, araçlar tarafından parçalanmış, adeta sürülmüş bir tarla gibi. Ana yolun sonunda, kenardaki evlerden sonra savaş siniri başlıyor. Cizre, başka yerden getirilip yerleştirilmiş, lime lime olmuş dağlımsız bir parça demir perde gibi duruyor orada. Türk ordusu, Irak yönüne ve Suriye sınırı boyunca yüzlerce kilometrelük bir alanda yüksek dikenli tellerle çifte barikat kurmuş; mayınlandı söylenen insansızlaştırılmış bir bölgeyi surlayan her iki yüz metrede bir gözleme kuleleri kurulmuş, güneşin batmasından itibaren, barikatları aydınlatmak için tüm sınır boyunca ışıklar yanıyor. Türkiye, bu şaşkınlık verici sınır hattıyla, Kürdistan İşçi Partisi, PKK gerillaların sizmasını önyekeğini iddia ediyor. Bütün bunlar, onun Kürtler'e karşı yürtüğü savaşta bozguna uğradığını gösteriyor...

Bu ithal savaşın Türk tezi, şüphesiz ki tutmuyor. Mart ayından beri gözetleme kuleli uzun barikatların kurulması çok gülünç. Beş yıl önce silahlı mücadelenin patlamışından bu yana, Türk ordusunun yoğun varlığına rağmen, 1920'li yıllarda beri kemalist Türkiye'nin izlediği zoraki asimilasyon politikasına karşı, isimlerinin, kültürlerinin, dillerinin, kinlıklarının inkarına, maruz kaldıkları baskı ve zulme karşı Güneydoğu şehirlerinin Kürt nüfusu, ilk defa baharda ayaklandı.

... Bugün Nusaybin'de birkaç haftadan beri sokaklar sakin. Fakat, intifada kalkmış Gaza'yı anımsatan bir gerilim hissediliyor. Kamufle edilmiş askerlerle dolu askeri araçlar sokaklarda yavaşça hareket edip, sık sık durarak içeriye doğru ilerliyorlar. Ana yolda alçak ve uzun bir askeri konvoy bir bakkalın önünde durmuş, askerler iniyorlar. Bakkal, tezgahının arkasında bakişlarıyla onları kurşunluyor, sanki dükkanına girmelerine engel olacak gücü varmış gibi.

Ortadoğu'da emperyalist güçlerin diploması...

Başpagina sayfa 17'de

Rifat el Mancup

sonucu 2 muhafizıyla birlikte öldürdü. Bu suikast, ABD yanlısı Arap rejimlerinin yöneticilerini korkutmaya yetti. Sadece onlar değil, emperyalist hükümetler de, Saddam Hüseyin'in petrol yataklarını tahrif, İsrail'e saldırı ve bir anamda "terör" tehditlerini iyice ciddiye alıyorlar.

General Aoun

15 günün ilginç bir gelişmesi de Lübnan'da oldu. Suriye ordusu ve savaş uçaklarının desteği Lübnan resmi ordu güçlerinin saldırılmasına dayanamayan Falañist ası lider General Aoun, teslim oldu. Aoun'a Fransa siyasi sigırmına hakkı tanındı. Anlaşan, Saddam'la uğraşan bir dönemde emperyalist güçler, bir de Lübnan "belası"yla uğraşmak istemediler. Bilindiği gibi Aoun'u hem Fransa, hem İsrail, hem de Saddam Hüseyin destekliyordu. Aoun'un şimdilik sahneneden çekilmesi Suriye'nin Lübnan'daki bir anlamda tek söz sahibi konumun güçlenmesi anmasına geliyor. Çünkü hem Lübnan Başbakanı, hem de Cumhurbaşkanı Hravi, Suriye yanlısı.

Faşist Türk rejimi yapayalnız

Turgut Özal'ın Eylül ayı sonlarına denk gelen uzun ve skandal dolu ABD gezisi başarısızlıkla sonuçlandı denebilir. Turgut Özal'ın ABD'ye "serbest ticaret antlaşması" önermesi, gerçekleşmesi olanaksız bir saçma öneri olarak değerlendirildi. Yunanistan'la Türk devleti arasındaki 7/10 olarak bilinen ABD askeri yardımını oranla değiştirdi. Türk ordusunun modernizasyonu için umulan ABD askeri yardımını da sağlanamadı. Kıbrıs dosyası da kapalı çekmecelerde

kaldı. ABD yetkililerinin "Türkiye AET'ye alınmalı" şeklindeki açıklamaları Avrupa AET üyesi hükümetlerin tepkisine yolaçtı. Avrupa'dakiler Türk hükümetinin aşırı ABD yanlısı politikasına hem tepki duydukları, hem de güldüler. Nitekim, Washington'dayken Newsweek dergisinde röportajı çıkan Turgut Özal'ın "Türkiye hem petrol boru hattını kapatti, hem sınıra 40 bin asker yığıdı, hem de ambargoya tam uyarak ABD'nin sadık dostu olduğunu gösterdi" sözleri, aynı derginin yorumunda "tamam, Batı çıkarlarının iyi bir bekçisi sin, ama önemini de abartığın kadar değil" değerlendirmesine tabi tutuldu.

Öte yandan Türkiye'deki koşullar, faşist rejimi tam bir darboğaza sürüklemiş durumda. Türkiye'de turizm öldü gibi. Turgut Özal'ın büyük bir şasaa ile açılışını yaptığı 5 yıldızlı oteller şimdi sinek avlıyor. Araştırmalar, gelecek yıl Türkiye'ye olan rezervasyonların yarıdan fazlasının şimdiden iptal edildiğini gösteriyor. Ekonomi durma noktasında. Türkiye'nin ticaret açığı şimdiden 5 milyar doları aştı. Bunun yıl sonuna kadar 8 milyar doları geçeceği hesaplanıyor. İşten atılan işçilerin sayısı o kadar kabarık ki, basın bunları izlemede zorlanıyor. Körfeze ticaretten yararlanan orta kesimler ve bunlara dayanan üretim ve ticaret sektörü tümüyle durmuş. Bu durgunluk akaryakıt zamlarına, bu zamlar da diğer tüketim maddelerinin zamına yolaçıyor.

İşçilerin içinde bulunduğu dayanılmaz duruma tepkileri, işçi sendikaları ve Türk sol güçlerinin basiretsizliğinden eylem düşüsemiyor.

Turgut Özal, ABD'den umduğu ekonomik yardımını almadı. Türkiye'ye Ekim ayı başlarında gelen Japon Başbakanının da Türkiye'ye verdiği ekonomik yardım devede kulak kaldı.

John Galvin

Irak'a müdahaledeki belirsizlik, hükümetin yaratmak istediği yayılmayı ilgili pembe hayallerin yerini karamsarlığa terketteşmesine yolaçtı. Türkiye'ye gelen ve Türk ordusunun tatbikatlarını izleyen NATO Müttefik Kuvvetler Komutanı, ABD'li Orge-

neral John Galvin'in, "Türkiye'ye birleşik NATO ordusu konuşlandırılabilir" sözleri de ilgi den çok tepkilere yolaçtı.

Tam bir çıkmaza giren Türk devleti, çareyi terorizme sarılmış buluyor. Devlet terör Kürdistan'da zaten resmen açıklandan fiili bir soykırım savaşına dönüştürümüş durumda. Şimdi de kendine özgü yöntemlerle devlet terör Türkiye'de de artıyor. Son iki aydır Türkiye'de siyasi cinayetler birbirini izlemektedir. Eylemlerinin siyasadır ürünü topalamaktan yoksun Türkiye sol örgütleri, salt bu yüzden haklı ve doğru eylemlerinin devlet eylemleriyle içe girmesini önleyemiyorlar. Faşist devlet, kendi eliyle yaptığı terör eylemleriyle, dikkatleri toplumsal sorunlardan uzaklaştırıyor, toplumu tehdit etmeyi ve yılmayı hedefliyor. Aslında terör olarak nitelendirilebilecek eylemlerin devlete ve MİT'e dayandığına dair toplumun geniş kesimlerinin kanısı ortak. ABD'nin Ankara Büyükelçisi, Türkiye'deki ABD vatandaşlarına gönderdiği 12 Ekim tarihli mektupta, "Türkiye'de önemizdeki üç hafta terör eylemlerinde artış olacak" değerlendirmesine yer vererek, can güvenlikleri konusunda önlem almalarını isted. ABD elçisinin bu "duyarlılığı", terörün kaynağı konusunda kuşkuya yer bırakmıyor.

Turgut Özal, şimdiden Körfez turuna çıktı. Özal, Suudi Arabistan, Katar, BAE ve Suriye'ye gidecek. Özal'ın gezisi konusunda çeşitli yorumlar yapılmıyor. Özal'ın, gittiği ülkelerin yöneticilerine, Türk devletinin Körfez krizine bakışını anlatacağı belli. Yorumcular gezinin ekonomik yardım almayı yönelik olduğunu özellikle vurguluyorlar. Suudi yetkilileri, ambargodan dolayı Türkiye'ye bedava petrol vermeye yanaşmıyor. Önceden vaad edilen ekonomik yardımı da vermiyorlar. Nasıl versinler ki. Suudi yöneticilerine göre, Türkiye'ye verdiler mi, kapıda o kadar bekleyen çok sayıda dilenci var ki. Üstelik ABD askerlerinin masrafını karşılamaktan Körfez seyhlerinin elinde Türkiye'ye verecek para mı kaldı? ABD vermedi. Özal'a, "Körfez'e git, ben seyhlerin kulağını çekerim, biraz verirler" dedi. Özal, önce Güneş Taner'i, sonra da toplantılarında uyuyan sabık Dışişleri Bakanı Ali Bozer'i sadaka için yolladı. Bunlar iyi yalvarmamış olacak ki, şimdiden Özal avuç açmaya gidiyor. Karşılığında bekçilik vaadederek. İşte dış dünyada itbarı "artan" Türk devletinin durumu, işte havasından geçilmeyen Türk faşist burjuvazisinin durumu. Geleceğini, uşak Arap seyhlerinden alacağı sadakaya bağlamış, bir de terøre.

Körfez krizinin mevcut aşamasında kuşkusuz kazananlar ve kaybedenler var. Ama kaybettiği ve kazanamayacağı kesinleşen bir taraf var ki, o da faşist Türk sömürgeciligidir.

Pêşmergeyên ARGK, di bajaran de lêdanê tolehildanê yêndijwar li dagîrkeriya Tirkan xistin

Destpêk di riipela dawî de

Sükê sixuran li gund peyda nekirin. Tenê, civinekê li gund çekirin. Li gundê Cehuşi ji pêşmerge, bi navê ERNK dest danin ser gund, ku gundê hevxebatkarê bi navê Usîfe Şêxmusê Silto ye.

Ev livbazi ji du aliyan posideyên xwe li gel kirin. Ji ber ku hersê livbazi ji di ronahiya rojê de pêkhatine, bir û baweri dane gelê me. Gelê me, ji hevxebatkarê hatine cezakirin, nifrin dikir. Ji demeke dirêj bû, li benda livbaziyan cezakirina wan mabû. Ji ber ku livbazi di dawiyê de pêkhatin, ew baweriya gel a ji bo ARGK xweş mekinten kiriye.

Piştî livbaziyan dagirker, bi 200 CMS tiji leşker, sê helikopter û heşt panzerañ dest bi operasyonekê kirin. Xwestin posideyên livbaziyan bisikiñin. Li derdorêñ Kosar û Dêrika Çiyayê Mazi, ev operasyon, bû tevgera dijmin a heri mezintirin. Lê yekeñiyen dagirkeri bi tevayı rasti nejehatibûnekê bûn.

DÊRIKA ÇIYAYÊ MAZÎ û WÊRANŞAR: Saziyen bi navê "Çelikler" ku xwediyê wan yeki hevxebatkarê dijmin ê mezin e, ji aliye pêşmergeyan hatin weşandin.

Pêşmergeyên ARGK roja 2'ê Cotmehê li ser "Riya Hevrîsim (İpek), du-sed metran ji Pira Şax Welat, avetin ser "Saziyen Çelikler." Xwaringehek û benzinxaneyek bi tevayı hatin şewitandin. Hinde kes ji di domana erişê de birindar ketine. Di sala 1989'an de ji ev sazi rasti erişen pêşmergeyên ARGK bibûn û bi dijwari hatibûn rûxandin.

GOLBERT (ERDEXAN)-SERHEDAN (QERS): Du welatparêzen bi zorê wan biribûn leşkeriyê, du serleskeren dijmin kuştin û ji leşkeriya Tirkan firar kirin.

Roja 6'ê Cotmehê, du welatparêzen li Erdexanê di artêşa dagirkeran de leşkeri (eskeri) dikirin, serleskeren bi navê Muhamrem Kaleli (ustegmen) û Musa Acar (serçawîseki astsubay) bi berikên xwe kuştin. Serlesker Hasan Yılmaz (astsubay) ji bi xedari birindar kirin. Welatparêzen bi navê Abdulkadir Pakdemir û Halil İbrahim Altindag, piştî livbaziyan bi çekên xwe yêndijwar kirin.

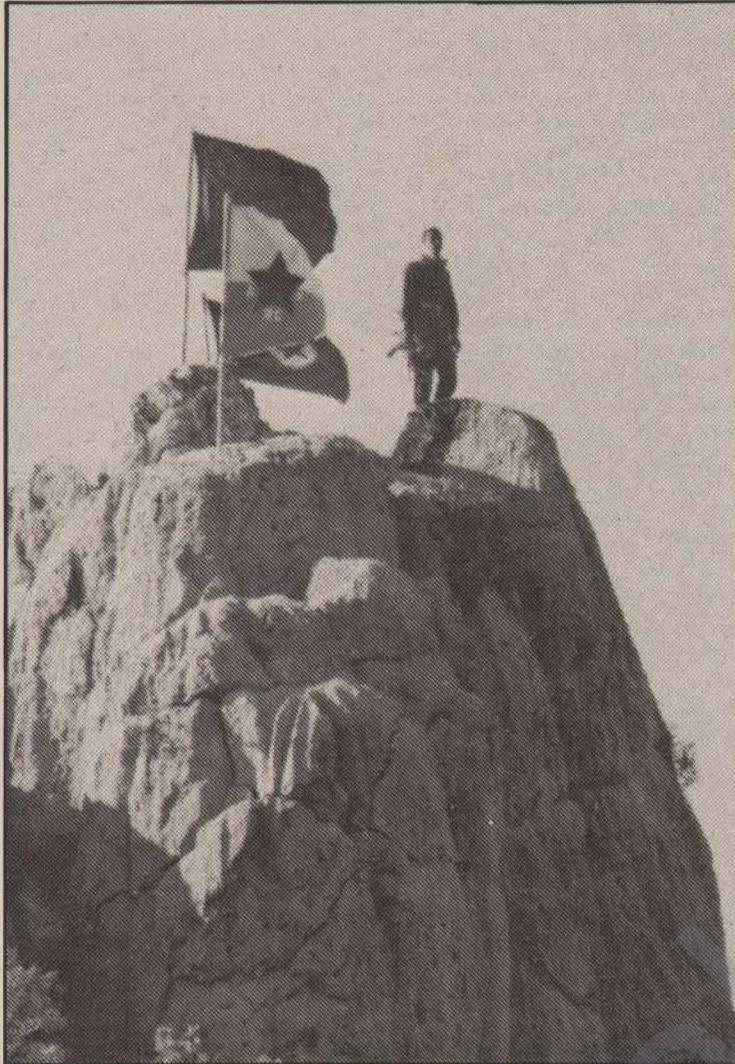
Me vê büyerê ji daxweyaniyê dagirkeran girtiye, lewma hina em nikarin vê bi berfirehi belav bikin. Lé tişte em dizanin ev in; herdu welatparêz ji navçeyen Amedê ne. Beri niha ji ber xebatén xwe yêndijwar kirin. Hêzên dijmin, li dora pêşmergeyên ARGK se çember danibûn.

Serleskeren dijmin ên hatine cezakirin li érdimên Serhedan û Gridaxê pisborêñ operasyonê leşkeri bûn û bi berdewami gundiyan didan ber lê dan û sikinceyan.

ELBISTAN-MERES: Pêşmerge civineke gundan pêkhanin. Dibistaneke dagirkeran bi tevayı dan ber agiri û sohtandin.

Şeva 7'ê Cotmehê li navçeya Elbistanê gundê Çiflikçi, pêşmergeyên me yêndizgariya netewi civinekê çekirin. Piştî civinê agir berdan dibistana gund û avahiyen dibistanê yêndin. Hinde nûçeyen din ji gihan me, ku li dora vi gundi pêşmergeyên hinde saziyên dagirkeran ên din ji rûxandine, lê belê hina avahiyen fireh berdeste me nebûne.

COLAMERG û PAYIZAVA: Rojê 28 û 29'ê Elûnê li Colamergê û Payizava hinde şer çebibûn. Du pêşmerge şehid ketibûn û li dora 20 serbazên dijmin ji hatibûn kuştin.

Di rojnameya me hejimara beri niha de me nivisandibû, ku emê agahiyen firehtir li ser van büyeran belav bikin. Paşê ji deveren şeran me agahiyen nuh ji nûçegihandkarên xwe standin. Büyer weha çebûne:

Yekeniye ARGK şeva 28-29'ê Elûnê li ser tixübêñ Çolamergê û Wanê, erîsi qereqola dijmin a li gundê Kotranisê dike. Di domana erişê de avahya qereqolê dihê rûxandin. Serbazeñ dimire, çar ji birindar dikevin. Di şer de pêşmergeyekî ARGK ji birindar dikeve.

Yekeniye ARGK a ji 28 kesan ber bi aliye navçeya Payizava ve, xwe ji cihê büyerê dûr dixe. Dora beyanê pêşmerge dixwazin demekê vehesin. Lé ji nişkan ve pêşmerge xwe di çembera dijmin de dibinin. Li devera bi navê Nordizê, artêşa dagirkeran komên xweser û yekeniye leşkeri komi serhev kiribûn. Xweyaye ku hêzên dijmin guman dikiran pêşmerge wê bi kijan aliye ve herin. Hêzên dijmin, li dora pêşmergeyên ARGK se çember danibûn.

Pêşmerge rûberê tehlukeyeke mezin dibin. Ji neçarı dest bi şeriki dijwar dikin. Berê xwe didin xala dijmin, ku xurt xweya dikir. Pêşmergeyek sê narînçoñê destan bi hev ve girêdide. Xwe nézingi cihekî bi lat û zinaran dike, ku sê endamên komên xweser li wir bûn. Narînçoñan dihavêje ser wan. Hersê endamên komên xweser perçê dibin. Pêşmerge û hêzên dijmin di nava hevûde, şerîn dijwar çedibin. Çend saetan şer didome. Di dawiyê de pêşmerge hersê çemberen dijmin dişikinin. Di vê pozberiya bi qehremani de du pêşmerge şehid dikevin. Kuştiyên ji dijmin ji ev in: Sê endamên taybeti, du serlesker û 17 serbaz.

Piştî erîsa çûyi ser qereqolan û şeri, dijmin mina haran lê hat. Erîş dibe ser gundê Kotranisê. Hemû mérén gund, xwe didin aliye. Serbazên dijmin 83 komên giyayi yêndiyan didin ber agiri. 100 pezên gundiyeji ji didin ber berikan û dikujin. Ji nézinge qereqolê destpêdikin, ku xaniyan ji bişewitin. Piştî ku heft xani dihê

şewitandin, serlesker dibêje ev bes e. Nahêle ku agir berdin hemû xaniyên gund. Lé hisaba xwinmiji tiştek din bû. Bi hiceta vê büyerê, dixwest gundiyan ji bo "parêzkariyê" qayil bike. Eve du sal bûn gundi bi bîyari li ber xwe didan û çekên dijmin negirtibûn. Vê yekê disa dibêjin serlesker dijmin. Gundiyan dilér û bi cesaret paşê diçin Çolamergê û advokateki ji xwe re digirin. Hevditinekê bi berpirsiyaren Komeleya Mafen Mirovan şaxê Wanê re çedikin.

MISRIC: ARGK avêt ser navenda navçeyê. Saziyen dagirkeran da ber narînçoñan.

Şeva 8'ê Cotmehê pêşmerge xwe li taxakî derveyi yâ Şîrnexê û li nézinge tugaya leşkeri, li taxa bi navê Ziyaretê, pêşmergeyên ARGK erîsi "parêzkaran" kirin. Em agahdar bûn ku "parêzkaran" birindar ketiye. Leşkeren di tugayê de ji tevli şeri bûne, lê bili di valahiyê de berdana berikan, nekariye tişteki bikin.

Li ser riya gundê Gilindor û Şîrnexê ji mayinek hate vedan. Navgineke "parêzkaran" ji ser mayinê derbas bû.

Hina em agahdar nebüne, ka ji

reżen dijmin bi esehi ci hundabûn çebûne. Lé çar ambulans xwe nézîkê avahiyen hatibûn bombekirin, kirine. Dora avahiyen ji aliye leşkeran hatine zivrandin, lewma gel ji hina nekariye xwe nézinge avahiyen bike. Li Sêrtê welatparêz sê polisên miri û du birindar ditine.

Eve cara duwemine ku erîş diçê ser Misricê. Di dawîya sala 1984'an de ji

pêşmerge avêtibûn ser Misricê, dest danibûn ser diravêñ di bankayê de û direktörê (midurê) bankê kuştibûn.

CIZIRA BOTAN: Di navenda ba-jer de û ler ber ronahiya rojê pêşmerge şerî hêzên dagirkeran kirin.

Şeva 6-7'ê Cotmehê li taxa Kele-hê, li dora avahiyen hikmetê şeriki ku demek direj doma, derket. Dengê çekan ji tevíya Cizirê hate bihistin.

Dagirker vi şeri û sixletên şeri veşarti hiştin. Şeniyê Cizira Botan şerî beyanê miriyê endameki komên xweser ditiye.

XIZXÊR (SÊRWAN): Lêdanekê mezin li dagirkeran ket. Serlesker (subayek), sê serbaz û sê "parêzkar" hatin kuştibûn.

Roja 6'ê Cotmehê di navbera gun-dan Hesko, Skambo û Gundê Dizan navçeya Xizxêrê, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagirker de şeriki mezin derket. Ji hêzên dagirkeran serlesker, sê serbaz û sê "parêzkar" gundan hatin kuştibûn. "parêzkar" ji birindar ket.

Ev ji aliye gel li Sêrtê hatine ditin. Guman heye, ku hejimara hundabûn ji dijmin bilindire. Di vi şeri de çi hundabûneke pêşmergeyey nebûye.

Ji aliye din, roja 2'ê Cotmehê ji dijmin sê cendekên serbazên xwe yêndiyan miri anîye bajarê Sêrtê. Lé diyar nebû, ka ev li kijan derê hatine kuştibûn.

SEMREX: Pêşmerge dafekê li pêşya navgineke dijmin vedan. Çar serbaz hatin kuştibûn.

Şeva 5-6 Cotmehê li ser riya bajaren Amed û Mêrdinê pêşmerge dafekê vedan. Li nézinge gundê Siltanê navçeya Şemrexê (Mazidagi), li kéléka ziareta Siltanê Şêxmus, navgineke dijmin kete dafê. Şeriki ku bi qasi saetekê doma derket. Çar serbazên di navgineke de, di cih de mirin.

SIRNEX: Pêşmerge di navenda Şîrnexê de livbaziyekê pêkhanin. Li ser riya gundê Gilindor û ji mayinekê vedan. Navgineke dijmin ji ser mayinê derbas bû.

Şeva 10-11'ê Cotmehê, li taxaka derveyi ya Şîrnexê û li nézinge tugaya leşkeri, li taxa bi navê Ziyaretê, pêşmergeyên ARGK erîsi "parêzkaran" kirin. Em agahdar bûn ku "parêzkaran" birindar ketiye. Leşkeren di tugayê de ji tevli şeri bûne, lê bili di valahiyê de berdana berikan, nekariye tişteki bikin.

Li ser riya gundê Gilindor û Şîrnexê ji mayinek hate vedan. Navgineke "parêzkaran" ji ser mayinê derbas bû.

REŞADIYE-WAN: Pêşmerge avêt ser navçeyê. Avahiyen leşkeri dan ber bombeyan.

Di hefteye yekemin a meha cotmehê de, pêşmergeyên me yêndizgariya netewi avêtin ser navenda navçeya Reşadiye, ku dikeve keviya başûre behra Wanê. Avahiyen leşkeri dan ber rokétan. Leşkeren dijmin ji bersiv dan, lewma şer demeke direj doma. Di vi şeri de çi hundabûneke pêşmergeyey nebûye. Em agahdar hejimara hundabûn dijmin ji nebûne. Lé weke cu nûçegihandkarê me ji Wanê em agahdar kirine, piştî rojekê, gelek miri û birindarê ji dijmin anîne nexweşaneya Wanê.

BEDLİS: Pêşmerge avêtin ser qereqola Geliya Şêx Cima. Li gelek gundan civin çekirin. Li gelek deran şerî hêzên dagirker kirin.

Roja 5'ê Cotmehê pêşmergeyên ARGK erîsi qereqola Şêx Cima érdi. Cotmehê li gundê Memolan navçeya Hezexê (İdil) ji "parêzkaran" gundan dido bi mirinê cezakirin. Navên cerdevanê hatine cezakirin hina diyar nebûne û rojnameyan jî nenivisandine.

ma Bêdlisê kirin. Nûcê belavbûn, ku tenê du "parêzkar" hatine kuştibûn. Di encama erîş de, avahiyen qereqolê bi dijwari rûxi.

Li gundê Tetikkaya ji pêşmerge civinekê çekirin. Di dawîya civinê de hinek ji ciwanen gund tevli ARGK bûn. Piştî civinê yekeniyen dagirkeran avêtin ser gund. Gundiyan û pêşsemîn ji gundiyan zarokên wan tevli ARGK bûne, dan ber pikoliyên xwe.

Weke welatparêzen ji érdimê em agahdar kirine, 5'ê yan 6'ê Cotmehê, pêşmergeyên ARGK di navbera Xana Hewlê de navgineke komên xweser xistine dafeke xwe. Nûcêyên ne zelal li derbarê vê büyerê belav bûn. Lé hema hemû çavkehniyen nûcêyan, dibêjin, ku bêhtiri 10 endamên komên xweser mirine.

LICÊ-AMED: Pêşmerge erîsi "parêzkaran" kirin. "Parêzkar" ji reşandin ser gundiyan.

Şeva 10'ê Cotmehê li gundê Bamnitnê navçeya Licê pêşmergeyên ARGK erîşekê pêkhanin. Avêtin ser "parêzkaran" berê xwe dan malen du "parêzkar" gunehkar. Yeki birindar kirin, lê yê din peyda nekirin. Dihê gotin, ku pêşmerge mirov û tişten di xaniyan de pêsi ji xaniyan derêxistine der ve, û paşê ji agir berdانا xaniyan bêbextan ên vala.

Dûr re pêşmerge bi gundiyan re peyivine. Armanca livbaziya xwe ji wan re gotine. Pêşmerge bang li gundiyan kirin, ku çekên dijmin ji destan berdin. Gava pêşmerge xwe ji gund dûr dikiran, du "parêzkar" çavşor û hinde piştigirê wan reşandin ser pêşmergeyey û hinde malbatêñ welatparêz. Zaro û jinan dan ber barana berikên xwe. Di encama vê xiniziyan de pêsi ji xaniyan derêxistine der ve, û paşê ji agir berdانا xaniyan bêbextan ên vala.

Li ser büyerê, berpirsiyaren dagirkeran hema bi lez xwe tevgerandin û dan bihistandin, ku yê mirine ji aliye pêşmergeyey hatine kuştibûn. Berpirsiyaren Komeleya Mafen Mirovan şaxê Amedê dan bihistandin, ku xwes-tine herin gundê Bamnitnê lê dagirkeran destür nedane; di büyerê de hinde pirsên di tariyê de mane hene û gel ji naejirine ku pêşmergeyey vê kuştibûn pêkhanine. "Parêzkar" gundan gelek caran büyerên weha pêkdihiyên û paşê dixin stuyê pêşmergeyey.

Disa li navçeya Licê gundê Dabi Olan xaniyan du kesan li ser daxwaza gundiyan hatin şewitandin, ku karêne nebaş dikiran û hercarê dixwestin karêñ xwe yêndiyan gemar bihavêjin ser pêşmergeyey.

SELİM-SERHEDAN: Pêşmerge saziyeke dagirkeran şewitandin û mam-hostayekî sixur bi mirinê cezakirin.

Şeva 10'ê Cotmehê pêşmergeyên ARGK çûn gundê Yukarıdamlapınar navçeya Selimê. Civinekê tevli gundiyan çekirin. Agir berdan dibistana gund. Mamhostayekî sixur Ali Karaoglanoglu, ku li érdimê di karvanîyê de ji sixuri ji bo hêzên leşkeri dikira, dan ber berikan. Mamhostayekî din piştî pirsîyareye disa hate berdan, bi şertê ku dijmini neke.

Piştî livbaziyekê dagirker xwe tevgerandin û bangeşya xwe bi rengê, "Teroristan mamhostayek kuş" pêşvebirin. Bi vi awahi xwestin rewşê bervajî bidin şanî kirin.

HEZEX: Li gundê Memolan du "parêzkar" gundan hatin kuştibûn.

Pêşmergeyên ARGK şeva 9-10'ê Cotmehê li gundê Memolan navçeya Hezexê (İdil) ji "parêzkar" gundan dido bi mirinê cezakirin. Navên cerdevanê hatine cezakirin hina diyar nebûne û rojnameyan jî nenivisandine.

LI AMEDÊ KOÇBERÎ Û BERXWEDAN

Roja 9'ê Cotmehê berpirsiyaren girtigeha Amedê agahiyekê gihandin diliyên cengê endamên PKK û gotin, ku wê 100 kes ji wan, koçberi girtigehê din bikin. Dagirker, hina ku girti li ser pirsî di nava xwe de nepeyivibûn, leşkeren xwe, polisên xwe yên hêzên çalakî û endamên komên taybeti ajotin ser diliyên cengê. Artêşâ şelandkar û wérankar érişî çavikên girtigehê kir. Hemû tiştan, ên weke radyo, teyp, televizyon, pirtük, dokument, firaq, livin û lîhîf, cil û tiştên xwarinê, ci hebû tevlihev kirin, şikanîn û çirandin.

Érişbaz bi vê ji dilê xwe rihet nekirin. Bi binken çekan, daran û bombeyen hêstirên çavan érişî diliyên cengê kirin. Gelek ji diliyên cengê di nava xwinê de hiştin. Ji diliyên cengê yên birindar, tenê du kesan rakirine nexweşxaneya Amedê. Em tenê a-gahdarê navê yeki bûn; navê wi Abdulvahap Akin e.

Dagirker, bi hezaran serbazan dorra girtigehê zivirandine. Pirraniya wan ji ber lêdanê birindar, 84 diliyên cengê şeva 10'ê Cotmehê siwarê navinan kirin û wan koçberi girtigehê bajarén Bartın, Çanakkale, Aydin, Ceyhan, Meledi, Nazilli, Bursa û Amasya kirin.

Bi navê girtiyan li Amedê mane, diliyê cengê Umit Dogan, daxweyaniekê da bihistanin. Li gora daxweyaniye, girtiyan li Amedê mane, ji roja 10'ê Cotmehê pêve, dest bi berxwedaneke xwe-birçi-hiştinê ya demûdirêj kirine. Paşê berxwedan di girtigehê Ceyhan, Dilük, Aydin, Çanakkale, Meledi, Bartın, Ankara û Sagmalcılar ji destpêkir. Girtiyan politiki yên di van girtigehan de ji, daxweyaniye xwe dan bihistanin. Roja 13'ê Cotmehê di heft girtigehan de bi sedan diliyên cengê dest bi berxwedanê kiribûn.

Partiyen SP û HEP ji hinde daxweyani ji bo weşanan çekirin û dan bihistanin, ku ev koçberkirin li derveyi zagonan e. Bang li gel û weşanan kirin, ku hevkari û piştgiriya berxweda girtiyan a mafdar bikin.

*"Bavê min li ku ye,
ci bi bavê min bû, bavê
min peyda bikin!.."*

Ev gotin, gotina zarokeki ji merivén girtiyan e, ku roja 12'ê Cotmehê li Amedê dest bi berxwedaneke xwe-birçi-hiştinê ya hevkariye kirine. Di nava berxwedan de pênc zarok ji hene. Gava dadperwer û advokat seriyekê didin berxwedan, zarokek gotinê li jorê ji wan re dibêje. Ev gotin, hema hêstir ji çavén hemû kesen li wir bûn anin xwarê.

Malbat û merivén girtiyan niha disa bi berxwedaneke xwe-birçi-hiştinê kirine. Weke dihê zanin ev, tu caran girtiyan tenê nehiştine, di hemû berxwedan de cih girtine û ji ber vê yekê ji, bi berdewami rasti pikoliyan û nîre bûne, hatine girtin û ji şiken-seyan hatine derbas kirin.

Roja yekemin hejimara berxwedan 15 kes bû. Roja duwemin ev hejimar bilindi 50 kesan bû. Pênc ji wan zaro û 15 ji jin in. Me pêwen-diyen bi wan re dani. Dengen pêşemîn ku hatin guhêne, bûn dengen helbest, xoşxane û govendê. Gotinê weke "Kurdistan", "Delil", "Bagok", "Şehid Ayten" bi zelali dihatin guhêne me. Me li ser rewşa wan pirsî. Tev di dilxweşiyê de bûn. Roja pêşemîn polisan dora avahiya têde berxwedan çedibe pêçabûn. Kesen diçün avahiye û dihatin digitin. Nehiştin ku belavok werin belavkirin. Kesen belavokan belav dikiran hatin girtin. Lé édi zaro ji taktilen polisan dizanin. Tu kes ji wan netirsisiye. Livbaziya xwe

bi serbilindi didominin.

Me ji berxwedan xwest ku armancen xwe ji rojnameya me re ji bibêjin û me pirsî, ku berxwedana xwe heyâ kengê wê bidominin. Weha gotin, "Dijimin dixwazin girtigeha Amedê bizivirinin qempa xwespar û xayinan. Em destür nadîn, ku disa pikoliyan weke yên salen di navbera 1981 û 1984'an de destpêbikin. Em dixwazin birawestinîn, da diliyên cengê neyin koçber kirin. Heya em negîhin van armancen xwe, emê berxwedana xwe bidominin."

Me ji wan mesajek ji xwest, da em wê bigihinin welatparêzen li Ewrupayê ji. Mesaj bû ev, "Kesê ku xwe bide jiyanek Ewrupayı û wê jiyanê bipejirine, ne ji me ye. Bila tu kes bi rezepten (reçeteyen) teorikî beri xwe nede me. Qada cengê Kurdistan e. Her tiştek, li vir û bi têkoşinê wê bigîne encam û bersiva xwe."

Paşê berxwedan xwe gihad Nisbinê ji. Roja 15'ê Cotmehê 15 kes dest bi livbaziye kî kirin. Me telefon da wan ji. Em bi wan re ji peyivin û me guhdariya daxwazen wan kirin. Di

dawiyê de weha gotin me, "Niha me bi 15 kesan destpêkiriye. Lé gelek mirov dixwazin tevlî berxwedanê bibin. Emê rewşê ji ber çayan derbas bikin. Guman heye, ku berxwedana me xwe bigihine berxwedaneke girtseyi ya mezin. Gel bi dijwari alikari dike, em tev dîlxwes û serbilind in. emê protestokirina dewleta Tirk heya baş pişange bibe, bidominin. Edî em napejirinin, ku zilm li girtiyan were kirin, mirovên sivil bi hovîti werin kuştin, gund werin valakirin û daristan werin şewitandin. Em tişten li Botanê bi destê dewleta Tirk dibin, protesto dikin..."

Agahi digihi me, ku guman heye ev bayê berxwedanê xwe bigihine Cizira Botan û bajarên din ji. Ji xwe li Bismil û Farqinê redâriyek weha geleki xurt e.

Di girtigeha Amedê de rewş geleki ne baş e. Lé disa ji berxwedan bi bîyari didome. Armanca girtiyan rawestandina koçberkirinan e. Dixwazin ku pikoli werin rawestandin, xwespars nebin berpirsiyaren girtiyan. Kin were gotin daxwazen wan en mirovi

hene. Lé berpirsiyaren girtigehê li gora dilê xwe, xwe ditevgirinin. Girti ji herdemê leyistokên wan di avê de dibin û dişikinin.

Tu kes nikare armancen koçberkirinan fahmene. Armanc eve; divê édi girtigeha Amedê nebe navendeke berxwedanê.

Navê diliyên şer ên hatine koçber kirin û girtigehêne wan birinê

Bartın: Mehmet Dolek, Huseyin Duran, Tacettin Dolu, Ahmet Demir, Suleyman Unal, Haydar Toktaş, İbrahim Ulutaş Nazim Çıldurak, Ahmet Oner, Zubeyir Şimşek.

Çanakkale: Hamza Karakuş, Hakkı Aygun, Mehmet Adibelli, Haydar Akgun, Omer Abay, Hilmi Aydogdu, Mehmet Kızılaslan.

Aydin: M. Emin Yalçın, Adnan Yuksel, Ali Zoroglu, Aziz Oktay, M. Şakir Kavak.

Ceyhan: Remzi Avci, Şirin Tunç,

Fikri Tunç, Şakir Eren, Ali Ozdemir.

Meledi: Yılmaz Çelik, İsmail Başaran, Habib Enes, Bilal Yıldız, Mustafa Okçu, Umran Ozkurt, Ali Demir, Muslim Elma, Eyüp Erol, Mahmut Ekmen, Emin Kılıç, Ferhat Gümüşboga, İhsan Gedik.

Nazilli: Beşir Bumîn, Şêxmus Battlo, Bahattin Boyacı, Mehmet Butanrı, Nihat Çelik, Vahit Demir, Hemdullah Bulut, Mehmet Kaya, Hidir Kirmiziçek, Muhsin Karahan, İrfan Mantaroglu, İsa Kızıl, Mecit Gümüşboga, Halit Guleç, Huseyin Gezer.

Bursa: İbrahim Aykurt, M. Emin Armutlu, Ferhat Aktop, M. Ali Ar-tuk, Hayri Aslan, Şemsettin Aytımur, Suleyman Sahâ, Muhammed Soy-mura, Kamil Sitti, Osman Tan, Mustafa Tanrıverdi, Ahmet Kirvar.

Amasya: Yaşar Adanır, Heseyin Barış, İbrahim Bilen, Nezir Çelik, Suleyman Çoşkun, Halef Cesur, Necat Çoşkun, Mehmet Çagli, Mecnun Demiralp, Cuma Kuzu, Bedrettin Altun, Suleyman Urûn, Halil Çelik-salan, Fikri Var, Enver Şimşeksoy, Naif Kurt, Ali Temel.

lêdan û şikencyan hatin derbas kirin. Li derbarê heşti ji wan, bîryara xistina girtigehê, hatiye dayin.

Nimûneyen nuh ji bo bê-ehlaqiya weşanen burjuwaziya Tirkân

Roja 5'ê Elünê gundiye bi navê Huseyin Akaslan li nezinge mala wi ji aliye endamên komên taybeti hate kuştin. Dagirker, dan bihistanin, ku kesê hati kuştin, pêşmerge ye. Di rojnameya me Berxwedan hejimar 110'an de (bi Tirkî) me nivisandibû, ku kesê hati kuştin, ne pêşmerge ye; miroveki ji seriye xwe nexweş û gundiye xizan bû. Berpirsiyaren Komeleya Mafen Mirovan şaxê Amedê li cihê büyerê hinde lêkolin çekiribûn, derêxistibûn holê ku kesê hati kuştin din e û vê di rapora xwe de ji nivisandibûn. Lé disa ji rojnameyên burjuwazi yên mina "Cumhuriyet", "Hurriyet" ên din, daxweyaniya waliyê dagirkeriyê ji xwe re bingeh zanin û di rûpelên xwe de nivisandin ku Huseyin Akaslan militanekî PKK bû.

Di dawiyê de kovara "Tempo" ya heftemin hate insafe. Di hejimara 7-13'ê Cotmehê de sernivisa, "Ka terorist bû?" di kovarê de weşand. Bi vi awahi rastiyê pejirand. Em ji rojnameyên dagirkeran "Cumhuriyet", "Hurriyet", "Milliyet" û hwd. dipirsin: Ev bû cara çendan? Li ku maye ehlaqê weşan û çapmeniyê? Mirovên me bi hovîti dihîn kuştin, hûn wan "terorist" didin danezane kirin, ma ev dikeve kijan ehlaqê?

Polis merivên keseki girtin, ku lê digerian

ü gava nekarin wi bigirin

Eve deh roj in li bajare Amedê mala keseki bi navê Ali Bakir ji aliye hêzên dewletê hatiye pêçandin. Sucê Ali Bakir ci ye? Polis li keseki bi navê Latif Bakir digere, ku merivê Ali Bakir e. Sucê Latif Bakir ji ne diyar e. Şeniyê taxê dibêje, ku Latif Bakir xebatên welatparêziye birêvedibe. Eve deh roj in Ali Bakir di bin kontrolê de ye. Wi birine avahiya navenda polisan. Ji roja wi birine heya niha wi pirsîyare dikin. Lé tişteki ku bikaribe bibêje tune ye. Hema bê sedem bûye rehine. Heke Latif were xwe bide dest, ew ji wê were berdan. Polisan ji, kona xwe di mala Ali de vedane. Endamên malbata wi ji tırsan nikarin herin malê. Berpirsiyaren Komeleya Mafen Mirovan ji xwe livandiye. Di dawiyê de Ali, roja 13'ê Cotmehê hate berdan.

Ji dewleteka mina dewleta Tirk a dagirker, mirov dikare tenê büyeren weha hêvi bike!..

Bikaranînen teror û girtinê yên dewleta dagîrker

Li Farqin û Elîhê gelek
welatparêz hatin girtin

Şeva 6-7'ê Cotmehê li navçeya Farqinê (Silivan) tişteki helez çebû. Bi hezaran leşker, polis û endamên komên xweser ên dagirkeran, dora taxên Farqinê pêçandin. Seriye kolanen girtin û ketin hundurê xanîyan. Gelê navçeyê ji vê büyerê heyri ma. Lé ji aliye din eşkere dibe, ku dagirkeren Tirk ji hin tiştan geleki tırsiyane. Li Farqinê, di vê dema dawiyê de rôkxistiniye rizgariya netewi li navendê û li gundan bi lez pêşvedice. Gelek kes xwe digihiyi ARGK û ev tevlîbûn her diçe mezintir dibe. Dagirker, ji tırsa vê rewşê, da bikariben pêşveçûnê birawestinîn, bi pikoli û girtin êrişî gel dikin. Xwe dane wê livê, ki bikeve pêşîya wan, bigirin û ji lêdanen derbas bikin.

Hejimara kesen li Farqinê hatine girtin, hina eşkere nebûye. Lé guman heye ku 35 kes hatibin girtin. Navê hinekan ev in: Recep Menteş (22 sali), Mehmet Uslu, Sadık Matyar, Ahmet Turan, Seyfettin Balçık, Adnan Karayer, Şiran Emiroglu (jin) û Nurhan Taniş (jin).

Şeva ku girtina li Farqinê çebû, li Elîhê (Batmanê) ji sê welatparêz hatin girtin. Navê dido ji wan ev in: Nimetullah Sozen (Endamê Encuma Kargeriya Şaxê Elîhê yê Sandıkata Karan Petrolê) û Kasim Asutay.

Tevli van welatparêzan, malbaten wan ji hatibin girtin. Lé şeva hatibin girtin, jin û zaro disa hatin berdan.

Heya roja ku rojnameya me çapdi-bû, hina yek ji, ji welatparêz hatine girtin, nehatibin berdan. Welatparêz hatine girtin, hina dernexistine pêşîya dagdehan ji. Destür ji bo hevditina bi abukatan û malbatan re ji nehatiye dayin.

Ji aliye din, di navbera rojén 20 û 25 Elünê de li navçeya Bismilê ji, bêhtiri 30 welatparêz hatibin girtin. Ji wan tenê Mehmet İpek, Fahri İpek, Tahir Ulu û Burhan Yaşar hatine berdan. Li derveyi van lê, welatparêz bi navên Vahit ..., Kerim Avşar û Hamdullah ... hatine girtin.

Li derveyi van, li Midyatê, Cizira Botan, Bîdliş, Şîrnex, Şemzinan û Çolamerge ji gelek welatparêz hatine girtin.

Li Dih, Berwari û Xana Hewêl pênc gundê din hatin valakirin

Di serê meha Elünê de keyê (muxtar) gundê Terhêmê navçeya Dihê û birayê wî yê mela hatibin girtin. 35 rojan bê pirsîyare girti man. Bi dirêjahiya 35 rojan ji şikencyan hatin derbas kirin. Ji herduya keyê gund pâse hate berdan, lê birayê wî mela Mehmet Polat hina ji girtiye û ev rewşa wi dibe rekorek di girtinan de.

Gundiyen gundê Terhêmê û
melayê Terhêmê de rekord

Di serê meha Elünê de keyê (muxtar) gundê Terhêmê navçeya Dihê û birayê wî yê mela hatibin girtin. 35 rojan bê pirsîyare girti man. Bi dirêjahiya 35 rojan ji şikencyan hatin derbas kirin. Ji herduya keyê gund pâse hate berdan, lê birayê wî mela Mehmet Polat hina ji girtiye û ev rewşa wi dibe rekorek di girtinan de.

Gundiyen gundê Nîvîlan ji, ku habibin girtin, li navçeya Dihê bi komi ji

Berdewama axiftina şoresgerê li Almanya girtî, Hasan Hayri Guler:

PKK berpirsiyarê mirovatiya li Kurdistanê li ber xwe dide ye

**DESTPÊK
DI HEJIMARA BIHURÍ DE**

Xeta ideolojiki û konevani ya PKK, di demeke geleki kin de, di mejiyên mirovîn Kurd de cihen xwe girtibûn. Ev ideloji û ramyari, bir û baweri didan gelê Kurd. Ez bi xwe ji, bi ramanen PKK, ji xewa mirinê hişyar bûme. Gelo mirovî ku bi salan di tariyan de digeri, gava bi carekê ronahiyâ bibine, ci dike? Bi gavén pîr mezîn ber bi ronahiyê ve dibeze! Derketina birdoz û xeta ramyari ya PKK ji, ji bo gelê Kurd dihate û dihê vê maneyê. Mirovan ber bi aliye xwe ve dikişine.

Birdoz û xeta ramyari ya PKK, reberi ji yekitiya netewê Kurd re dikin. Berpirsiyarên berjwend û sûdêne gelê Kurd in. Kurdistaneke serbixwe û aza, daxwaza gelê Kurd e. Vê daxwazê ji, birdoz û xeta ramyariya PKK di karvaniyê de pékdihenin. Di demeke geleki kin de, min dit, ku bi hezaran mirov li dora ramanen PKK kombüne û xwe gihadine hevûdu. Ev rewş, min ji ber bi aliye xeta birdozi û ramyariya PKK ve kişand.

PKK di bernanmeya (programa) xwe de armancen xwe geleki bi zelali daxwetan kiriye. Ev bername da-xwazen gelê Kurd pékdihene. Gel me ji, li gora vê bernameyê, édi baş dizane, cihê wi di kijan eniyê de ye; dost û dijminen xwe baş nasiye. Hinde nakoki û pirs, bi salan di mejiyê min de hêlinê xwe danibûn. Lé gava min bernameya PKK xwendî, ev ji bo wan nakoki û pirsan, bû dermanek. Bê şik û guman, min bawer kiriye, ku gelê Kurd wê li dora vê bernameyê yekbuna xwe pêş ve bibe. Ji ber ku, mirovîn Kurd tenê bi peyv û gotinê rast têr nedîbûn û baweriya xwe li ser vê bingehê bi dôzê ve girênedan. Lé belê, li gora vê bernameya PKK a rast, gelê me herweha li gav-avétina PKK ji dinihêri û karvaniya PKK dişopanç.

Gava ku PKK bernameya xwe pêş-keşî gelê Kurd kir û di nava rézén gel de dest bi xebatên rékxistinîyê kir, di demeke heri kin de, bir û baweriyan xwe ji xiste serê mirovan. PKK dirusîtiya xwe ya ji bo dozê şanî gelê Kurd kir. Li çarhêlén welat, bi hezaran mirovîn Kurd; gundi, karker, reşenbir, mér û jin, destpêkirin ku di bin reberiya PKK de yekbuna xwe avabikin. Gava min cih-girtina sed-hezaran di nava rézén PKK de dit, édi min ji bawer kir, ku riya Kurdistaneke serbixwe û aza ji gelê Kurd re ji vebûye û ronahi büye.

Pirsek din: PKK kijan qedr û qimetî dide mirovan? Min rewşa PKK a li ser vê pîrsê ji bi çavén xwe ditiye. PKK ew mirovî Kurd radikir ser linjan, ew mirovî Kurd bilind dikir, ew mirovî Kurd bi rûmet, bi qiyemet û zana dikir, ku bi salan di bin pikoliyên hêzên dagirker de bindest, bê qedr û bê rûmet mabû; dil û mejiyê wî hatibû reş kirin. PKK, heskirina mirovatiyê û welat di dilê wan mirovan de çinand û bi cih kir, ku di bin pikoliyên dewleta Türk de hatibûn buhayê pênc peran. Mirovî Kurd di bin zilm û zora dagirkeriya Tirkân de, nedikari bibeje, "Ez Kurd im, ez mirov im." Nedikari xwendî li welat û mirovatiyê derbikere. Lé ev mirov, di nava rézén PKK de hatibû zîmîn, çavén xwe bel kiribû û ji bo rizgariya Kurdistanê serî xwe bîlînd kiribû. Gava ku min dit PKK bi vi awahi xwendî li mirovîn bindest û belengaz derdikeve, ez bi hişki û dijwari, bi şîdandini bi PKK re dihatim girêdanê.

Li diji raman û otoriteya hêzên feodali (kevnerest) ji min têkoşina PKK didit. Li diji axatiyê, êl û eşirvanîyê, ol û rîdarîyên oli (mezhep) û malbatiyê PKK, gelê Kurd li ser bin-

geha yekbuna netewi zana û rîkxisti dikir. PKK wi gelî li dora yekitiya netewi dicivand û rîkxistin dikir, ku li ser axa welatê xwe bi hezaran caran hatibû par û kérîkirin; her birek ji li dûv eşireki, li dûv rîdarîyekî oli û hwd. dimeşîya. PKK, ji nava rézén gelê Kurd dubendi û nakokiyê feodalî, nexweşî û astengen kevneperesti ji holê radikir. Gelê me bi qeyd û benden birayetiye, mirovayetiye û welatparêzîye bi hevûdu re girê dida. Dijminê dagirket bira ji bira re, cirani ji cirani re kiribû dijmin; wan li hemberê hevûdu dida şerkirin. Lé PKK, mirovîn Kurd zana dikir. Ew pevcün û şerîn bê sedem û naverok, ji holê radikir û hildida. Ji ber vê xebata PKK, gelek ji gundiyyen Kurdan xwe digihandin rézén PKK. Hêzên feodalî ji şerê PKK dikiran. PKK, têkoşina xwe ji bo yekitiya netewê Kurd û birayetiya gelên bindest pêşvendibîr. Ji ber van xebat û xizmeten PKK ûn piroz, min ji xwe gîhand PKK û ez çûm nava rézén PKK.

Ji aliyejî ji, min didit, ku bi sedan jînîn Kurd di nava rézén PKK de cihen xwe digirin. Ew nedikarin ji navbera çar diwaran ji derbikevin. Lé, di bin reberiya PKK de, dikarin bi azadi tevli têkoşina şoreşa welatê xwe Kurdistan bibin. Ki bêhtir bindest bû, ki bêhtir zilm û zorê didit, PKK pîrrir li wan kesan xwendî derdiket. Qimeteke taybeti dida jînîn Kurd. Ji bo zanabûna jinan û rîkxistinkirina wan, xebateki taybeti danibû pêşîya xwe. PKK, di nava rézén xwe de, rî û deriyeñ peyvandînê, bangeşîye, rîkxistinê û şerkirinê ji jînîn Kurd re bê-tixüb vekiribû. Jînîn Kurd ji, hemâ ji hemû birêن civakê bêhtir, bi dil û can xwendî li rizgariya welatê xw derdiketin.

Bi têkoşina xwe ya li diji feodalizmî û bi xwendî derketina xwe di pîrsen mafen jînîn Kurd û mirovatiyê de. PKK rast berpirsiyariya têkoşina di barê demokratîyê de ji pêşvendibîr. Ji ber vê delameta PKK, ez ketim nava rézén wê.

"PKK, deng, ziman, dil, meji, çav, giyan û berxwedan; çekê serxwebûn û azadiya gelê Kurd... PKK, rizgariya gelê Kurd, bireki rizgariya gelê Tirk û hemû gelên bindest; tevgereke internasyonalist..."

Bi desten hêzên dagirker, bi sed-hezaran Kurd hatibûn qirkirin, koçberkirin; gund û bajaren Kurdistan hatibû şewtandin û hilwesandin. Bi xwina hatibû rijandin jiyan li gelê me bibû girtigeh û zindan. PKK yek bi yek, bersiva van hovitiya dewleta Türk a dagirker dida; tolê li erde nedîhela. Ji ber vê xebat û xizmete PKK, min xwe geland nava rézén PKK.

PKK deng, ziman, dil, meji, çav, giyan (rih), zanabûn û berxwedan bû; çekê serxwebûn û azadiya gelê Kurd bû. PKK rizgariya gelê Kurd, herweha bireki rizgariya gelê Türk û hemû gelen bindest bû; tevgereke internasyonalist bû. Min van tevan di PKK de didit. Ji ber vê rewşa wê, ez bezim nava rézén PKK.

Pîstî damezirandina PKK, bi sed-hezaran mirov di nava rézén wê de cihen xwe girtin. Bi hezaran mirov ji, bibûn dîlxwazên PKK. Vê rojê, ev hemîjîmar gîhişîye milyonan. Bi vi rengi, mirov delameta xwe ya welatparêzîye

pêkdihenin. Ev dihê wê maneyê, ku PKK berpirsiyarê wê yekitiye ye, ku bi dille gelê me û milyonan ji mirovan e.

Vê rojê em dibihisin, ku ew dijminê bi salan, bi zilm û zora xwe gelê me kiriye bindeste xwe û kole; nemaze ev dijminê xwinxwar, dibêje, "PKK bi koteke mirovan dikişine nava rézén xwe." Ma gelo, dewleta Türk a dagirker, bi wê hovitî û xwinmijiya xwe, ci xizmete ji gelê me re û ji mirovatiyê re kiriye? Heke tiştek nebe, hingê, ma hina ji gelê me ji dewleta Türk re koletiyê bike? Gava tevgerek, rîberiya berjwendiyen (menfeatîn) geleki (xelkeki) bike; ew gel ji, bi dil û can delametên xwe yê rizgariya netewi pêkbihene, ev dihên ci maneyê? Ev dihê wê maneyê, ku Parti reberiya neteweyeki dike, xwendî li rizgariya neteweyeki derdikeve û gel ji, xwendî li Partiya xwe derdikeve.

Kal û pirên me xwendin û nivandanî ji nizanin. Lé disa ji ew, ji dil û can alikariya PKK dijîn. Ji ber ku, di teviya dirêjahiya jiyana xwe de, tenê zilm û sitema hêzên dagirker ditine. Ew bi çavén xwe dibinin û baş bawer dikin, herweha bi her awahi dizanin, ku PKK xizmeta rizgariya gelê Kurd dike. Ji zarokên di zikên dayikên xwe de em bigirin heya ava hestuyen mirovan, dewleta Türk li ser axa Kurdistanê dijminahiya mirovîn Kurd kiriye. Hemû mirovîn Kurd ji, para xwe ji vê dijminahiya dirinde standine.

Hêzên dagirker her cure zilm û pîkolîye li ser gelê me pêkhanine. PKK ji vê rojê hisabên vê hovitî yeko-yeji dagirkiran dipirse. Gelê me ji xwes bawer dike, ku PKK vê delameta xwe bi çelengi û qehremani wê bibe dawiyê. Delamet û wezifeya wan kesan e, ku li ser axa welatê xwe vê çendê rûberê û tivvana bûne û baş serwext bûne ku rûmeta mirovatiyê li welatê wan vê çendê hatîye perçîqandin, cihen xwe di bin reberiya PKK de bigirin. Em hemû mirovîn şoreşger û niştîmanparêz ji, wê çendê serbilind û serfîz in, ku em di bin serokatiya rîheval Abdullah OCALAN de delametên xwe yê têkoşina rizgariya netewa Kurdistanê pékdihenin.

PKK kijan rolê leyistiye; dewleta Türk kijan rolê leyistiye? Ev rol, bi tevayı ji hevûdu cuda ne. Hemû mirovîn şoreşger, pêşverû, demokrat û welatparêz, rola û misyona dewleta Türk û hovitiya wê rînd dizanin û fahim dikin. Lé hêzên impêryalist û mejokdar, naxwazin ku hovitiya bîrayê wan, bi hemû rastinîyan berçavan bibe. Ji ber ku, hêzên impêryalist baş dizanin, ku dewleta Türk a dagirker, bi piştigiri û alikariya wan, hîkme xwe li welatê me didomine.

Min di axiftina xwe de, wê rola ku dewleta Türk li welatê me leyistiye, bi kurtahi ani zîmîn. Veca impêryalisten Almanya ci navi li dewleta Türk dijin bila bikin, lê ew nikarin hovitiya dagirkiran Türk bidin veşartin. Disa, ew nikarin wê alikariya pêşkêsi dewleta Türk kirine, bidin veşartin. Herweha, tu caran ew nikarin PKK û gelê Kurd ji hevûdu cuda bidin şanî kirin. Ew nikarin bi gotinê xwe yê tiji derew û nakoki ne, desten xwe yê bixwin bişûn. Ew nikarin bi pikoliyên xwe, tenê mirovîki ji, ji PKK sar bikin an ji dûr bixin. Heya ku tenê mirovîki Kurd ji li ser axa Kurdistanê nemine, yan tu kesek maybe, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê dikin, bigirtana; girtian bi lêdanê bikuştana yan ji mirovan koçber bikirana. Divibû ez, ji bo girtin û kuştina rîber û şervanê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê, gav bi gav li ser axa welatê xwe bîgeriyama, şopê bîhajotibana û deliveke rizgarbûne nedabana gelê xwe.

Heke ez leşkerekî Tirkân bama, divibû min pikoliyan li karker û xebatkarén Türk ji, ji bo berjwendiyen mejokdariya û kedxwariya burjuwaziya Tirkân, bikirana. Divibû min beren devén çekan bidana karkeşîn ku ji bo mafen xwe yê abori û ramyari dengê xwe bîlînd bikiribana û desten xwe dirêji pêşîren wan ji bikiribana.

Dema'ku min rola dewleta Türk ji hemû aliyan ve fahmîr, ez baş zana û hişyar ji bûm. Min riya rizgariyê dit û

ez hîni vê riya ronak bûm. Édi ci kes û hêzek, nedikari min di bin hîkme dewleta Türk de bigire, min bide sekinandin. Ji ber ku, jiyana di bin hîkme dewleta Türk de, koletiya bi zanabûn bû. Bi rasti, ji koletiyê re, ji mirineke bê rûmet re bi zanabûn seri danin û şemandin bû. Ci mirovek, nedikari jiyaneke vê çendê erzan bipejirine; min ji nepejirand.

Cih-girtina di nava rézén PKK de édi bibû delameta min ji. Di demeki geleki kin de PKK, mejiyê min e ku di dibistanen Tirkân de bi salan jehr girtibû û zincar bibû, ji wê jehr û jengê xilas kir û ez gîhandim raddeyeke nuh a mirovatiyê. Ji her aliye ve, ez zana bûm. Édi min baş dizanî ezê çawa xwendî li pîrsa gelê xwe û welatê xwe derbikewim.

Pejirandina jiyana di bin hîkme dewleta Türk a dagirker de, pejirandina qirkirina gelê Kurd e

Jiyana di bin nîrê dagirkeryê de tu caran nayê pejirandin. Di dirokê de mirovayeti, her demê ji bo jiyaneke serbixwe û aza şer kiriye û dike. Beri derketina PKK, dewleta Türk a dagirker li Kurdistanê hîkme xwe yê zilmkar bi gelê Kurd bi koteke dabû pejirandin. Gelê me hatibû koçber û merheleyeke welê, ku bi çekên dagirker, li diji hebûna xwe û mirovayetiye şer dikir. Bi ci rengi be bila be, xizmeta ji bo domandina koletiyê guneheki geleki mezin e. Ji bo mirovî Kurd, seri danina ji hêzên dagirker, her tim mirineke bi her awahi ye.

Heke min di bin hîkme dewleta Türk de jiyaneke wusa ya bê rûmet bidomanana, ev dihat ci maneyê?

Heke ez leşkerekî artêsa Tirkân bama, minê ci bikira?

Heke ez leşkerekî dewleta Tirkân bama, divibû ji bo domandina hîkme dagikeriyê, min li diji gelê xwe û mirovayetiye şer bikira û bi çekên dagirkeran xwina gelê Kurd birijandana. Divibû min li diji têkoşina rizgaiya netewa Kurdistanê şer bikirana; pîkoli, lêdan, zilm û zorê li gelê xwe bikirana. Divibû min narînçökên (bombeyen) jehrê û gazê li ser bajar, gund, çiya, deş, giya kevir û daristânê Kurdistanê bibarandana; bi van narînçökên jehr û kimi min zar, mér, jin û hwd. hemû mirovîn Kurd qirkirana û bi hezaran gund û bajaren Kurdistan hilwesandibana.

Herweha, heke ez leşkerekî Tirkân bama, divibû min bi şev û rojan bi havetibana ser gund û bajaren Kurdistanê; lêdan û hîvgavtinê pîr dijwar li mirovan ji gele xwe bikirana, mal û mîlkîn Kurdistan talan bikirana, ew kesen alikariya têkoşina rizgariya netewa Kurdistanê dikin, bigirtana;

girtian bi lêdanê bikuştana yan ji mirovan koçber bikirana. Divibû ez, ji bo girtin û kuştina rîber û şervanê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê, gav bi gav li ser axa welatê xwe bîgeriyama, şopê bîhajotibana û deliveke rizgarbûne nedabana gelê xwe.

Heke ez leşkerekî Tirkân bama, divibû min pikoliyan li karker û xebatkarén Türk ji, ji bo berjwendiyen mejokdariya û kedxwariya burjuwaziya Tirkân, bikirana. Divibû min beren devén çekan bidana karkeşîn ku ji bo mafen xwe yê abori û ramyari dengê xwe bîlînd bikiribana û desten xwe dirêji pêşîren wan ji bikiribana.

Heke ez leşkerekî artêsa Tirkân bama, divibû min ji bo armancen kedxwari û mejokdariya hêzên impêryalist li welatê cihanê şer bikirbana.

Weke dihê zanin, dewleta Türk a dagirker mezinên me şiyandibû şerê li Qore ye. Ji bo armancen dagirkeri û vegirtinê, wê min ji bişiyandibana welatê Qibrise.

Artêsa Tirkân ku endam e di NATO de, li diji gelên bindest û tevgera karkeren cihanê delametaka paşverû kiriye barê xwe û pékdihene. Gava ku ez leşkerekî Tirkân bama, divibû min li diji gelên bindest û karkeren cihanê ji, xizmeta NATO bikiribana.

Dewleta Türk hemû armanc, daxwaz û bikarhanîn xwe bi koteka leşkeri dibe seri. Ji ber ci li ber her dar an kevireki Kurdistanê, leşkerekî Tirkân heye? Leşkeriya ji bo dewletteka weha, ji bo mirovekî Kurd mirineke gemar e; dijminahiyeke geleki mezin e li diji gelê Kurd.

Leşkeriya ji bo artêsa Tirkân, posdeyên geleki mezin li kesbûna xorten Kurdistan bama, xorten Kurdistan di leşkeriyê de zimanê Tirkî hin dibin; çêtir were gotin, bi koteke vi ziman bi xorten Kurdistan didin fîr û hin kirin. Giyan û rihe koletiyê û seri şemandinê, di vê saziyê de di dil û mejiyên xorten Kurdistan de didin sistin.

Belê; dema ku ez zana û hişyar bûm, min Kurd, Kurdistan û diroka mirovayetiye û şer dikir. Heke, min di demeke weha de leşkeriya dewleta Türk a dagirker bikirana, ev rewşa min li hemberê gelê Kurd dibû dijmanahiyeke mezin. Delamet û kareki weha bê rûmet û erzan ji, min nedikari bipejirinime.

Heke ez di bin hîkme dewleta Türk de dagderek bama, min ci dikir?

Hemû zagonen (qanûnen) dewleta Türk a dagirker, li ser bingeha inkarkirina Kurd û Kurdistanê hatine danin û amade kirin. Li gora zagonen vê dewleta reş û tarî, tenê hildan û ji dev derxistina gotinê weke "Kurd" û "Kurdistan" bi şer xwe, xizmeta kîrikirina dewleta wan dikin. Li gora zagonen vê dewleta xwinmij û kedxwari, her tişteki bi

Desten xwe li dora gewriya min pêçand û bi Tirk gote min, 'Cima te ez berdam, bila min bi dar ve bikin!' Bi van gotinên xwe, ez geleki tirsandim. Wê sevê heyat beyané, ev bûyer du-sê caran hate xewna min. Ez bûm mina dinan. Mina dinañ bi min hat.

'Bi beyané re ez cûm dadgehê û min got hevalen xwe yén dadger, 'Hevalino, em hemû kesen bi Tirk nizanin bi dar ve bikin. Divê em hemû mirovén li Amedê û li rojhilatê bi dar ve bikin. Em hene, da em li wir hemû gunhebaran ceza bikin...' Ci di xewna min de hatibû serê min, min ji wan re tevan got. Dadger Mazhar Muşit û yêndin gotin, 'Tu bisekine, ev karî me ye' Min giraniya sawcitiya xwe danî holê. Di navbera me de heyat pevcün ji cébün. Serê di navbera me de, ji gotinên devan ji derbas kir. Bi vi awahi, di dawiyê de dadgeh ji hate sekinandin. Min û wan paşê, vê rewş û bûyerê, bi sıfîreye gihand Ankara û me saziyên bilind ji agahdar kir.

Hesteyekê dûv re, min vê têlgrafê stand:

'Sersawciye Dadgeha İstiklalê li Amedê, Ahmet Sureyya Beg, Armanca me perçiqandina serê Kurdan û Kurdi-

tiyé ye. Bi hevalen xwe yén dadger re li hev were û ez ji çavén te radimüsüm. Serokê Hikumeta Türkiye İsmet Înönü.'

Tenê ev nimûne, hemû armancen dewleta Tirk û delametên dadgeren wê, bi zelali radixine ber çavan. Belê, her demê, dadgehên xwe yén taybeti ji bo perçiqandina serê Kurd û Kurdistiyê avakirine û bi hezaran mirovén Kurd, ku bi zimanê dayika xwe peyivine, bi destê û biryaren dadgeren (hakim) faşist hatine bi dar ve kirin.

Dewleta ku miroveki tenê ji ber ku bi zimanê xwe peyiviy bi dar ve bike, ev dewlet, helbet bi "hesani" wê wi mirovi ji bi narinçokên jehrê bikuje, ku ji bo rizgariya xwe şerkiribe.

Gava min di bin hikmê dewletteke weha de dadgeri bikirana, divibû beri her tiştekê min dayika xwe ku piçeki Tirk nizane, ceza bikirana; biryara cezakirina wê bidana. Divibû min biryara girtin û cezakirina ciran û gundiyan xwe bidana, ku piçeki Tirk nizanin. Divibû min cezayen giran bidana wi mirovi, min wi mirovén Kurd ceza bikirana, ku xwedi li çanda xwe, xwedi li welat û gele xwe, xwedi li rizgariya xwe derdikeve. Kesen

weha, divibû min bi cezayen giran ceza bikirana. Eşkereye, ku divibû min di bin çarika dadweriyê de, ji bo armancen dagirkeri yén dewletê, ji bo kedxwariya dewleta Tirkan û li gora fermanen dewleta Tirk a faşist, biryara qirkirina gele Kurd û mirovatiyê bidabana. Lé belê ez mirov bûm, bi ser de ji ez miroveki Kurd bûm. Min nedikari ji bo süd û berjewendiyen dijimin, li diji xwe şer bikira, min celladiya gelê xwe bikira.

Daxwaziyen serxwebün û azadiya neteweyeki bindest û kole, nikarin werin pirsiyar kiran. Gava min ji dewleta Tirk a faşist re dadgeri bikiriana, divi bû min wan daxwaziyen gelê xwe ji pirsiyar bikirana. Ev ji, wê bihata mane û wateya pirsiyarkirina diroka mirovatiyê. Ji ber vê yekê ye, ku tu hêzek nedikari û nikare me di bin hikmê xwe yê dagirker de bigirta û bigire!

Li gora maf û dadweriya diroka mirovatiyê, delameta me ya bingehin, cih-girtina di nava rezén PKK de bû. Me ji van delametên xwe di karvaniyê de pêkhanî.

Disa, min di bin hikmê dewleta Tirkan de mamhostayi bikirabana,

min ci dikir?

Dagirkeren Tirk beri her tişti, ji bo jehrkirina mejiyên mirovén Kurd girani dane wê, ku ramana kemalizmê di serian de bidin sistin. Ew baş dizinan, mirovâ ku mejiyê wi were jehrkirin, bi hesani nema dikare hisyar bibe. Dagirker, van armancen xwe, bi desten mamhostayen xwe pêkhanine. Mamhostayen Tirk, çandeke "qışleyi" (leşkeri) sistine mejiyên zarokên Kurdan. Zarokan bi raman, bir û baweriyeñen dagirkeri zana kire û mejiyên zarokan bi jehrê heşandine.

Mamhostayen Tirk, haya niha tenê xizmeta inkarkirina Kurd û Kurdistanê kirine, karguzariya inkarkirina dirok, ziman, çand û hemû hebûnên Kurdan kirine. Tu caran destür nedana peyivandina zimanê Kurdi. Heke ez ji momhostayeki Tirkan bama, divibû min ji herrojê bi zarokên Kurdan bida sundxwarin, ku Tirk in û zarên Tirkan in. Divibû min tenê giyanê Tirkiti û Tirkbûnê bixista dilê zarên Kurdan. Divibû min, di hemû axiftin xwe de, pesn û forta Tirkbûn û Tirkitye bidabana, da zarokên Kurdan ji xweş biketana bin posi-

deyên Tirkitye. Divibû min, hemû hebûn netewa Kurd, nola hebûnên Tirkan bin, bidabana şanikirin û nasdan. Divibû min, mirovén Kurd piri nezan û piçük bidabana nasandan, da zarokên Kurdan ji li ser vê bingehê xwe-di li Kurditya xwe dernekibana.

Dıbsitanê Tirkan en li Kurdistanê, lêdan-û şikencexaneyen leşkeren Tirkan in. Heke ez mamhostayeki Tirkan bama, divibû leşkeren Tirkan di van dibistanan de û li pêşîya çavén min, lêdan li jin, mér, zar û kalen Kurdan bidana û min ji guhdarya qerînê dengen ji ber lêdanen ên mirovén Kurd bikirana.

**DÜMAHİK
DI HEJIMARA PESİN DE**

Geştek bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 11 -

Kurdistan lankey şaristaniyet biwe

Mahabad Kurdi

**Kêlî gorêk
le goristane
konekey
çiyay Agrî.
Kurdistan,
Gulan 1989**

eskewti (şaneder) ke dekewête rojheLATI Zagros çend peykerêkî êsqanî mirov dozrawnetewe û mêjûyan degereteWE bo 60 hezar sal û hi mirovi (çaxî berdi kon) in le cori (nênder-tal). Her le heman eskewt da çend amrazek be dest kewtûn le ciyatî çeqo û şiti tir bekardê û mêjûyan degereteWE bo 8.500 sal b.z. wate (çaxî berdi nawendi). Herweha le zor eskewti tir da kerese û amraz be heman şewe dozrawnetewe û her degereneWE bo ew serdemê û le şiwêni tiri Kurdistan da wek Kurday (gundi girdmamik) û le ser kenarı rojhelati rubari Ferad.

Le wilati Swêd le sali 1988 kitêbek bilawbowe be zimanî Ingilizi, em kitêbe le nûsini C. Kurdo ye û nawîsi "Kurdistan The Origins of Kurdish Civilization - Kurdish Reseni Şaristaniyeti Kurd" e. Babeti em lêkoline-weye mêjûy Kurdishane, ew niştamey ke şorişti kiştükalî tiyada rûy dawe, ew şorişey ke yekem seretaye bo mêjûy jiyani mirovayeti, we be rasti pêseki dirust kird bo peydabûn û damezrandini gel û şar û wilat û bazirgani û huner û wêje û kultur. Herweha yarmetider bû bo xelki Kurdistan ke zor pêş gelani tir be hezaran

sal jiyani koçeri becêbihêlin we jiyani komeli çinayıti û şaristani dest pê biken (eweş le encami piroseseki dûr û mêjûyi da). Be pêy zanist Kurdistan kontîrin wilati cihane ke bo yekem car ajel malî kirdini tiyada peyda biwe, ewiş be hoy le barî cografi û aburi ew nawçeyewe. Zanayanî paşmawey şaristani ewe pişan deden ke Kurdistan le katî paleoliti nawendewe (serdemî berdinî nawendî) jiyani tiyada biwe, dozrawe kulturiyekan (xanûbere û sérâmik û améri berhem hênan û... htd) eweman bo deselmênin ke şaristaniyet lem wilate da yekcar dêrîne (9 hezar sal le mewber le Kurdistan da yekem agirdanekani şaristaniyeti mirovayeti le germeye şekirdin û dirust bûnyan dabûn. Le çiyay Bêstûn, le çiyay Jengar, le zincirê çiyakanî Zagros û... htd). Bem core Kurdistan lankey şaristaniyet biwe. Gundi Çermu ke yekêke le kontîrin gundekani (serdemî berdi niwê) seretakanî yekemi karûbarî kiştükal û çandin û bexêkirdini ajelitiya serhelda we. Ew gunde dêrîne ke le layen lekolerewanî paşmawey konekanewê dozrawetewe, dekewête nizik şaroçkey Çemçemal (11 km rojhelat) û 35 km rojhelati Kerkuk ewe, we le

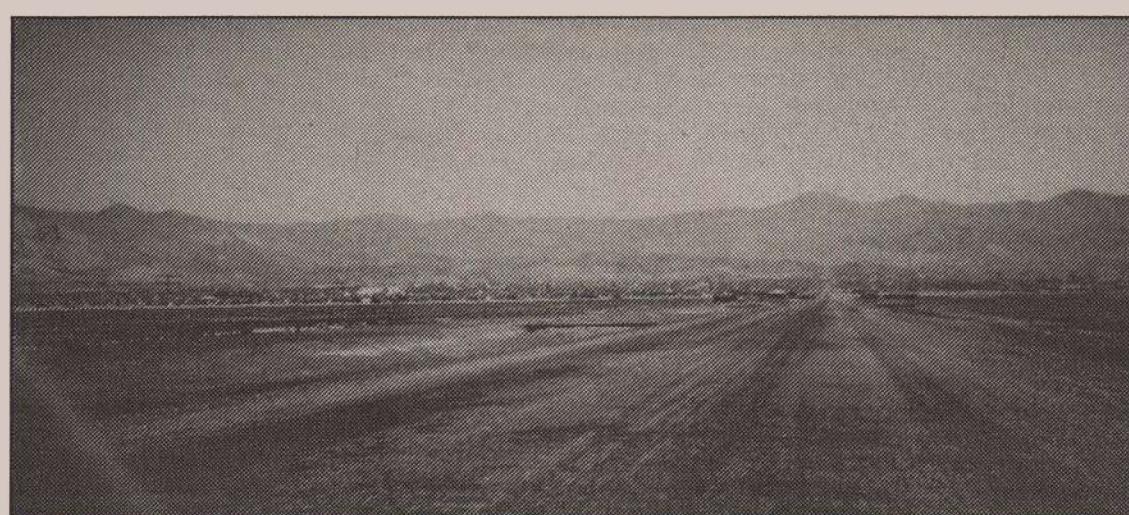
ser dölêk be nawi çemi Koran. Rûberi gundi nawbiraw le néwan 12.000 - 16.000 m daye û nérdeyeki zankoy Şikago le sali 1948 - 1955 zor pişkinini le ser em gunde kird û mêjûy gerandotewe bo zinikey 6750 sal b.. Gundi Çermu biwe yarmetiderêki giring bo dozinewey zor layen û zanîyari be nirx derbarey (serdemî berdi niwê) ne teniya le Kurdistan belku le seranserî nawçekani RojheLATI Nizik. Bo nûmune derbarey çandînî danewêle û helbijardini cori dane-wê û zor şiti tir ke le layen daniştan-wani em gundewe taqikirdineweyan le ser kirawê. Her le heman gund topele quri wişkewebû ditrawetewe, ke zorbey pisporan baweryan waye ke em topele quranê (wişkewebû) hi Xuday Dayik in. Lé re da eweman bo derdekewê ke kontîrin ayin-din-i mirovi (serdemî berdi niwê) lem gunde seri heldawe û daykayeti zor piroz biwe le lay komelga cotiyariyekan. Ewey derbarey xanuwekani Çermu dewitîr eweye ke be şeweyekî zor hunermendane û karamane dirust kirawin. Eweş belgey pêşkewtûyi ew gundiyanê bûne ke le wê jiyaw in. Firêdirik Barti zanay Nerwijî û pispor le zanistekani komelayeti-mirovayeti

delet: "Pasmawe ajeliye dozrawekan le gundi Çermu belgen bo ewey ke dewrûberi sıruştî le binaxewe negorawê. Xanûwekanî gundi Çermu ke le qur û berd dirust kirawin zor le xanûberekanî estay hendê gunde Kurdiyekin ecin". 5 hezar sal le mewber le xiwarîy Kurdistan dewleti Elam peda biwe, ewiş le encami pêşkewtini melbûnî biçûkekanî Zagrosewe dirust bû. Ayin û paşa huner û bazar û şaristaniyeti Elam zor cêgâyekî diyaryan heye le mêjûy şaristaniyeti mirovayeti da. 4 hezar sal le mewbe le serûy Kurdistanî be heman çonayeti dewletêki tir be nawî Hitit yan Hitit dirust bû, ayin û wêje û yasa û huner û şaristaniyeti ewiş be heman şewey Elam giringi xoy heye û cêgâyekî diyare le mêjûy dirust bûni şaristaniyeti nawçekî û serdemî dêrin da. Be pêy lêkolinevey arkeoloji û zanisti le Kurdistanî cihani kon da nizikey 34 dewlet hebûne. Cihani kon serdemîkî zor dijwari jiyani mirovayeti biwe. Hemû şitêk le ser hêzi leşkir û tiwanay cengî mawetewe. Paş serkewtini Midîya be ser Aşuriya le sali 612 i pêş zayin, pêşkewtîkî zor gewrewe wiliati dagirtotewe. Yasa, ayin, leşkir, huner, xanûbere, awedani û şaristaniyeti Midîya berztîn piley pêşkewtini şaristaniyeti Kurdistan biwe le cihani kon da. Milletekanî tîris zor südayan le şaristaniyeti Midîya wergirtiwe weku Farsekan. Paş awabûni estêre Midîya le asmani Kurdistan, milleti rencder hergizawhergiz koli nedawê, çunke Kurdistan xoy qelayekî sıruştî biwe le naw çiya serkeşekanî da, milletekeş bew pêye henase dirêj biwe le xo parastin da, be rasti şer biwe û tiwanîyetti le naw ew hemû hêris û pelamarey mêjûy ew nawçeyê da xoy biparêzêt û netewetêwe!

Karwanî roşinbiri û zanîyariş le Kurdistanî eme da zor geşesendû biwe û le gelék gund û şaroçke û penapesi û lapal da xiwendîngâ û kitêbxaney pêwist hebewe. Her lew kateve nûsin û xiwendîn dahatuwe û ademizad birî le roşinbiri kirdotewe yan bilêy: Le rojgari zêrini Mad ewe yan her lew rojewe Avêsta ke kontîrin nûsrawe be çend şewey zimanî İranî serû bilawbotewe, gelî Kurd be lêbranîkî bêwênewe xoy bo xiwendîn û nûsin terxan kirdiwe. Kurdistan biwete melbendi roşinbiri û zanîyariş û huner û... htd. Goze û kupele gaw-karekani ke le jêr zewi da dozrawewe, nexş û nigari Midîyekan û Gütiyekan û nûsini taybeti xoyan a eşkewte dataşrawekan û qela kon û diwar û şûre dêrinekanî Aran û Turan

û ère û ewê raddeyeki zor le jiri em gele derdexen, belku nûrswa dêrinekani ke le ser berd ya le ser şiti tir nûrswin beleyekî be hézi em mebeşten û nimûney jiysi û pêşkewtin in. Ewey serinc radekêşê eweye ke kontirin nimûney nûrsw le ser pêsti asik (mamiz) le Hewraman dozrawetewe be xeti Eşkaniye û mêtûy nûsini degerêtewê bo 120 sal p.z., delên le serdemî em Eşkaniyane da 70 pertûk bem zimane nûrswin, belam ewey be destewe bêt êsta tenha kitêbi Direct Isurike ke le şari Bombi-Hindistan le çap dirawê û biritiye le 6 lapere. Diwayi le kati nûsinewy Avêsta da -serdemî Sasanîyekan- em core nûsineyan piş giwê xist û nûsini Pehlewîyan xiste nawewe em nûsine naw nîra Pazend. Le layeki tirewe zor le zana rojhelatnasekan pêyan waye ke musilmanekan le seretay İslâm da ke hatûn bo Kurdistan le zor şîwîn da xiwendîngâ û kitêbxaney giringyan binîwe ke xoyn le niwe dûrgay Erebî da pêy aşna nebûn û neyan biwe kewabû raste ke bilîn musilmanekan besêki zor le birokey xiwendîngâ û kitêbxaneyan le Kurdekanewe zanîwe, diwyî le serdemî Ebasiyekan da le naverasti sedey duwemî koçi da xiwendîngâ û kitêbxaneyan le ser şewey ewan dirust kirdiwe. Belku yekem xiwendîngâ û kitêbxaney be-rey Ebasi ke Beytulhikme bû le ser şani zanakani herêmi Cizira Botan û ew dêrûbere desûrayewe û le ser desti eman perey pêdiraw. çunke wek mêtû bo man degérêtewê tenha le nawçey Cizirey Îbin Umer da -ke hemû danişwani Kurd bûn- 50 xiwendîngay giring û qerebalxi têda biwe, her xiwendîngayekîş kitêbxaney taybeti xoy hebwe û melbendi roşinbiri Yewnani û Heleni û Suryani bûn. Her qutabi û mämostay em xiwendîngayes bûn ke bûne wergîr û nûserwey zanîsti pizişki û derûnnasî û esterînasî û felsefe û mantîq û hikmeti Yewnaniyekan. Xo le mêtû roşinbiri û kitêbxaney çaxe dêrînakanî İslâm û pêş İslamiş da nebinrawe kitêbxaneyekî tiri weku kitêbxaney Diyarbekir (Amed) hebû bê ke jimarey kitêbekani le çend sed hezarêk téper bûbê dey weta le sedey şesemi koçi da wate 9 sed salék pêş êsta be giwêrey serçawey bawer pêkiraw jimarey kitêbekani kitêbxaney Amed milyonêk û 40 hezar kitêb hemûşyan destnûs bûn zoryan be zimanî Erebî nebûn. Sali 579 i koçi ke Selahedin çû bo ew nawçeye le akama kewte jêr desti, we ziyareshi em kitêbxaney kirdiwe, paş beynêk be desise û propagandey hendêk le rawejkari bir tesik û xorepêşker em kitêbxane giringe pir le samane tefrutuna kira, ewi be zimanî Erebî nebû fewtéra û sütêna, ewi be zimanî Erebî bû helbijêrdîra û giwêzrayewe bo wilati Şam û biwe kelpüri ew wilate. Ca eger em jimareye ziyade rewişî têdabê, em tekiste mêtûyîye ewinde her deçespêne ke şarêki weku Amed jimareyekî zori kitêb û kitêbxaney têda biwe û danişwani zor tinûy xiwendîngâ û xiwendînewe bûn.

Cin Baptist Tavirner sedey hevdehemî zayıni geştekî Turkiye û İran û Hindistani kirdiwe le zor şîwîn da Kurdishî girtotewe le barey Amed delêt: Be sedan mela û derwêş û sofî û kitêbîfîş û erzuhalnûsi lê ye. Herweha Ewliya Çelebi ke çote şari Bêdîs çend xiwendîngâ û namexaney qerebalxi diwin û yeke yeke nawyan dêne û basyan dekat. Em car delê; le şari Bêdîs da 70 qutabxane heye, here başêkeyan qutabxaney Şerefhan û qutabxaney Xusrew Paşa û qutabxaney Xatuniye û qutabxaney Bazar û qutabxaney Beşaret Axan. Em ke dête ser basi xezene û samani Ebdal Xani miri Bêdîs û talan kirdîn be dest serbaze Turkekan û pert û bilaw kirdinewey ew hemû kitêb û destnûse benirixane! Piyaw seri surdemêne û doşademêne û giyani dê. Ewliya

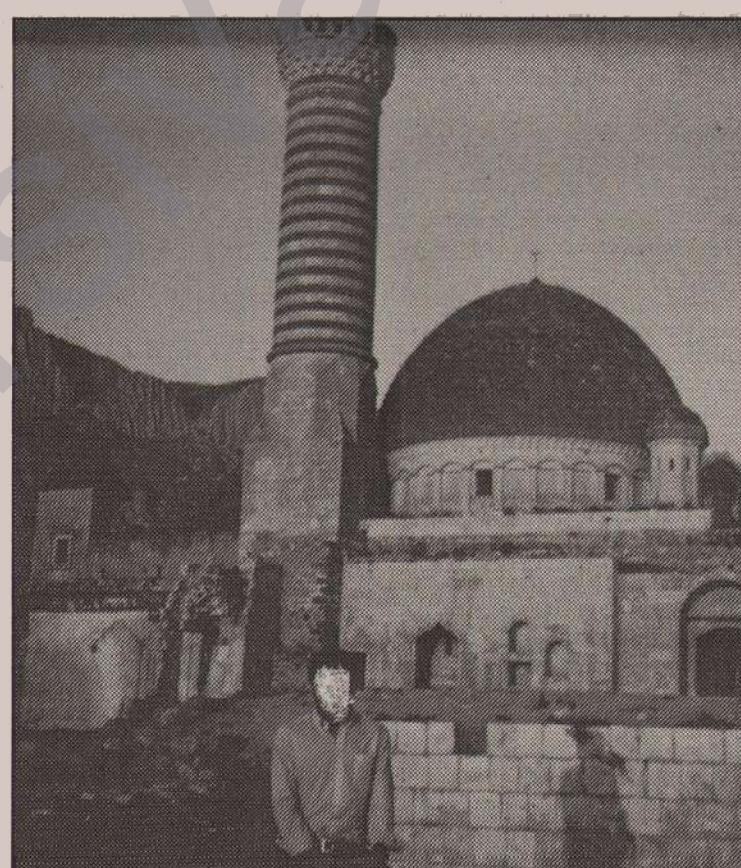
Şare dêrînekey Bazid. Kurdistan, Gulan 1989

Dagîrkeran aweha bayex be Kurdistan deden! Kurdistan, Gulan 1989

Çelebi bo xoy yekem biwe le endamani lijney helawardini xezene û samani Ebdal Xan zor be dûr û dirêji basi kitêb û kitêbxanekey dekat û delêt: 11 sinduqi çiwar goşey minakarı ni-qemedar ke çawi temasakeryan pê ebleq debû le ber çawi mir morekanman pê helpiçrin û helman danewe her yeki 10 dane kitêbi benirix û bayexdarî têdabû ke le layen xoşnûse benawbankekane û nebinrawe, be çesnêk razabûnewe ke her yekeyan kirabûne entikeyki bêwêne, cige le gelemdan û limdan û gulawdan û buxurdan... Le kitêbekani Şanarme û Gulistan û Şerefname û çendan diwan honrawe ke zorbayan be desket û mori Ziyadin Xan xoy bûn, be ditinan Xan çawekani pir bûn le aw.

Min le kati geştekem da zor şîwînvari kon hatne ber çawim ca ci le new şarekan da yaxud le new çiya û dole çiya ciyakani Kurdistan. Her bo nimûne le şari dêrîni Bazid da gelêk paşmawey mêtûji kon mawin ke heta êsta rolekani geli Kurdman şanaziyen pêwe deken. Nûseri nasraw Yeşar Kernal le romanî Efsaney çiyay Agri da zor basi ew nawçeye û şari Bazidi kirdiwe, herweha basi çiyay Agri. Ishaq Paşa Seray ke kone mizgewte le serewey bajeri Bazid serinci zor le toristik dînyay rakşaw, min xom toristi Ustrali û Elmanîm lewê çaw pê kewtin. Em mizgewte (be pêy qisey xelik) le çaxêk da dirust kirawê ke ew nawçeye melbendi roşinbiri û zanist biwe û çendeha zana û kelepiyawi gewre gewre le wê helkewtûn, her le jêrzemini mizgewteke da gilkoy (qebir) çend piyawmaql û zanay Kurd heta êstaş her mawin û xelik deşne ziaretîyan. Xo nabe be hiç şeweyek gilkoy honeri here payberz û mezini Kurd Ehmedi Xani man le bir biçet ke pêş çend sed salék le êsta amojarî mir û bege Kurdkekanî kirdiwe û kêtay netewayeti be honrawe honiwetew... Belê gilkoy em zana berze dekewete damêni çiyayekî bilind û serkeşî nizik be Bazid, çiwardewrey gilkoy Xani û hendê

Nûser le berdem kone mizgewti Ishaq Paşa Seray. Kurdistan, Gulan 1989

gori tir le şewey goristanek da şûreyan bo dirust kirawê. Xelki şari Bazid zor ziaretî gori Xani deken û pez û qurbani le ser em cénizirgaye serdebrin. Min xom pêkewe le gel çend birayek çûyne ziaretî qebrekey Ehmedi Xani û pezêkman le gel xoman bird û le wê serman birî û bebê êwe naxos destnan kirde goşt xiwardin. Le hemû seyirtir ke geraynewe malewe pêyan witin: Hectan qebul! Min zor serim surma, çunke ta ew kate Mekke û Meddinem bistibû ke xelik le wê debne hacî nek le ser qebrekey Ehmedi Xani! Herweha gilkoy Xaniş her le nizik kone mizgewtekey Ishaq Paşa Seray ye.

Lem witare da demewê kemêk basi çiyay Agri (Gridax) bikem ke berzîrin çiyay Kurdistan (5.165 m berze). Her wek aşkirayê zorbeman şorisekey Agri man bistive û giwêman le sitrane becoşkey Agri girtiwe, belam min lê re da demewê basi goristanek (qebristanek) bikem ke le berzayı 4.000 m rêk kewtiwe le ser çiyay Agri. Em goristane pêkhatiwe le çend gorêt û jimareyan renge bigate 30-40 gor ke kélékanîyan gewre û zil in. Herweha le ser em kêlînê hendê nexş û nigar kêtawîn, yaxud hêmeyekian le sere le şewey xaç. Xelik gorekan heldekolîn û degerên be diway xişil û zér û berdi be nirix, min xom çend

kesêkim lem şîwîne da bedi kird û derbarey em goristane pirsiyarm lê-kirdin. Danişwani em nawçeye dû raya heyre le barey em kone goristane:

1- Xawen ray yekem delên em goristane degerêtewê bo bira Ermenekan ke wexti xoy lem nawçeye da jiyawîn, belgesiyan bo em raye eweye ke hêdêk hêma (nişane) yaç debinrê le ser kêli gilkokan.

2- Xawen ray duwem delên ke em goristane degerêtewê bo çaxêk ke Kurd hêşta nehatibiwe ser ayîni islam û renge hendêk xelik hebûbin ke fele bûbin û herweha deşlîn ke heta êstaş Kurdi fele hen le Kurdistan.

Eger bêjim le hemû kun û qujbînêki Kurdistan da paşmawê û şîwînvari kon dêne ber çaw, ewa le rasti dûr nakewmewe, çunke to ke rû dekeye her şarêbelay kemewe qelayekî kon, mizgewtêki kon yan le ser rîgakan bo nimûne pirdi kon bedi dekrên ke mêtûyekyan be lay kemewe degerênewe bo çend sed salék lemewber. Ke çume şare xicilankey Qers zor şit serinciyan rakşam û le serûy hemûşyanew qela berze konekey û çend gumbetek û paşmawey tir bûn. Mirov katê deçete ser qelay Qers hemû şar debinet û le xoşyan dekewete helekesema, be taybeti eger roj be derewe bêt. Torist le hemû goşeyeki dînyawî dêne Kurdistan bo temaşa kirdini paşmawê konekan û şaristaniyeti rabirdûy milletekeman. Le ser qelakey Qers çend geşkerêkim bini, ke yekêkiyan Ferensi bû, be Ingilizi pêm got: "Waht do you know about this area?" Be kemêk zerdexenewe pêm got: "I understand you!" Herweha torist be şeweyekî hemîse rû dekeñe nawçekani deryaçey Wan û çiyay Nemrud û Ağrı û zor cêga û şîwîni ciya ciyay tir. Nabî eweşman le bir biçet ke şirekey Amed paş şürey benaw-bangî Çin dirêtirin şûreye le cihan.

Her le berebeyenî mêtûyewê bab û bapirani û eme sereray sard û germej rojgar û çerxi çepgerd hiç dirêxiyan nekirdiwe û be şeweyekî merdane baskiyan lê helkirdiwe û ewey boyan kirabê kirdûyane bo xizmet kirdini xak û newey diwaroji xoyn. Bê guman debê êmeş zor be supasewe seri kîrnûş û rîz bo ewan dabinevînin. Herweha le seratewu basim kird ke nûsini em core babete mêtûyîyane zor pêwisti be şarezayî û karameyi heye. Helbete babeti weha giring be witarêk û dû witar û belku deyan kitêbiş tewaw nabêt. Lekolinewê derbarey şaristaniyeti Kurd û besdari kirdini Kurdish le şaristaniyeti cihani û qonaxe şaristaniyetikan ke ew milleti biriwyeti basîki zor dûr û direje û be çend lapereyek tewaw nabêt. Kurdistan heta seretay sedey hevdehemî zayıni her meydânî becoş û xiroşî bazirgani û pişsazî û roşinbiri biwe. Her bo nimûne yekêki weku Ewliya Çelebi heta dar û berdi Kurdishî serinci rakşawin û le zor şîwîni geştnamekey da basi nawçeye dêrin û konekanî Kurdishî kirdiwe.

Le kotayı da awatim rezamendi xiwenerane.

Serçawekan:

1- Govari Karwan, Jimare 66, Temmuz 1988.

2- Govari Karwan, Jimare 70, Kanûni Yekemi 1988.

3- KURDISTAN -The origins of Kurdish civilization- J. Kurdo, Tricky - Media i Hudiksvall AB, Sweden 1988.

4- Rojnamey Serdemî Niwê, Jimare 3, Eprî 1989.

5- Rojnamey Gel, Jimare 33, Subat 1989, be Erebî.

6- Kurd le mêtûyîye dirawsêkani da Siyahetnamekey Ewliya Çelebi, wergêrani le Turki bo Kurdi: Seid Nakam, Çapxaney Kori Zaniyari Kurd, Bexda-1979.

7-Govari Rewşen, Hejimar 1, Havin 1988.

Pêşmergeyên ARGK, di bajaran de lêdanê tolehildanê yêñ dijwar li dagîrkeriya Tirkan xistin

CİZİR BOTAN, HEZEX Ù GIR-GÊ AMO (SILOPI): Li navdên hersé navçeyan çar welatfiroşen sixuriya (ajaniya) dijminê dagirkér dikiran, ji ber berikan hatin hatin derbas kirin ù bersiva bêbextiya xwe bi mirina xwe girtin.

Şeva 9'ê Cotmehê bi 10'ê Cotmehê ve gîrêdide, li navenda bajarê Cizira Botan sixureki bi navê Evdil-rehmanê Mistê, ku bi eslê xwe ji gundê Deşta Lalo bajarê Şîrnexê bû, bi mirinê hate cezakirin. Pişti vê libvaziyê dagırker, ji bo veşartina tenezariya xwe heşt welatparêzên pêwendiyêن wan bi libvaziyê re ne-bûn, girtin.

Seva 17'è Élûnê li navenda Girgê

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Bavè wî ji, beri mirina xwe, mina kurrê xwe sixuri dikir û li teviya érdimê bi xebatên xwe yêñ sixuri dihat nasin.

ŞAX-WAN: Li derdorêن Alanê
nêzingê navcâyê li nézikî Muksê, du
şerên çekdari çebûn. Di herdu şeran
de pêşmergeyêن ARGK serlekerekî
û 10 serbazan kuştin.

Şerê pêşemin li nêzingê Şaxê li
derdorêñ Alanê roja 2'ê Cottmehê
derket. Kesek ji pêşmergeyan nehat
kuştin. Ji hêzên dijmin serleskerek

(astsubay) û şeş serbaz (esker) hatin kuştin.
Şerê duwemin ji, şeva 9-10'ê Cot-mehê derket. Di vi şeri de ji bi esehî çar serbaz hatine kuştin. Lê eşkere dibe, ku di vi şeri de hejimara kuştin, ii dişmin bilindîne.

Weke nûcâyên ji êrdimê digihine me, dewleta dagirker bi kotekekê gelektî çekan daye destê gundiyan. Lê disa ji li Şaxê "parêzkarên" gundan bi tevayî bê-liv û -tevger diminin. Tenê komâcerdevanan a li dora Sadun Axayê bêbext hebeki xwe dilivine. Ji ber vê yekê ji, gava yekeniyan arteşâ Tirkan di şerên li hemberê pêşmergeyan de bê-jehatibûn diminin, paşê érişî "parêzkarên" ji gundan dîkin. Ji ber vê yekê, waliyî Wanê gelek caran dicê gundan û ji "parêzkaran" dixwaze, ku érişbaziyeke aktifi û xulamitiyeke ji dili şani bikin. Bi vê armancê ve girîdayî, carnan wan tehdit ji dikê. Piştî ku wali di vê dawiyê de cüyî gundeki û zivingan, çekên 15 "parêzkaran" disa ji wan standine.

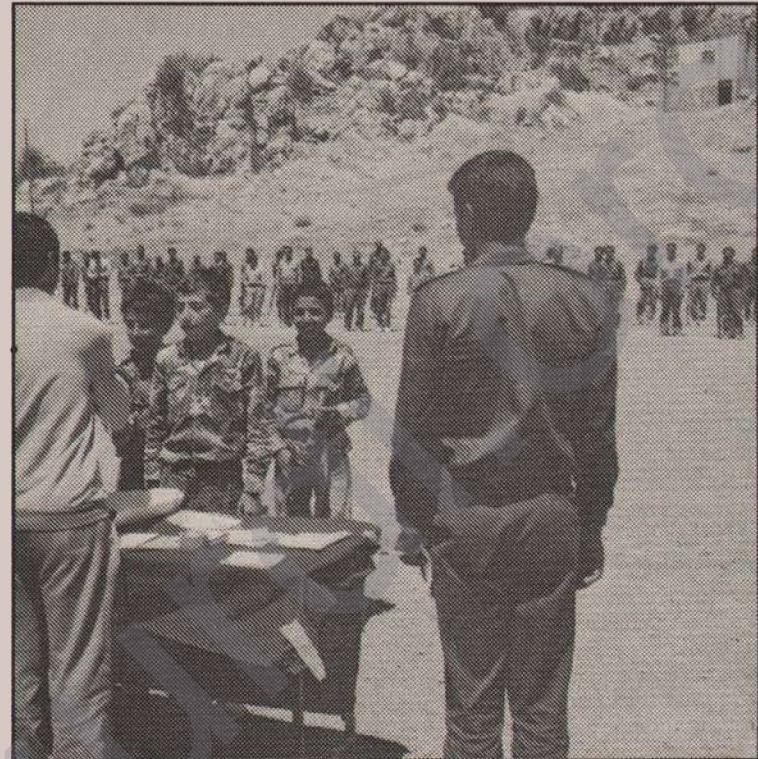
Piştî civinêñ gundan ên pêşmergeyan, vê carejî yekeniyen dagirkere havêjin ser gundan û ji gundiyan di-xwazin, ku çekan bistinîn. Di vê dawiyê de li gundê Xumarê bûyereke we-ha çêbûye. Hinde gundi, hew karine debara pikoliyên dagirkieran bikin û di dawîvê de ii necarîvê cek girtine.

Büyerek din a li érdimê, pîrsa koçberiyê ye. Bi taybeti, koçberiyekê mezin ji Şaxê ber bi bajarê Wanê ve heye. Kesên ji Çolamerge ji koç dikin, diçin bajarê Wanê. Ji ber vê yekê ji, di van salên dawiyê de avahiya demografiki ya bajarê Wanê hema hema bi tevayı guhuriye. Koçberi û paşê ji xizanî û pikoli, hema rastûrast xwe dihiliminin zanabûn û hisyariya penahan. Lewma hinde gundiyyêni di vê rewşê de, her tiştî dihînen pêşîya çavêن xwe û vedigerin gundêن xwe; bê ku çekan bigirin, dixwazin disa li gundêن xwe bi cih bibin. Kesên dimînin ji, vê carê li Wanê xwe dizivirinin potansiyela serihildan û raperinê.

BISMIL-AMED: Li navenda nav-çeyê du narinçok di avahiyên dagirke-ran de hatin bi cih kirin. Yek peqiya û zirarên mezin gihadn dijmin.

Şeva 3'ē Cotmehé li navenda Bis-milê du narinçok (bombe), yek di avahiya hikumetê de, ji hêla hêzên me yên rizgariya netewî, hatin bi cih kirin. Narinçoka di avalîya hikumetê de peqî û xusarên mezin gihad dagirkeran. Di encama peqinê de mirovek ji birindar ket. Narinçoka din ji, ji aliyê pisboran hate bê-poside kirin. Rojnameyen dagirkeran, tenê li ser bombeva nepeçiyabû nivisin.

Di meha Élûnê de li Bismilê gelek
welatparêz hatibûn girtin. Ev narin-
çok ji, weke bersivekê li diji saziyên
dijmin hatibûn danîn.

KOSAR û DÊRIKA ÇIYAYÊ MAM
Zî: Jêhabitûna livbaziya êrişa çûyi ser
gundê Rêzikê ya pêşmergeyan, posi
deyên xwe yên baş li ser gelê me yê li
derdorê didomine.

sandibû, lê ew ji şas bû. Weke nû-çeyên vê dawiyê gihane me navên du sixurên hatine cezakirin ev in: Bedran Kiliçaslan (keyê Gund) û merivê wi Husamettin Kiliçaslan. Navên herdu sixurên dir hîna diyer nebüne.

şixuren din hina diyar nebune. Ev welatfiroş, ji demeke dirêj bû, şixuri ji bo dagirkeran dikiran. Di pêwendiyêن şixuri de xwe qelew kiri-bûn. Diroka şixuriya wan xwe direjî berî sala 1980'an dike. Ev xebatkar, hina di wê demê de, destêن xwe di xwina gelek têkoşerên PKK û gun-diyyên welatparêz de gerandibûn. Lewma ji cezakirina van hevxebatkaran hikariyeke mezin li ser gelê me dage-

rand û belav kir.
Vê libvaziyê ARGK pêkhaniye.
Mina ronahiya rojê, sixleta bêbextî,
welatfiroşî û sîxuri ya van kesan li ber
çavan bû. Lê hîna ji hinde derdorêñ
xiniz, li ser bingeha girêdanêñ xwîni
û malbatî û bi ser de ji bi navê
welatparêziyê, hinde civinêñ biraninê
amade dikin.

Pêşmergeyên çûbûn gundê Mele
Dûmahîk di rûpela 19'an de

Li Amedê koçberî û berxwedan

Jî girtigeha bajarê Amedê 84 girtiyên politiki hatin koçber kirin. Serbazên dijmin êrifî girtiyan kirin. Di girtigeha Amedê de diliyên cengê dest bi berxwedaneke xwe-birçî-hîştinê ya demûdirêj kirin. Girtiyên di girtigehê Dilük, Çanakkale, Ceyhan, Maledî, Bartın, Sagmalcılar û yên din de, bi armanca hevkariyê dest bi berxwedanên xwe-birçî-hîştinê kirin. Meriv û malbatên hesîran jî, roja 12'ê Cotmehê li Amedê û roja 15'ê Cotmehê li Nisêbînê dest bi berxwedanên xwe-birçî-hîştinê yên hevkariyê kirin. Komeleya Mafêن Mirovan şaxê Amedê û Nisêbînê, şaxêن Amedê û Nisêbînê yên partiyên HEP (Partiya Gelê Kedkar) û SP (Partiya Sosyalist), herweha Berpirsiyariya ERNK li Ewrûpa hinde daxweyanî, bi armanca hevkariya diliyên cengê û berxwedana merîyên wan cêkirin.